

IZVEŠTAJ O RADU BEOGRADSKJE OTVORENE ŠKOLE ZA 2017. GODINU

**NON SCHOLAE, SED VITAE
DISCIMUS!**

**NE UČIMO ZA ŠKOLU, NEGO ZA
ŽIVOT!**

Sadržaj

Misija, vizija i vrednosti BOŠ-a	6
Strateški razvoj BOŠ-a	7
Stuktura BOŠ-a	10
Postignuća BOŠ-a	11
Projekti koji su realizovani u 2017. godini	12
Izdanja BOŠ-a u 2017. godini	16
BOŠ Portali	19
Partneri i donatori	24
Klijenti	26
Partneri i saradnici na projektima	28
I strateški cilj - Razvoj ljudskih resursa	
#Obrazovni program <i>Studije budućnosti</i>	35
#Obrazovni program <i>PolitiKAS</i>	44
#Program <i>Izazovi interkulturalnosti – kako da upoznamo jedni druge?</i>	48
#Obuke znanja i veština	49
#Akademske savetovnje	51
#Karijerno savetovanje	58
#Studijske posete	59
II strateški cilj - Unapređenje javnih politika	
#Istraživačke aktivnosti	67
#Dobro upravljanje	70
#Energija, klima i životna sredina	74
#Evropske integracije	81
#Omladinske politike	88
#Unapređivanje zapošljivosti	89
III strateški cilja - Jačanje kapaciteta	
#Civilno društvo	107
#Javna uprava	121
#Poslovni sektor - BOŠbiz	125
Mreže i članstva BOŠ-a u 2017. godini	135
BOŠ tim u 2017. godini	138
Gradovi i opštine u kojima su sprovedene aktivnosti BOŠ-a u 2017. godini	140

Misija, vizija i vrednosti BOŠ-a

Misija

Beogradska otvorena škola (BOŠ) je neprofitna, obrazovna organizacija građanskog društva osnovana 1993. godine. BOŠ osnažuje ljudske resurse, unapređuje javne politike i jača kapacitete civilnog, javnog i poslovnog sektora u cilju izgradnje boljeg društva zasnovanog na slobodi, znanju i inovacijama.

Vizija

Bolje društvo zasnovano na slobodi, znanju i inovaciji.

Vrednosti BOŠ-a

- Otvorenost;
- Inovativnost;
- Sloboda;
- Evropske vrednosti;
- Javni interes;
- Odgovornost;
- Kvalitet.

Strateški razvoj BOŠ-a

Strateški ciljevi Beogradske otvorene škole usmereni su na razvoj ljudskih resursa, unapređenje javnih politika i jačanje kapaciteta organizacija civilnog, javnog i poslovnog sektora.

Strateški ciljevi:

SC1 – Razvoj ljudskih resursa

Doprineti razvoju ljudskih resursa mladih, predstavnika javne uprave, civilnog društva, obrazovnog sistema i poslovnog sektora.

SC2 – Unapređenje javnih politika

Unaprediti proces razvoja, sprovođenja i poboljšati kvalitet javnih politika, zasnovanih na činjenicama i dokazima u prioritarnim oblastima, kroz kreiranje, javno zagovaranje i podršku u implementaciji, monitoringu i evaluaciji.

Prioritetne oblasti javnih politika su:

dobro upravljanje

energija, klima i životna sredina

evropske integracije

omladinska politika

reforma obrazovanja

unapređenje zapošljivosti

- karijerno vođenje i savetovanje
- povezivanje obrazovanja i tržišta rada

SC3 – Jačanje kapaciteta

Jačati kapacitete civilnog, javnog i poslovnog sektora pružanjem stručnih, inovativnih i kvalitetnih usluga.

Funkcionisanje organizacije

U toku 2017. godine, Beogradska otvorena škola je imala:

- Sastanak Nadzornog odbora;
- Sastanak Upravnog odbora;
- Sastanak Skupštine BOŠ-a;
- 15 sastanka BOŠ kolegijuma;
- Finansijsku reviziju celokupne organizacije za 2017. godine;
- Finansijske revizije za 4 projekta.

BOŠ kolegijum (BOŠko)

Kolegijum BOŠ-a (*BOŠko*), koji je počeo sa radom 2014. godine u cilju unapređenja unutrašnje komunikacije i celokupnog rada Beogradske otvorene škole, tokom 2017. godine nastavio je sa aktivnim radom na planiranju tekućih aktivnosti BOŠ-a, kvalitetnom saradnjom timova i koordinaciji ciljeva organizacije. *BOŠko* se po čine izabrani predstavnici timova i oblasti kojima se BOŠ bavi.

Komunikaciona strategija

Beogradska otvorena škola je tokom 2017. godine započela proces izrade nove komunikacione strategije, za čiju izradu je zatražila ponude i na osnovu selekcije angažovala spoljnog eksperta. Cilj nove strategije je iznalaženje najboljih strateških rešenja u komuniciranju BOŠ-ovih postignuća prema odgovarajućim ciljnim grupama, uz uvažavanja složenih zahteva interne i eksterne komunikacije BOŠ-a, kao i planiranje komunikacije predstojećeg jubileja – 25 godina rada BOŠ-a. Izrada strategije zahtevala je detaljnu analizu i seriju intervju sa zaposlenima BOŠ-a u cilju upoznavanja eksternih saradnika sa misijom i vizijom organizacije, njenim strateškim okvirom, aktivnostima i postignućima, kao i sa dosadašnjom praksom i izazovima u pogledu komunikacije. Očekivana *Strategija komunikacije Beogradske otvorene škole* doneće nova rešenja u pogledu kanala komunikacije, komunikacionih alata, potencijalnih partnerstava i drugih značajnih pitanja za odnose organizacije sa svojim raznovrsnim javnostima.

BOŠ će u nastupajućem periodu raditi na daljem razvoju komunikacione strategije, jačanju istraživačke delatnosti i unapređenju unutrašnje strukture i uspostaviti jasne procedure za razvoj i unapređenje ljudskih resursa.

Unapređenje resursa

BOŠ je u 2017. godini u tehničku opremljenost uložio server *Dell PowerEdge R710* i pet *desktop* računara *HP 8300*.

Tokom 2017. godine, BOŠ biblioteka je uvrstila u svoj fond oko 50 novih izdanja. Knjige kupljene pored održavanja aktuelnosti bibliotečkog fonda, ujedno koriste zaposlenim da što stručnije obavljaju svoje zaduženja po projektima i unapređuju znanja iz određenih oblasti. Jedan deo novih publikacija su pokloni od prijatelja i saradnika BOŠ-a.

Razvoj zaposlenih

BOŠ kontinuirano ulaže u razvoj zaposlenih, pa su tokom 2017. godine zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi učestvovali u preko 150 seminara i konferencija, treninga, obuka studijskih poseta, *webinar*-a, radionica i ostalih javnih događaja, što je rezultiralo podizanjem kapaciteta za 38 zaposlenih u različitim oblastima.

Tokom 2017. godine zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi učestvovali su u 5 studijskih poseta Austriji, Nemačkoj, Španiji, Hrvatskoj, Belgiji, Luksemburgu i Francuskoj.

Ukupno 19 zaposlenih prisustvovalo je na čak 68 konferencija u svojstvu učesnika, dok je 10 zaposlenih učestvovalo u 24 konferencija kao govornik/-ca.

U toku prethodne godine održano je 6 internih treninga i 27 eksternih treninga, seminara, *webinar*-a i ostalih javnih događaja, u kojima je ukupno učestvovalo 26 zaposlenih. Treninzi su održani sa ciljem jačanja kapaciteta zaposlenih u sledećim oblastima: organizacija događaja, upravljanje stresom, poslovna komunikacija, upravljanje projektima, kvalitativne istraživačke metode, dizajn studija praktičnih politika, objavljivanje naučnih radova, fandrejzing, procena uticaja i strateška procena uticaja na životnu sredinu i dr.

Struktura BOŠ-a

Tri strateška cilja Beogradske otvorene škole

I strateški cilj

II strateški cilj

III strateški cilj

Postignuća BOŠ-a

Projekti koji su realizovani u 2017. godini

- *3D4VET – Kurikulum za 3D modelovanje i aplikacije za 3D štampače i skenere u stručnim školama*
- *Ako imaš šta da kažeš – reci*
- *Alumnisti Fondacije za otvoreno društvo kao savetnici za javne politike u procesu pristupanja zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji*
- *Centralno-evropski univerzitet – CEU*
- *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou*
- *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji*
- *Doživi EU*
- *Energija zajednice: dekarbonizacija i demokratsko upravljanje kroz poboljšanje energetske menadžmenta*
- *In-house obuke (People Development)*
- *Istraživanje i analiza javne politike: Transformation Index BTI 2016 - Case Serbia*
- *Izazovi interkulturalnosti – kako da upoznamo jedni druge?*
- *Ka uspešnoj međunarodnoj saradnji u oblasti omladine i sporta*
- *Kvalitetne usluge za bolju zapošljivost mladih – KVIS na BIS*
- *Mind the Gap: Unapređenje uticaja Alumni mreže Fondacije za otvoreno društvo na javne politike u regionu Zapadnog Balkana*
- *Obrazovni program Studije budućnosti*
- *Obrazovni program PolitiKAS*
- *Obuke za stipendiste Fondacije Konrad Adenauer*
- *Onlajn sistem BOŠ Karijera*
- *Otvorene Obuke (People Development)*
- *P4OCD - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva za javno zagovaranje praktičnih politika u Srbiji i Bosni i Hercegovini*
- *Planiranje – ekonomski, društveno i ekološki odgovorna energetska tranzicija u Srbiji*
- *Podrška Beogradskoj otvorenoj školi kroz program „Evropa za građane i građanke“*
- *Podrška fondacije Instituta za otvoreno društvo Beogradskoj otvorenoj školi (Think Tank Fund Support to Belgrade Open School)*
- *Podrška pojedincima da razvijaju pilot projekte i podrška OGD za realizovanje jednog dela planiranih aktivnosti*

- *Politika klimatskih promena na putu ka EU - Uputstva i smernice za kampanju javnog zagovaranja na lokalnom nivou*
- *Posete institucijama i državama-članicama Evropske unije (EU)*
- *PossitiveLeisure4Youth – Slobodno vreme za mlade kao deo pozitivne pedagogije*
- *PRAKSAM III – Uvođenje mladih u svet rada kroz radne prakse*
- *Progovori o pregovorima*
- *Program stipendija Fondacije za otvoreno društvo*
- *Rasprava o budućnosti četiri slobode Evropske unije: Slobode EU (EU3doms)*
- *Regionalne škole demokratije Novi lideri – nove mogućnosti*
- *Reorganizacija structure i pozicija u Omladinskom centru CK13 (Smart services)*
- *Res Publica – Zakoni su javna stvar*
- *Share&Envision događaj – Sharpening Leadership Skills (Proven Leaders' Corener)*
- *Share&Envison događaj – Peak Performance Leadership (Proven Leaders' Corener)*
- *Snaga zajednice – Poboljšanje kapaciteta organizacija civilnog društva u zaštiti životne sredine i prirodnih resursa. Projekat je deo šireg projekta – Civilno društvo zagovara ekološki prihvatljiv društveno-ekonomski razvoj (CO-SEED)*
- *TRAIN Program: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu*
- *Virtuelne prakse u oblasti stručnog obrazovanja i obuke (VIVET)*
- *WEstern Balkan youth WORK(s) for youth Employability! (WEBWORK) - Regional initiative for a common approach to youth employability*
- *Youth2Business događaj (Bridging the Gap)*

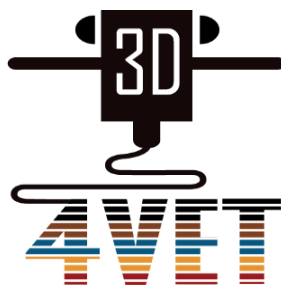

PolitikaS

CIVILNO DRUŠTVO ZA UNAPREĐENJE PRISTUPANJA SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI

SHARE&ENVISION

SHARE&ENVISION ADVANCED

Otvorene obuke

„Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13“

Youth2Business „SA PRIVREDOM NA TI: MLADI I POSAO“

XI REGIONALNA ŠKOLA DEMOKRATJE

Srebno jezero, Srbija
24 - 28.7.2017.

NOVI LIDERI

NOVE MOGUĆNOSTI

Sve o XI regionalnoj školi demokratije „Novi lideri - nove mogućnosti“ pogledajte na:

novilideri.bos.rs

Konrad Adenauer Stiftung
www.kas.de/srbien

BOŠ Beogradska otvorena škola
www.bos.rs

CDAEFF
www.cda.nl/eff

UNAPREĐENJE UTICAJA OSF ALUMNI MREŽE U SRBIJI I NA ZAPADNOM BALKANU

#obrazovanje #tolerancija #sloboda #mladi #kreativnost #jednakost

Европски дневник

#obrazovanje #tolerancija #sloboda #mladi #kreativnost #jednakost

01	02
03	04

ENERGIJA ZAJEDNICE

UVOĐENJE MLADIH U SVET RADA KROZ RADNE PRAKSE

Otvoreni podaci: 10. generacija mogućnosti

In-house obuke

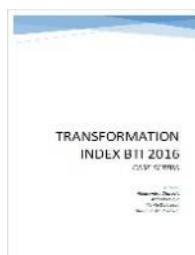
Izdanja BOŠ-a u 2017. godini

Analiza javne politike: finalni izveštaj nakon šest meseci rada Vlade Republike Srbije „Res publika: zakoni su javna stvar“, 2017.

Analiza javne politike: Periodični izveštaj nakon 100 dana rada Vlade Republike Srbije „Res publika: zakoni su javna stvar“, 2017.

Analiza javne politike: Transformation Index BTI 2016 - Case Serbia, 2017.

Analiza: Uticaj izgradnje termoelektrane Štavalj na vodne resurse i održivi razvoj opštine Sjenica, 2017.

Brošura „Kako razvijati veštine upravljanja karijerom učenika u srednjoj školi? – predlozi radionica“, 2017. (onlajn izdanje)

Brošura trećeg sajma za karijerno vođenje i savetovanje, 2017. (onlajn izdanje)

Četiri slobode Evropske unije: Pregled pripremljen u okviru projekta „Slobode EU“, Opština Heviz, Veće Okruga Hargita, Opština Lendava, Beogradska otvorena škola, Organizacija „Foster Europe“, Budimpešta, Republika Mađarska, 2017.

Četvrti godišnji izveštaj iz senke Koalicije 27 „Poglavlje 27 u Srbiji: još uvek u pripremi, godinu dana kasnije“, 2017.

Elektronski bilten „Progovori o pregovorima“, brojevi Beogradska otvorena škola, Beograd, Republika Srbija, 2017.

U 2017. godini BOŠ je izdao 6 brojeva elektronskog biltena (od toga dva dvobroja).

Regionalni portfolio veština zapošljivosti mladih, 2017. (onlajn izdanje)

Sažetak praktične politike “Quality assurance and open data for ranking in Serbian Higher Education – We are ready for it”, 2017.

Solun – Grad duhova: Hrišćani, Muslimani i Jevreji 1430-1950, Mark Mazover, 2017.

Studija praktične politike: Unapređivanje kvaliteta nacionalnog programa stručnih praksi u Srbiji, 2017.

Unapređenje pravnog
okvira za uređenje
radnih praksi u
Republici Srbiji

Unapređenje pravnog okvira za uređenje radnih praksi u Republici Srbiji, 2017. (onlajn izdanje)

Unapređenje uticaja alumnista programa stipendija fondacije za otvoreno društvo na javne politike zapadnog balkana, 2017. (onlajn izdanje)

Zbornik završnih radova Beogradske otvorene škole: Radovi studenata generacije 2014/2015, 2017. (onlajn izdanje)

BOŠ Portali

Progovori o pregovorima

Portal *Progovori o pregovorima* (<http://eupregovori.bos.rs>) je nastao kao deo projekata u okviru istoimene inicijative kao mesto za obaveštavanje zainteresovane javnosti o pregovorima o pristupanju Srbije EU. Upravo to je i glavni cilj ovog internet sajta.

U međuvremenu, svojim radom i svojim dosegom (93.501 poseta, sa postotkom povratka korisnika na sajt oko 65%), ovaj portal je postao jedno od ključnih prepoznatljivih mesta kada je reč o pregovorima o pristupanju, bilo da je reč o vestima, dokumentima, te pojašnjenima i praćenju toka pregovora.

Dostupno

Portal *Local Transparency Booster* (www.dostup.no) nastao je u okviru projekta *Jačanje lokalne transparentnosti* u 2015. godini i prikazuje rezultate dva istraživačka ciklusa sprovedena u okviru projekta.

Portal ima za ciljeve:

- Informisanje o značaju transparentnosti u radu lokalnih samouprava;
- Informisanje o nivou transparentnosti u radu lokalnih samouprava;
- Upoređivanje različitih lokalnih samouprava prema stepenu transparentnosti;
- Olakšani pregled svih dostupnih informacija na lokalnom nivou na jednom mestu;
- Olakšani pristup ranije nedostupnim dokumentima nastalim u radu lokalnih samouprava;
- Promociju proaktivne transparentnosti.

Portal sadrži ukupno 1456 dokumenata, informacija o transparentnosti rada 169 jedinica lokalnih samouprava, podatke o ispunjenosti informatora o radu lokalnih samouprava, kao i mogućnost za generisanje gotovog zahteva za pristup informacijama od javnog značaja za one informacije do kojih istraživački tim nije mogao da dođe, za svaku pojedinačnu opštinu i za odabrane dokumente.

Mingl

Portal *Mingl* nastao je 2007. godine, sa ciljem da srednjoškolcima ponudi pregled informacija o studiranju, stipendijama, volontiranju, kursevima, radionicama i seminarima, na osnovu kojih oni mogu aktivno da razmišljaju o svom obrazovanju, profesionalnom razvoju i karijeri. Tokom prvih šest godina rada, *Mingl* je informisao srednjoškolce, a vremenom je, rastući i razvijajući se zajedno sa svojim čitaocima, počeo da se bavi temama koje su namenjene mladima generalno. *Mingl* saraduje sa *Unijom srednjoškolaca Srbije* i portalom *Youth.rs*. Portal sadrži 6 kategorija: *Konkursi*, *Info*, *Najave*, *Kolumne*, *Zabava*, *Sezona*. Najznačajnija je kategorija *Kolumne*, u kojoj se svakodnevno objavljuju autorski tekstovi članova redakcije *Mingl*. U okviru portala nalazi se i baza visokoškolskih ustanova u Srbiji, kao i poseban edukativni kanal *Videopedija*, koji sadrži kratke obrazovne video klipove na različite teme.

Autori tekstova na *Minglu* su mladi iz cele Srbije, a sadržaj se ažurira na dnevnom nivou koji se može pratiti odlaskom na www.mingl.rs. Redakcija *Mingl*-a trenutno broji 16 članova i članica, koji dolaze iz Beograda, Novog Sada, Kragujevca, Niša i Bačke Palanke. Kako bi se ojačali kapaciteti redakcije, u martu 2017. godine održana je interna obuka na temu timskog rada, karijernog vođenja i pisanja CV-ja i motivacionog tima od strane trenerica BOŠ tima.

Portal *Mingl* je članica i jedan od osnivača *Asocijacije onlajn medija*, prvog udruženja te vrste u regionu, zajedno sa 20 drugih internet portala iz svih delova Srbije.

Tokom 2017. godine, *Mingl* je imao 22.559 korisnika (od kojih 73,8% stalnih, a 26,2% novih korisnika), preko 1.100 objava u svim kategorijama i ukupno 54.904 posete.

BOŠ Karijera

BOŠ Karijera je pokrenuta 2011. godine kao prvi besplatni onlajn sistem u Srbiji koji za cilj ima pružanje podrške i osnaživanja srednjoškolaca i drugih korisnika za samostalno i promišljeno upravljanje karijerom. Korisnici portala su srednjoškolci, mladi, ali i nastavnici, roditelji, stručnjaci koji se bave karijernim vođenjem i savetovanjem.

Statistika o registrovanim članovima *BOŠ Karijere* je sledeća:

- 38.899 registrovanih korisnika;
- 25.907 njih je uradilo sva tri dostupna testa (veština, interesovanja i osobina);
- 6.508 je odabralo svoja zanimanja;
- 4.601 je odabralo svoje obrazovanje;
- 2.167 ima napravljen barem jedan akcioni plan;
- 899 ima oba akciona plana;
- 3.841 korisnika ima svoj CV.

Fejsbuk stranica BOŠ Karijera broji 8.807 lajkova. Čak 251.277 osoba je dosegnuo plaćenim objavama sa stranice *BOŠ Karijera*. Oko 4.600 ljudi je tokom godine lajkovalo ili odreagovalo na neki od postova u okviru stranice.

Twitter stranica BOŠ Karijera (@karijera_bos) na kraju 2017. godine imala je 815 pratilaca i 879 lajkova.

Transformator civilnog društva

Za potrebe eksterne komunikacije sa javnostima i potrebe interne komunikacije sa partnerima na projektu *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbija Evropskoj uniji (CS4EU)*, BOŠ je razvio onlajn platformu *Transformator civilnog društva* (www.transformator.bos.rs), koja predstavlja čvorište za informisanje javnosti o aktuelnostima na projektu.

Portal je namenjen kako programskim partnerima Beogradske otvorene škole na projektu *CS4EU*, tako i ostalim zainteresovanim stranama.

Onlajn platforma *Transformator civilnog društva* sastoji se iz dva dela:

- Prvi je javan, interaktivan i pruža informacije o planiranim i realizovanim projektnim aktivnostima i partnerskim organizacijama. Ovaj deo Internet prezentacije sadrži naslovnu stranicu, stranicu na kojoj se nalaze informacije o projektu i BOŠ-u, vesti, informacije o partnerskim organizacijama i korisne alate (mape sa informacijama o realizovanim projektima, kalendar aktuelnih i konkursa koji su otvoreni cele godine, najrelevantnija dokumenta iz oblasti koje su od značaja za projekat, publikacije i važne adrese);
- Drugi deo jeste onlajn *intranet* platforma koja je kao takva kreirana i namenjena programskim partnerima. Na ovaj način partneri mogu neometano da komuniciraju i koordinišu svoje projektne aktivnosti, uz kontinuiranu podršku BOŠ tima. U okviru ovog dela platforme programski partneri imaju pristup korisničkom panelu (u okviru kog pišu vesti, dopunjuju informacije o projektu i organizaciji, beleže aktivnosti u kalendar i šalju neophodna dokumenta i izveštaje), materijalima sa obuka i studijskih putovanja, formulare za izveštavanje i monitoring koje podnose periodično kao i dokumenta koja im olakšavaju upravljanje projektom. Takođe, u okviru ovog dela nalaze se odgovori na najčešće postavljena pitanja u delu ekspertske podrške.

Tokom prve godine projekta *Transformator civilnog društva* je posećen 40.989 puta od strane 7.777 različitih korisnika.

Evropski dnevnik

Portal *Evropski dnevnik* nastao je 2017. godine sa ciljem promovisanja aktivnosti u okviru projekta *Doživi EU*, odnosno kao sredstvo javne komunikacije sa ciljnom grupom projekta – srednjoškolcima, nastavnicima, ali i studentima i univerzitetskim profesorima.

Na portalu postoji 6 kategorija: *Vesti*, *Informacije o projektu*, *Škole partneri*, *Nagrađeni radovi*, *Evropski dnevnik* i *Konkurs*. U okviru kategorije *Škole partneri* nalaze se informacije o nagrađenim partnerskim školama u prethodnim projektnim ciklusima, dok se u kategoriji *Nagrađeni radovi* mogu pronaći literarni, foto, video i multimedijalni nagrađeni radovi. Ukupno je 29 partnerskih škola i 29 nagrađenih radova koji su predstavljeni na ovom sajtu. Najznačajnija kategorija je kategorija *Konkurs*, u okviru koje se mogu pronaći informacije o aktuelnom konkursu, uputstvo za podnošenje radova na konkurs, odgovori na najčešće postavljena pitanja i utisci nagrađenih učenika. Kategorija *Vesti* namenjena je kako promovisanju konkursa i vesti o aktivnostima na projektu, tekstova nagrađenih učenika, tako i vesti o svim relevantnim aktivnostima EU za mlade. Na samom sajtu postoji mogućnost onlajn podnošenja radova na nagradni konkurs, a dopunjeno i revidirano izdanje publikacije *Evropski dnevnik* može se pronaći u okviru kategorije *Evropski dnevnik*, kao i prošlogodišnji priručnik za nastavnike. Sadržaj se ažurira na nedeljnom nivou koji možete pratiti odlaskom na www.evropskidnevnik.rs.

Mreža dobre energije

Sajt *Mreže dobre energije* osmišljen je kao glavni komunikacioni alat svih aktivnosti koje članice mreže sprovode na planu unapređenja lokalne energetske politike. Sajt služi za predstavljanje primera dobre prakse u lokalnoj energetici, predstavljanje istraživanja o sprovođenju energetske politike na lokalnom nivou, kao i pružanje informacija i obrazovanje svih zainteresovanih strana.

Mreža Dobre Energije
Мрежа Дobre Енергије

Reci nam

Portal *Reci nam* nastao je 2015. godine sa ciljem promovisanja medijske pismenosti među mladima u okviru projekta *Mala škola medijske pismenost*, zatim za potrebe javne komunikacije sa ciljnom grupom – srednjoškolcima i nastavnicima u okviru projekta *Ako imaš šta da kažeš - reci*.

Na portalu postoji 5 kategorija: *Vesti*, *Informacije o projektu*, *Škole partneri*, *Nagrađeni radovi* i *Konkurs*. U okviru kategorije *Škole partneri* nalaze se informacije o nagrađenim partnerskim školama u prethodnim projektnim ciklusima, dok se u kategoriji *Nagrađeni radovi* mogu pronaći

literarni, foto, video i mulimedijalni nagrađeni radovi. Ukupno 27 partnerskih škola i 29 nagrađenih radova su predstavljeni na ovom sajtu. Najznačajnija kategorija je kategorija *Konkurs*, u okviru koje se mogu pronaći informacije o aktuelnom konkursu, prijavni formular, odgovori na najčešće postavljena pitanja i utisci nagrađenih učenika/-ca. Kategorija *Vesti* služi kako promovisanju konkursa i vesti o aktivnostima na projektu, tekstova nagrađenih učenika, tako i vesti o svim relevantnim aktivnostima EU za mlade. Sadržaj se ažurira na mesečnom nivou koji možete pratiti odlaskom na www.recinam.rs.

Mobilna aplikacija *Evropa za poneti*

Aplikacija za mobilne telefone *Evropa za poneti* nastala je u saradnji *Ministarstva za evropske integracije Vlade Republike Srbije* i BOŠ-a tako da nudi pregled informacija o mogućnostima koje EU pruža mladima u pogledu obrazovanja, volontiranja, putovanja i rada u EU. Aplikacija za operativne sisteme *Android* i *iOS* odgovara na potrebe mladih, ali ih i na zanimljiv način upoznaje sa procesom evropskih integracija Srbije, kao i sa istorijatom i institucionalnom strukturom EU. Aplikacija omogućava mladima da stalno budu u toku sa aktuelnim dešavanjima na evropskom nivou, otvorenim konkursima za formalne i neformalne obrazovne programe, stipendije, prakse i projekte, ali i sa tehničkim informacijama koje im omogućavaju da lakše isplaniraju putovanje, boravak u zemljama članicama i umreže se sa vršnjacima i različitim organizacijama u EU.

Aplikacija *Evropa za poneti* je moguće da se preuzme putem *Google Play Store*-a i *Apple's App Store*-a.

Evropa za poneti

Partneri i donatori

- *Centralno-evropski univerzitet (Central European University) CEU*
- *Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji*
- *Eptisa Southeast Europe d.o.o.*
- *Evropska fondacija za klimu*
- *Evropska komisija, Izvršna agencija za obrazovne, audio-vizuelne i obrazovne politike, program Evropa za građane i građanke*
- *Evropska unija*
- *Federalna kancelarija za spoljne odnose Savezne Republike Nemačke (Federal Foreign Office)*
- *Fondacija braće Rokfeler*
- *Fondacija Konrad Adenauer*
- *Fondacija za otvoreno društvo*
- *Kraljevina Švedska, Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (Sida)*
- *Ministarstvo omladine i sporta Vlade Republike Srbije*
- *Program Ujedinjenih nacija za razvoj*
- *Solidar Suisse, Kancelarija u Srbiji*
- *Trag fondacija*

Klijenti

- *Agri Business Partner*
- *Alpha bank*
- *BNI Serbia*
- *Color Press Group*
- *Confluence Property Management*
- *Delta Holding*
- *Direct Media*
- *Elektromreže Srbije*
- *Eurobank*
- *European Consulting group*
- *Gorenje d.o.o.*
- *IBW Strategy*
- *Industrial Consulting*
- *Intelli Solutions*
- *Japan Tobacco International*
- *KPMG*
- *Mainstream Managed Services Group*
- *Nelt*
- *NLB banka*
- *Omladinski centar CK13*
- *Ovation BBDO*
- *Publicis One*
- *Societe Generale banka*
- *SOFIA – Udruženje poslovnih žena Zrenjanin*
- *Udruženje banaka Srbije (ACI)*
- *Vojvođanska banka*
- *Wiener Städtische osiguranje*
- *Zlatiborac*

Partneri i saradnici na projektima

- *Advokatska kancelarija Nikolić-Kokanović-Otašević*
- *Agencija Olaf&McAteer*
- *Alfa Albona*
- *Ambasada Republike Bugarske u Republici Srbiji*
- *Ambasada Republike Rumunije u Republici Srbiji*
- *Američka privredna komora*
- *Ardagh Group*
- *Ars Nova*
- *Asocijacija volontera u obrazovanju*
- *Balkanskom zelenom fondacijom (Balkan Green Foundation)*
- *Beyond Barriers*
- *British Council*
- *CEE Bankwatch Network*
- *Centar savremene politike European Western Balkans*
- *Centar za građansko obrazovanje*
- *Centar za interkulturalni dijalog*
- *Centar za istraživačko novinarstvo Srbije*
- *Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA)*
- *Centar za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC fond)*
- *Centar za organsku proizvodnju Selenča*
- *Centar za razvoj ekološke svesti - Čista svest*
- *Centar za socijalnu politiku*
- *Centar za zaštitu i pomoć tražiocima azila*
- *Centralno-evropski univerzitet (CEU)*
- *Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije*
- *Društvo za zaštitu prirode Stara planina*
- *Edukativni centar Kruševac*
- *Ekološko udruženje Rzav – God Save Rzav*
- *Eurobank*

- *Evrokontakt*
- *Evropska komisija, Izvršna agencija za obrazovne, audio-vizuelne i obrazovne politike*
- *Evropski pokret u Srbiji*
- *Fondacija 021*
- *Fondacija Bertelsmann*
- *Fondacija Eduardo Frei*
- *Fondacija Hajnrih Bel*
- *Fondacija Konrad Adenauer*
- *Fondacija Tijana Jurić*
- *Fondacije za otvoreno društvo*
- *Forum za lokalne, regionalne inicijative – FLORES*
- *Forum žena Prijepolje Televizija Forum*
- *GM Optimist*
- *Grad Šabac*
- *Grad Pirot*
- *Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S, Beograd*
- *Institut ekonomskih nauka*
- *Institut za evropske studije*
- *INTERPROJECTS*
- *Jedinica za volonterizam 112*
- *Jerinin grad*
- *Južne vesti*
- *Kancelarija za mlade Loznice*
- *Kancelarije za mlade Niša*
- *Kancelarije za mlade Vranja*
- *Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije*
- *Ministarstvo za evropske integracije Vlade Republike Srbije*
- *Konelek*
- *KoVoli*
- *Krovna organizacija mladih Srbije*
- *Kuhne+Nagel*
- *KULT*

- *Liceulice*
- *Luka znanja*
- *Marmara Univerzitet, Tehnički fakultet*
- *Mreža za klimatsku akciju*
- *Nacionalna asocijacija stručnjaka koji rade sa osobama sa invaliditetom*
- *Nacionalna koalicija za decentralizaciju*
- *NCR*
- *Nedeljnik Vreme*
- *Nezavisno udruženje novinara Srbije*
- *Nova iskra – dizajn inkubator*
- *Novosadska novinarska škola*
- *Omladinski centar CK13*
- *Omnico distribucija*
- *Opštine Heviz, Lendava, Stari grad i Vrbas*
- *Organizacija Foster Europe (Austrija)*
- *Ovation BBDO*
- *Phoenix KM*
- *Planinarsko-skijaški klub Kolovrat*
- *Podrinjski antikorupcijski tim*
- *Pokret gorana Vojvodine (PGV)*
- *Portal Mladi*
- *Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti*
- *Poverenik za zaštitu ravnopravnosti*
- *Privredna komora Srbije*
- *Proaktiv*
- *Proseno / EPSE*
- *PSD Gučevo*
- *Razlivalište*
- *Reci Da časopis*
- *Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije*
- *Regionalna razvojna agencija Zlatibor*
- *Renewables and Environmental Regulatory Institute (RERI)*

- *RES fondacija*
- *Resurs centar Majdanpek*
- *Roma centar*
- *Societe Generale Banka*
- *Solidar Suisse, Kancelarija u Srbiji*
- *Srbija u pokretu*
- *Srpska čitaonica u Irigu*
- *Tehnička škola u Tuzli*
- *Tehnička škola Užice*
- *Tim za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije*
- *Timarge Mechatronics Ltd.*
- *Toplički centar za demokratiju i ljudska prava*
- *Transcom Worlwide*
- *Udruženi pokret slobodnih stanara i vlasnika privatnih zgrada Srbije*
- *Udruženje Biblioteka*
- *Udruženje Čuvari prirode*
- *Udruženje Forum civilne akcije FORCA*
- *Udruženje građana Narodni parlament*
- *Udruženje poljoprivrednika Leskovo*
- *Udruženje šumovlasnika opštine Majdanpek*
- *Udruženje za razvoj preduzetništva*
- *Udruženje Zaštita potrošača, Potrošački savetnik*
- *Umetnička asocijacija Prototip*
- *Univerziteti Notingem Trent, u Padovi i u Plovdivu*
- *Užički centar za prava deteta*
- *Veće Okruga Hargita*
- *Vizantološki institut, Srpska akademija nauke i umetnosti*
- *Vojvođanska zelena inicijativa*
- *Volonterski centar Niš*
- *Zaštitnik građana (Ombudsman)*

Strateški cilj I
Razvoj ljudskih resursa

#Obrazovni program *Studije budućnosti*

Beogradska otvorena škola već 25 godina realizuje jednogodišnje akademske studije za odabrane studente beogradskih univerziteta, prepoznajući i razvijajući buduće nosioce društvenih promena. O rezultatima ovog programa najviše govore sami alumnisti, koji su danas na važnim pozicijama u javnom i poslovnom sektoru, u domaćoj i svetskoj akademskoj zajednici, a koji su i danas uključeni u brojne aktivnosti BOŠ-a.

Program je namenjen studentima završnih godina i master studija beogradskih univerziteta koji su radoznali, nemirnog duha, aktivni, ambiciozni, željni znanja i neprekidnog ličnog i profesionalnog razvoja sa vrlo jasnim osećajem i potrebom da svoju zajednicu menjaju i čine je boljom. Prožimanje različitih ideja i iskustava uvek je bila najveća vrednost u obrazovnim programima Beogradske otvorene škole, što daje posebnu dinamiku i raznovrsnost u obrazovnom procesu. Program *Studije budućnosti* se konstantno unapređuje i usklađuje sa potrebama korisnika i modernim tendencijama u obrazovanju.

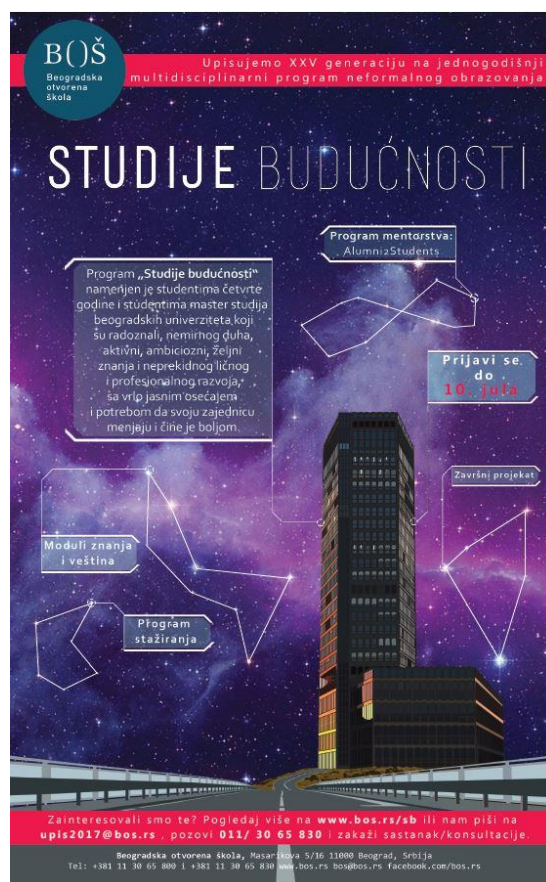
Jednogodišnji multidisciplinarni program *Studije budućnosti*, namenjen odabranim studentima beogradskih univerziteta, sastoji se od:

- Modula znanja i veština: *Veštine za budućnost, Budućnost države i društva, Pogledi ka Evropi i Budućnost države i društva znanja*;
- Programa stažiranja;
- *Alumni2Students* programa mentorstva;
- Izrade završnog projekta.

Ovaj obrazovni program finansira Beogradska otvorena škola. U 2017. godini realizovana su dva semestra na obrazovnom programu:

- Drugi semestar akademske 2016/17. godine za 27 studenata 24. generacije;
- Prvi semestar akademske 2017/18. godine za 24 studenta 25. generacije.

Drugi semestar za 24. generaciju studenata i studentkinja trajao je od 16. januara do 8. maja 2017. godine.

Promotivni poster za upis XXV generacije Studija budućnosti

Prvi semestar na obrazovnom programu za 25. generaciju studenata i studentkinja trajao je od 9. oktobra do 27. decembra 2017. godine.

U 2017. godini realizovana su četiri modula za 51 studenta obrazovnog programa. Organizovano je 68 predavanja i radionica, napisano je 17 završnih radova, 51 student učestvovao je u realizaciji programa stažiranja, mentorisano je 48 studenata kroz program prakse i 51 kroz program mentorstva *Alumni2Students*.

Drugi semestar 24. generacije (akademska 2016/17. godine)

Studenti 24. generacije u 2017. godini imali su prilike da slušaju i učestvuju na predavanjima u okviru nastavnih modula:

- *Budućnost države i društva znanja;*
- *Pogledi ka Evropi.*

Modul *Budućnost države i društva znanja*

Cilj modula je da upozna studente sa osnovnim tendencijama socio-ekonomskog razvoja savremenog sveta, nejednakostima u društvu, procesima održivog razvoja i klimatskih promena, novim tehnološkim revolucijama i njenim posledicama. Studenti imaju jedinstvenu priliku da sa eminentnim predavačima razgovaraju na teme iz oblasti arhitekture, medicine, nauke, informacionog društva i novih medija.

Modul *Pogledi ka Evropi*

Cilj modula je da osposobi studente da kritički promišljaju buduće pravce razvoja Evrope. Kroz multidisciplinarni pristup svakoj od tema koje se obrađuju, studentima je omogućeno da se upoznaju sa postojećim projekcijama razvoja Evrope, osposobe se da kritički promišljaju, argumentovano pokreću diskusije i učestvuju u debatama o različitim scenarijima razvoja najznačajnijih praktično-političkih procesa u Evropi.

Tabela 1. Realizovane nastavne aktivnosti u prolećnom semestru akademske 2016/17.

Aktivnost	Realizovani časovi
<i>Budućnost države i društva znanja</i>	14
<i>Intenzivni modul Evropa</i>	7
<i>Pogledi ka Evropi</i>	12
Psihološke radionice	6
Specijalna predavanja i prezentacije	3
Obuka za pisanje predloga za praktičnu politiku	4
Obuka za pisanje akademskog eseja	1
Ukupno	47

Pored nastave na programu, realizovana je *Zimska škola timskog rada* za 23 studenata i studentkinje 24. generacije. Zimska škola timskog rada se održala na planini Gučevo. Treneri

Beogradske otvorene škole su studentima 24. generacije kroz radionice i interaktivna predavanja predstavili značaj rada, uloga, konflikata i lidera u timu i veština pregovaranja. Učešćem na zimskoj školi, studenti su se bliže upoznali i povezali.

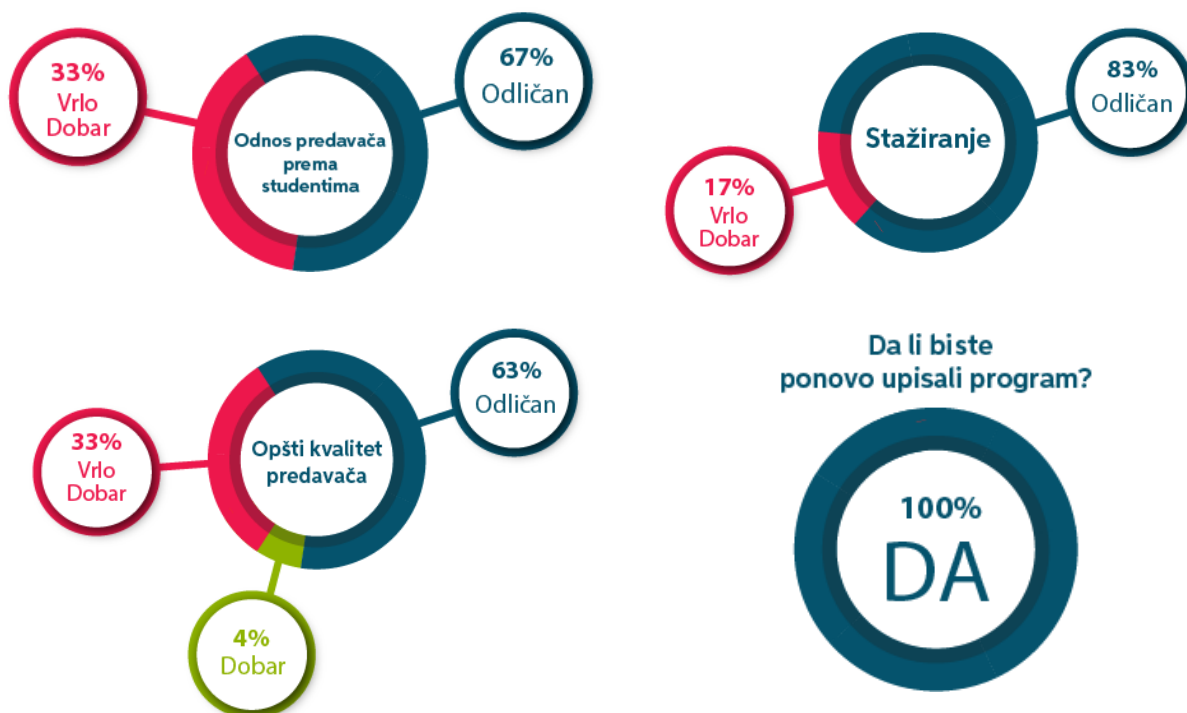
Realizovane vannastavne aktivnosti u drugom semestru akademske 2016/17. godine za studente 24. generacije su:

- Neformalna druženja studenata jednom mesečno;
- Filmski maraton;
- Obilazak *Kraljevskog dvora* u Beogradu;
- Obilazak *Narodne banke Srbije*;
- Osmišljavanje i dizajniranje promotivnog postera za upisnu kampanju za 25. generaciju;
- Napravljen je niz fotografija i video zapisa, od kojih je kreiran kratak promotivni video, koji je korišćen u promociji programa.

Kroz realizaciju programa prakse, svi studenti 24. generacije su obavili program prakse u partnerskim organizacijama i institucijama, u periodu od novembra 2016. do juna 2017. godine.

Tabela 2. *Evaluacije prolećnog semestra akademske 2016/17.godine (24. generacija).*

Modul	Prosečna ocena predavača
<i>Budućnost države i društva</i>	4,79
<i>Pogledi ka Evropi</i>	4,73

Evaluacija celokupnog programa (24. generacija)

Nakon obrađenih evaluacija studenata 24. generacije, uneto je nekoliko novina u program:

- Teme na modulu *Budućnost države i društva* u jesenjem semestru su usmerene ka izučavanju četvrte tehnološke revolucije i njenog društvenog aspekta;
- *Alumni2Students* program mentorstva je obogaćen novim mentorima iz alumni baze koji su interesovanje za učešće u ovome programu pokazali popunjavanjem upitnika povodom proslave 25 godina BOŠ-a;
- Uvedena je nova, dodatna forma završnog rada – studija slučaja;
- Uvedena je nova mesečna aktivnost – književne večeri BOŠ studenata i alumnista.

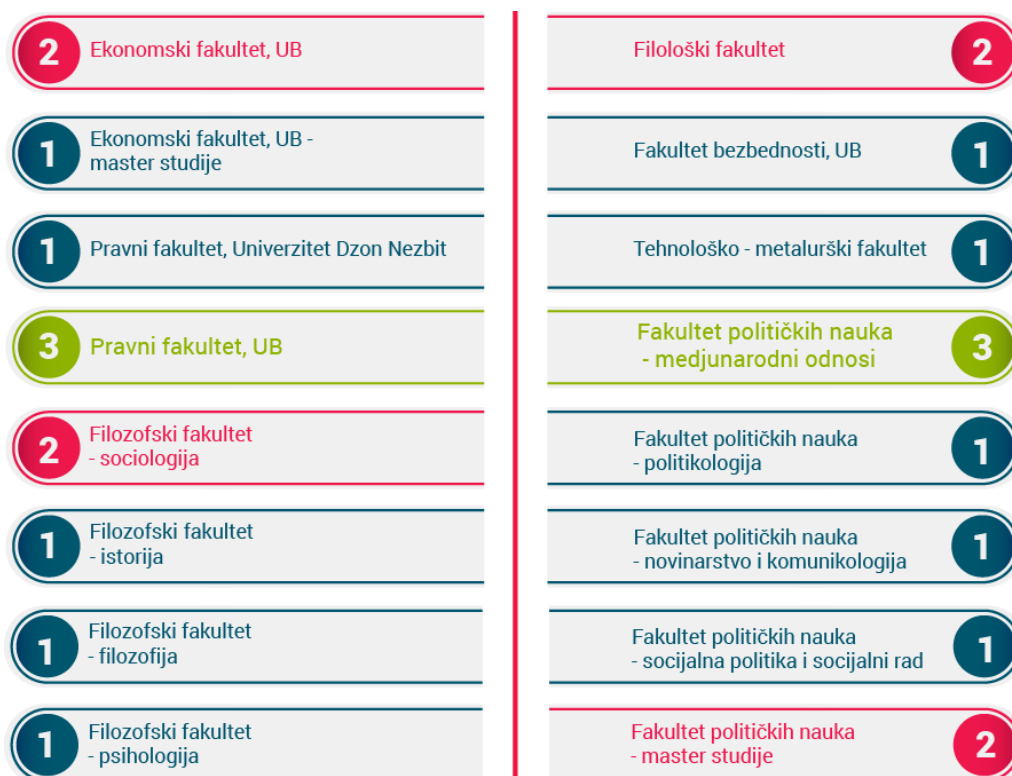
Kako je program ocenjen na godišnjim evaluacijama veoma visokom ocenom, odlučeno je da se metodologija rada na programu i njegovim celinama zadrži i za studente 25. generacije.

Studenti 24. generacije učestvovali su u realizaciji godišnje prezentacije programa *Studije budućnosti*, koja je održana 21. juna 2017. godine za zainteresovane studente beogradskih univerziteta u prostorijama Beogradske otvorene škole.

Prvi semestar 25. generacije (akademska 2017/18. godine)

Nakon realizovane kampanje u dva upisna kruga u periodu maj – septembar 2017. i procesa selekcije kandidata (testa opšte kulture, testa sposobnosti, testa engleskog jezika i intervju sa kandidatima), odabrano je 24 studenta 25. generacije, koji su u drugoj polovini 2017. godine završili jesenji semestar.

Grafikon 1. Struktura studenata 25. generacije prema obrazovnim profilima.

Studenti 25. generacije u 2017. godini imali su prilike da slušaju i učestvuju na predavanjima u okviru nastavnih modula:

- *Budućnost države i društva;*
- *Veštine za budućnost.*

Modul *Budućnost države i društva*

Cilj modula je da studente upozna sa trendovima i promenama koji se dešavaju pod rastućim uticajem četvrte tehnološke revolucije, a koje vezujemo za državu, njen položaj na međunarodnoj sceni, ali i za pojedinca i njegov razvoj u kontekstu u kome se nalazi. Realizujući nastavu na modulu, studentima je omogućeno da se upoznaju sa izazovima postdemokratskih i policentričnih društava, odnosima između države, društva i društvenog aktivizma, međunarodnih odnosa, radne snage, ali i novog načina komunikacije koji jezik novih tehnologija sa sobom donosi.

Modul *Veštine za budućnost*

Cilj modula je da studentima pruži priliku da steknu veštine koje će povećati njihovu zapošljivost i konkurentnost na tržištu rada, a koje će imati prilike da dodatno razvijaju na svom programu prakse ili na prvom zaposlenju. Ovaj modul, pored toga što nudi veštine koje su neophodne za dobro pozicioniranje na tržištu rada, nudi i drugi set veština, čijim sticanjem studenti dobijaju mogućnosti da budu lideri promena u svom okruženju.

Tabela 3. *Realizovane nastavne aktivnosti u jesenjem semestru za 25. generaciju.*

Aktivnost	Realizovani časovi
<i>Budućnost države i društva</i>	11
<i>Veštine za budućnost</i>	12
<i>Izborna predavanja na <i>Veštinama za budućnost</i></i>	1
<i>Psihološke radionice</i>	6
<i>Specijalna predavanja</i>	4
Ukupno	34

U jesenjem semestru realizovane su sledeće nastavne aktivnosti:

- Neformalna druženja studenata jednom mesečno;
- Filmski maraton;
- Pozorišna predstava *Sumnjivo lice* i razgovor sa rediteljima i glumcima, *Centar za kulturnu dekontaminaciju;*
- Pozorišna predstava *Crvena: Samoubistvo nacije*, *Centar za kulturnu dekontaminaciju;*
- Sportski dan – turnir u odbojci, *Sportski centar KL;*
- Pozorišna predstava *Muškarčine*, *Centar za kulturnu dekontaminaciju.*

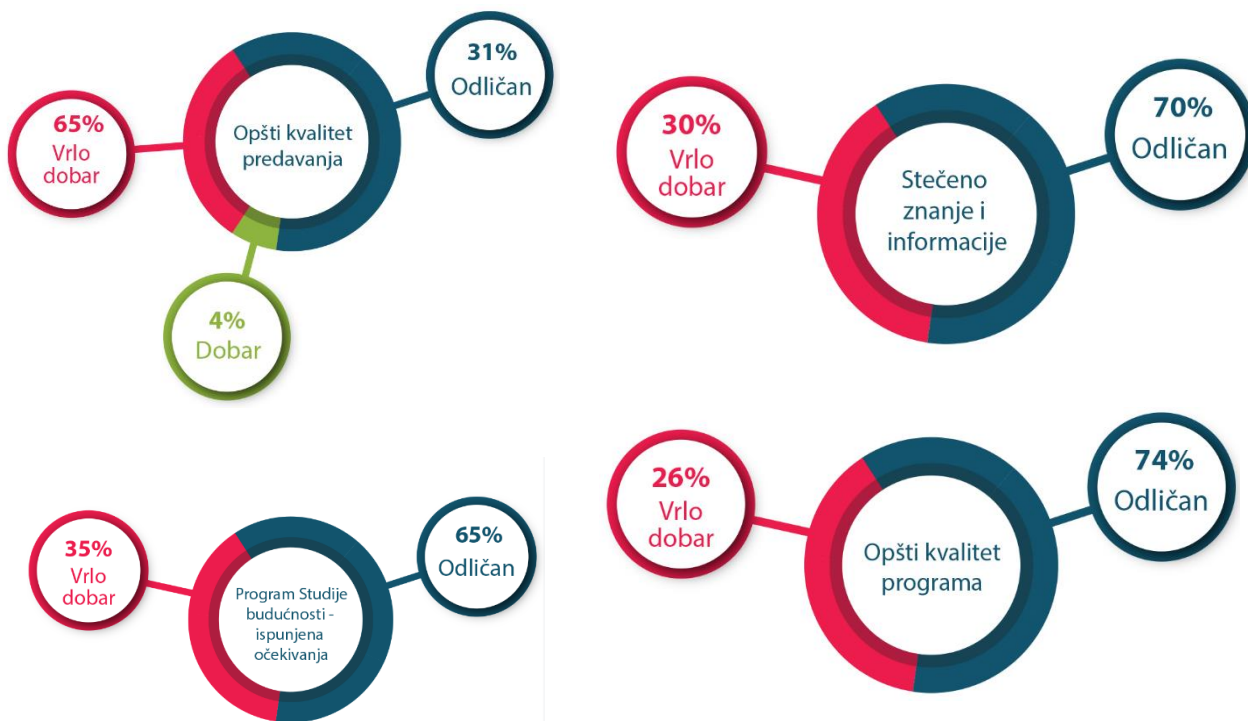
Studenti 25. generacije učestvovali su na petom *Youth2Business* događaju, u okviru multikongresa *Serbian Visions*, 25. novembra 2017. godine u Beogradu.

Fotografija sa realizovanog petog *Youth2Business* događaja, 25. novembar 2017.

Tabela 4. Evaluacije jesenjeg semestra akademske 2017/2018. godine (25. generacija).

Modul	Prosečna ocena predavača
<i>Budućnost države i društva</i>	4,52
<i>Veštine za budućnost</i>	4,60

Evaluacije jesenjeg semestra akademske 2017/2018. godine (25. generacija)

Dodela diploma studentima 24. generacije

Dodela diploma studentima 24. generacije u 2017. godini organizovana je 18. septembra 2017. godine u okviru konferencije *Move.Link.Engage: Promišljanje Evrope i Zapadnog Balkana*. Alumni mreži Beogradske otvorene škole pridružilo se 26 studenata 24. generacije i mreža sada broji 1223 alumnista.

Fotografija sa ceremonije dodele diploma studentima i studentkinjama 24. generacije

Program stažiranja

Tokom 2017. godine nastavljena je saradnja sa partnerskim institucijama i organizacijama iz prethodne akademske godine. Pored toga, u 2017. godini sklopljen je sporazum sa 6 novih partnerskih organizacija. Studenti su imali prilike da, u saradnji sa mentorom iz date kompanije i institucije, program prakse obave u sledećim organizacijama i institucijama:

- *Advokatska kancelarija Nikolić-Kokanović-Otašević;*
- *Agencija Olaf&McAteer;*
- *British Council;*
- *Beogradska otvorena škola;*
- *Centar za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC fond);*
- *Centar za zaštitu i pomoć tražiocima azila;*
- *Fondacija Hajnrih Bel;*
- *Fondacija Konrad Adenauer;*
- *Institut ekonomskih nauka;*
- *Nedeljnik Vreme;*
- *Portal Mladi;*
- *Poverenik za zaštitu ravnopravnosti;*
- *Societe Generale Banka;*
- *Tim za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije;*
- *Vizantološki institut, Srpska akademija nauke i umetnosti;*

- *Zaštitnik građana (Ombudsman);*
- *Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti;*
- *Evropski pokret u Srbiji;*
- *Nova iskra – dizajn inkubator;*
- *Razlivalište;*
- *Liceulice;*
- *Centar za socijalnu politiku;*
- *Institut za evropske studije.*

Alumni mreža

U susret obeležavanju 25 godina rada Beogradske otvorene škole, tim zadužen za odnose sa alumnistima sproveo je niz aktivnosti u nastojanju da prikupi podatke potrebne za kreiranje komunikacionih alata za potrebe proslave 25 godina rada, kao i za dalji razvoj i unapređenje rada mreže alumnista, koja danas broji 1.223 člana.

Ove aktivnosti, sprovedene u periodu od avgusta do decembra 2017. godine, imale su **tri osnovna cilja**:

- **Najava proslave** 25 godina rada BOŠ-a alumnistima;
- Prikupljanje podataka potrebnih za **unapređenje rada mreže** alumnista BOŠ-a;
- Prikupljanje podataka potrebnih za **kreiranje komunikacionih alata** za obeležavanje 25 godina rada organizacije.

Radi ostvarenja ovih ciljeva, Beogradska otvorena škola je sprovedla **dva skupa aktivnosti**:

- Ažuriranje baze kontakata, koje je imalo dva posebna cilja:
 - Prikupljanje kontakt informacija (imejl adrese, broj mobilnog telefona);
 - Prikupljanje podataka o zaposlenju (radno mesto, ustanova, sektor i oblast delovanja);
- Anketno istraživanje, koje je imalo pet posebnih ciljeva:
 - Ispitivanje vezanosti alumnista za BOŠ;
 - Ispitivanje kvaliteta komunikacije BOŠ-a sa alumnistima;
 - Ispitivanje motiva za međusobno povezivanje alumnista;
 - Ispitivanje percepcije alumnista o mogućnostima daljeg razvoja alumni mreže;
 - Prikupljanje podataka za kreiranje komunikacionih alata za potrebe proslave 25 godina rada organizacije.

Prikupljanje podataka sprovedeno je kroz više stotina telefonskih intervjuja kojima su osvežene kontakt informacije i najavljena proslava 25 godina rada, kao i kroz posebnu imejl kampanju

koja je podrazumevala više hiljada prosleđenih imejllova sa najavom proslave i posebnim onlajn upitnicima namenjenim ažuriranju kontakata odnosno širem istraživanju koje je sprovedeno. Za potrebe efikasnijeg prikupljanja podataka, krajem septembra 2017. godine formirana je i radna grupa koju su, pored BOŠ tima zaduženog za odnose sa alumnistima, činili odabrani predstavnici svih generacija/obrazovnih programa. Od ukupno 33 zasebna programa, u radnoj grupi zastupnika je imalo 30 programa. Oni su bili odgovorni za osiguravanje što većeg odaziva svojih kolega kroz pribavljanje nedostajućih kontakt informacija i dodatno pojedinačno motivisanje kolega na učešće u procesu. U cilju efikasnije saradnje, organizovano je tri sastanka (uvodni sastanak, središnji presek stanja i prezentacija rezultata). Pored toga, formirana je nova Fejsbuk grupa (*BOŠ alumni mreža*), čija je namena pre svega bila obezbeđivanje lakšeg pristupa onlajn upitnicima. Pored toga, u okviru BOŠ biz aktivnosti, za predstavnike alumni mreže i BOŠ-ove najbliže saradnike, 5. decembra je organizovano specijalno predavanje pod nazivom *Put oko sveta u jednom dahu*, koje je održao Damir Nađ, bivši učesnik BOŠ-ovog obrazovnog događaja *Share&Envision*.

Rezultati:

- Ažurirano je 723 kontakta, što je oko 60% celokupne baze alumni kontakata;
- Prikupljeni su podaci o zaposlenju 645 alumnista, što je više od 50% celokupne baze;
- Prikupljeni su odgovori na 603 upitnika, što je oko 50% svih alumnista;
- Formirana je nova Fejsbuk grupa, "BOŠ alumni mreža", koja broji 591 člana i koja će nastaviti da funkcioniše kao jedan od kanala komunikacije BOŠ-a sa svojim alumnistima;
- Formirana je radna grupa (30 predstavnika generacija), koja će nastaviti svoj rad u pogledu razvoja alumni mreže i planiranja proslave 25 godina rada.

Alumnisti Beogradske otvorene škole su u 2017. bili uključeni u mnogobrojne aktivnosti na *Studijama budućnosti*. Oni su predavači na programu, članovi programskog odbora programa, ali i mentori na *Alumni2Students* obrazovnom programu.

Alumni2Students program mentorstva je u 2017. bio realizovan za XXIV i XXV generaciju studenata. U jesenjem semestru akademske 2017/18. godine ovaj program je obogaćen sa 6 novih mentora, koji su svoju zainteresovanost za program mentorstva izrazili u upitniku povodom proslave 25 godina rada Beogradske otvorene škole. Za sve mentore i mentije, organizovana je i uvodna radionica sa ciljem upoznavanja sa konceptom mentorstva, ali i vodičem za ovaj program. Kao i prethodne godine, svakom studentu je, korišćenjem algoritma Beogradske otvorene škole, dodeljen mentor, odabrani alumnista Beogradske otvorene škole. U ovom programu u 2017. godini učestvovalo je 33 mentora.

Doprinos ostvarenju I strateškog cilja

Realizacijom obrazovnog programa *Studije budućnosti* doprinosi se razvoju ljudskih resursa. Kroz ovaj obrazovni program BOŠ prepoznaje lidere u različitim oblastima, spremne da menjaju i unapređuju sebe i svoje okruženje. O rezultatima BOŠ-ovih programa najbolje govori činjenica da bogatu alumni mrežu čini preko 1200 izvrsnih pojedinaca, koji su na važnim pozicijama u svim sektorima društva. Međutim, ono što je jedinstveno za ovu mrežu jeste kontinuirana posvećenost i uključenost BOŠ-ovih alumnista u brojne druge aktivnosti BOŠ-a, a posebno u razvoju i realizaciji programa *Studija budućnosti*.

#Obrazovni program *PolitiKAS*

Beogradska otvorena škola i *Fondacija Konrad Adenauer (KAS)* organizuju dvosemestralni obrazovni program *PolitiKAS* za odabrane mlade lidere radi unapređenja političkog života Srbije.

Obrazovni program *PolitiKAS* namenjen je mladim ljudima iz Srbije, predstavnicima političkih stranaka desnog centra i umerene desnice i aktivistima organizacija građanskog društva koje u svom radu zastupaju te vrednosti. **Cilj programa je da pruži dodatna znanja iz oblasti savremene političke teorije i prakse koja će doprineti unapređenju njihovog političkog rada, kao i da omogući umrežavanje polaznika radi podsticanja njihove saradnje značajne za uspešnije zastupanje ideja i vrednosti njihovih organizacija.**

Program se zasniva na:

- Osnovnim konceptima unutrašnje i spoljne politike, demokratskim političkim institucijama i idejama, ekonomskoj i socijalnoj politici i procesima evropskih integracija;
- Razvoju veština polaznika za timski rad, prezentaciju i javni nastup, kao i srodne veštine;
- Jačanju mreže mladih lidera iz političkih stranaka i organizacija građanskog društva koje zastupaju vrednosti i ideje desnog centra i umerene desnice.

Program *PolitiKAS* sastoji se od četiri modula:

- *Politika I;*
- *Politika II;*
- *Ekonomska i socijalna politika;*
- *Evropske integracije.*

Modul *Politika I*

Cilj modula je da polaznike informiše o značenju politike, političkog poretka i političke kulture i njihovim raznorodnim društvenim, kulturnim, istorijskim i drugim pojavnim oblicima. Pored toga, posebna pažnja posvećena je razgovoru o vrednostima na kojima počiva moderna demokratska zajednica.

Modul *Evropske integracije*

Cilj modula je da pruži informacije o institucionalnom i pravnom poretku Evropske unije, načinima kreiranja praktičnih politika i donošenja odluka, i konačno, najznačajnijim aspektima procesa pridruživanja i priključivanja Srbije Evropskoj uniji. Značajna pažnja posvećena je pitanjima evropskog identiteta i razvoja evropske ideje u političkoj misli.

Modul *Politika II*

Cilj modula je da polaznike informiše o ulozi nacija i nacionalnih država u modernoj evropskoj i balkanskoj istoriji, oblicima uređenja decentralizovanih političkih zajednica, međunarodnim

odnosima u modernoj epohi, sa posebnim osvrtom na Srbiju i Balkan, kao i ljudskim, građanskim i manjinskim pravima i mehanizmima njihove zaštite.

Modul *Ekonomska i socijalna politika*

Na modulu Ekonomska i socijalna politika **cilj** je da se polaznici upoznaju sa značenjem ekonomske i socijalne politike i osnovnim problemima sa kojima se Srbija susreće u ovim oblastima. Posebna pažnja posvećena je vrednostima desnog centra u ekonomskoj i socijalnoj sferi, kao i konceptu socijalne tržišne privrede.

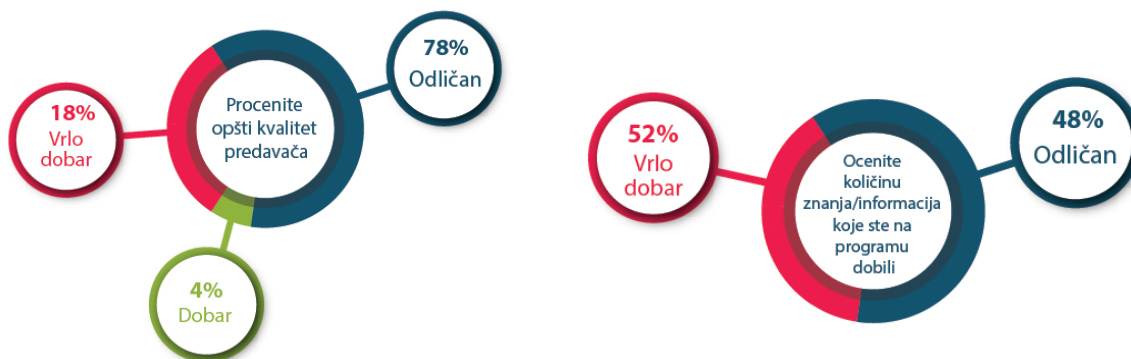
U 2017. godini realizovana su dva semestra na obrazovnom programu:

- Drugi semestar akademske 2016/17. godine za 25 polaznika 8. generacije;
- Prvi semestar akademske 2017/18. godine za 16 polaznika 9. generacije.

Drugi semestar za 8. generaciju polaznika i polaznica trajao je od 7. februara 2016. do 25. aprila 2017. godine. U prolećnom semestru održano je 23 predavanja u okviru dva modula: moduli *Politika II* i *Ekonomska i socijalna politika* za 25 polaznika 8. generacije.

Prvi semestar na obrazovnom programu za 9. generaciju polaznika i polaznica trajao je od 19. septembra do 28. novembra 2017. godine. U jesenjem semestru održano je 20 predavanja u okviru dva modula (*Politika I* i *Evropske integracije*) za 16 polaznika.

Tokom 2017. godine, u prolećnom i jesenjem semestru polaznici su izradili 41 esej na zadate teme. Izradu eseja mentorisali su voditelji modula u oba semestra, koji su eseje i evaluirali, po unapred utvrđenim kriterijumima.

Evaluacija prolećnog semestra akademske 2016/17. godine (8. generacija, drugi semestar)

Tabela 5. Evaluacija prolećnog semestra akademske 2016/17. godine (8. generacija)

Modul	Prosečna ocena predavača
<i>Politika II</i>	4,76
<i>Ekonomska i socijalna politika</i>	4,39

Dodela sertifikata polaznicima 8. generacije

Polaznici 8. generacije (ukupno njih 25) su predstavnici političkih organizacija, većinom desnog centra, ali i onih koji dolaze i iz drugih organizacija: *Srpska napredna stranka* (SNS, 12 polaznika), *Nova stranka* (2 polaznika), *Savez Vojvođanskih Mađara* (SVM, 2 polaznika),

Demokratska stranka Voždanskih Mađara (1 polaznik), *Srpski pokret obnove* (SPO, 1 polaznik), *Stranka demokratske akcije Sandžaka* (1 polaznik), *Fakultet političkih nauka* (FPN, 1 polaznik), *Studentski parlament Bogoslovija* (1 polaznik), dnevne novine *Pravda* (1 predstavnik) i *Centar za hrišćansko-demokratske studije* (1 predstavnik). U programu je učestvovalo 10 polaznica i 15 polaznika uzrasta od 20 do 30 godina.

Polaznicima osme generacije obrazovnog programa *PolitiKAS* 16. maja 2017. godine dodeljeni su sertifikati za uspešno završen program. Tom prilikom polaznici su posetili *Pregovarački tim Republike Srbije sa EU*. Potom je profesor Ivo Visković, sa *Fakulteta političkih nauka*, najbolji predavač programa po glasovima polaznika, održao specijalno predavanje *Kako doći do najbolje spoljne politike za Srbiju?*.

Fotografije sa realizovanih predavanja na obrazovnom programu *PolitiKAS* za 8. generaciju

Upis IX generacije

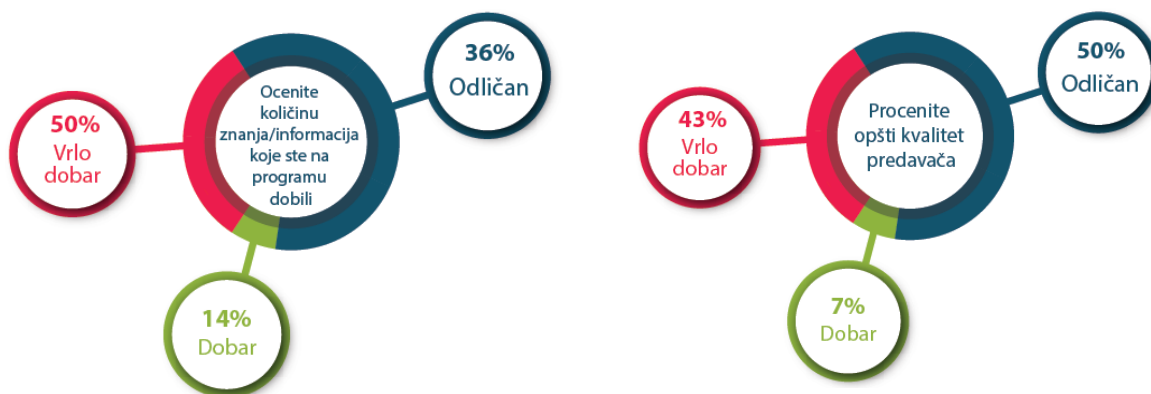
Političke stranke desnog centra i umerene desnice i aktivisti organizacija građanskog društva prosledile su konkurs *KAS*-a za upis 9. generacije. Selekciona komisija je na osnovu unapred definisanih kriterijuma i motivisanosti kandidata odabrala 16 polaznika, vodeći računa o kvalitetu, ravnopravnoj rodnoj i teritorijalnoj, kao i stranačkoj zastupljenosti učesnika, s obzirom na prijavljene kandidate. Selekcioni proces zasniva se na prijavnim formularu (CV i dve preporuke) i intervjuima.

Škola timskog rada za studente 9. generacije

Pre početka nastave na programu *PolitiKAS*, održana je *Škola timskog rada* za studente 9. generacije u Šapcu. *Školi timskog rada* prisustvovalo je 14 polaznika i polaznica. Polaznici su imali prilike da sa trenerima Beogradske otvorene škole uče o komunikaciji i koordinaciji unutar tima, konfliktima unutar tima, ulogama u timu i slično. Pored toga, prisustvovali su i predavanju i radionici o akademskom pisanju.

Tabela 6. Evaluacija jesenjeg semestra akademske 2017/18. godine (9. generacija).

Modul	Prosečna ocena predavača
Politika I	4,56
Evropske integracije	4,42

Evaluacija jesenjeg semestra akademske 2017/18. godine (9. generacija)

Doprinos ostvarenju I strateškog cilja

Realizacijom obrazovnog programa *PolitiKAS* doprinosi se ostvarenju prvog strateškog cilja BOŠ-a, koji se odnosi na doprinos razvoju ljudskih resursa. Obrazovanjem predstavnika političkih partija u Srbiji jača se mreža mladih lidera iz političkih stranaka i organizacija građanskog društva koje zastupaju vrednosti i ideje desnog centra i umerene desnice.

Slobodne aktivnosti u okviru obrazovnih programa

#Program *Izazovi interkulturalnosti – kako da upoznamo jedni druge?*

Beogradska otvorena škola je u decembru 2017. godine počela sa realizacijom pojekat *Izazovi interkulturalnosti – kako da upoznamo jedni druge?* u saradnji sa *Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS)*.

Izazovi interkulturalnosti – kako da upoznamo jedni druge? je obrazovni program koji se organizuje sa ciljem prevencije radikalizacije i ekstremizma kroz fokusiranje na mlade uzrasta od 14 do 20 godina. U ovom uzrastu, mladi su u formativnom periodu, još uvek oblikuju svoj sistem vrednosti, kao i način razumevanja svih društvenih pojava koje ih okružuju. Bilo kakva vrsta obrazovanja o drugim religijama i nacijama nije deo školskog kurikuluma osnovnih i srednjih škola. Mladi su prepušteni nejasnim informacijama koje dobijaju sa Interneta, od svojih vršnjaka i slično. Iz svih pomenutih razloga, **cilj ovog projekta** je da poboljša razumevanje među mladima koji potiču iz različitih nacionalnih i/ili verskih zajednica, kao i da kreira model za osnove obrazovanja o interkulturalizmu u osnovnim i srednjim školama, koji bi trebalo da pomogne mladim ljudima da bolje upoznaju druge nacije, religije i kulture, što će preventivno delovati na radikalizaciju i ekstremističko ponašanje u budućnosti.

U okviru ovog projekta, predviđene su **sledeće aktivnosti** u 2018. godini:

- Dvodnevni obrazovni program za 25 učesnika uzrasta od 14-20 godina, koji su pripadnici/-ce različitih manjinskih grupacija;
- Razvijanje 6 različitih projektnih ideja koji uključuju obrazovanje o interkulturalnosti u školske kurikulume, kroz organizaciju *Dana interkulturalnosti* u osnovnim i srednjim školama u Srbiji;
- Jednodnevna radionica razvoja projekne ideje o implementaciji *Dana interkulturalnosti* u osnovnim i srednjim školama u Srbiji.
- Razvijanje i promocija sažetog predloga praktične politike o neophodnosti uvođenja obrazovanja o interkulturalizmu u školske kurikulume i njegovo publikovanje u elektronskom i štampanom formatu. Realizacijom ovog projekta BOŠ doprinosi razvoju ljudskih resursa mladih.

Realizacijom ovog projekta, BOŠ doprinosi razvoju ljudskih resursa mladih.

#Obuke znanja i veština

Beogradska otvorena škola kroz obuke znanja i veština razvija ljudske resurse pojedinaca iz različitih sektora i oblasti kako bi korisnici kroz osnaživanje svojih potencijala i međusobnim umrežavanjem doprinosili razvoju okruženja u kojima žive i rade. Obuke znanja i veština obuhvataju tri vrste obuka: obuke veština, obuke za razvoj javnih politika (pisanje predloga praktičnih politika i javno zagovaranje) i obrazovanje za demokratiju.

U oblasti obrazovanja za demokratiju, BOŠ radi na jačanju kapaciteta pojedinaca sa ciljem podizanja svesti, veština i znanja mladih, pre svega iz zemalja Zapadnog Balkana, kako bi aktivno i konstruktivno učestvovali u demokratskim procesima. Tokom više od dve decenije rada na obrazovanju pojedinaca za učešće u demokratskim procesima i razumevanje demokratije, BOŠ je organizovao preko 70 obuka, seminara i programa, koje je pohađalo oko 2.000 učesnika.

Regionalna škola demokratije *Novi lideri – nove mogućnosti*

U okviru programa *Obrazovanje za demokratiju*, BOŠ uz podršku *Fondacije Konrad Adenauer* i *Fondacije Eduardo Frei* od 2006. godine organizuje regionalnu školu demokratije za predstavnike političkih partija pod nazivom *Novi lideri – nove mogućnosti*.

Tokom 2017. godine, od 24. do 28. jula u hotelu *Danubia Park* (Srebrno jezero), održana je jedanaesta po redu *Regionalna škola demokratije Novi lideri – nove mogućnosti*, koja je okupila 21 polaznika, predstavnika podmladaka političkih stranaka iz Makedonije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije. Svrha programa je da mladim liderima relevantnih političkih partija pruži dodatna znanja iz oblasti politike i razvije društvene veštine u cilju unapređivanja njihovog svakodnevnog političkog rada u relevantnim partijama, te da ih motiviše i osposobi za unapređivanje regionalne političke saradnje, koja je od izuzetnog značaja u tekućem procesu evropskih integracija. Internet prezentacija programa dostupna je na sledećem [linku](#).

Realizacijom ove regionalne škole, BOŠ godinama doprinosi unapređenju znanja i veština mladih iz zemalja Zapadnog Balkana, kako bi aktivno i konstruktivno učestvovali u demokratskim procesima.

Polaznici jedanaeste Regionalne škole demokratije Novi lideri – nove mogućnosti

*Simulacija Komunikacija i odlučivanje u timu
Voditeljka radionice – Vesna Đukić, BOŠ*

Interaktivno predavanje
Predavačica – Annet Doesburg, Fondacija
Eduardo Frei

*Interaktivno predavanje – Moja
uloga u političkom timu*
Predavač – Milorad Bjeletić, BOŠ

Obuke za stipendiste *Fondacije Konrad Adenauer*

U okviru obuka znanja i veština, Beogradska otvorena škola realizovala je obuku pod nazivom *Timski rad* za 18 stipendista *Fondacije Konrad Adenauer*. Obuka je realizovana u periodu 26-28. oktobra 2017. godine u Vrdniku sa ciljem razvoja kapaciteta stipendista tekuće generacije *Fondacije Konrad Adenauer*.

#Akademske savetovnje

Beogradska otvorena škola od 2002. godine sprovodi program akademskog savetovanja. BOŠ informiše i savetuje studente o mogućnostima studiranja u inostranstvu, administrira i promovira programe stipendija, sa ciljem da, kroz povećanje akademske mobilnosti mladih, doprinese razvoju ljudskih resursa i reformi visokog obrazovanja u Srbiji.

Kroz program akademskog savetovanja BOŠ osnažuje kapacitete akademske zajednice u Srbiji i to kroz:

- Informisanje kandidata o mogućnostima akademskog usavršavanja i studiranja u inostranstvu;
- Individualna i grupna savetovanja za izbor visokoškolske institucije i programa studija, kao i prilikom izrade aplikacija za studije u inostranstvu;
- Predstavljanje studijskih programa u inostranstvu na visokoškolskim institucijama i sajmovima obrazovanja;
- Administriranje programa stipendija za:
 - Master i doktorske programe *Centralno-evropskog univerziteta* u Budimpešti;
 - Program *Civil Society Scholar Awards Fondacije za otvoreno društvo (Open Society Foundations - OSF)* koji predstavlja vid dodatne finansijske pomoći za doktorske studije u zemlji i inostranstvu.

BOŠ je lokalna koordinaciona jedinica za administriranje programa stipendija *Centralno-evropskog univerziteta (CEU)* i *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo (Open Society Foundations – OSF)*. Putem predstavljanja programa stipendija na fakultetima, u okviru sajmova obrazovanja i kroz organizaciju javnih prezentacija stipendija, BOŠ podiže nivo informisanosti mladih o dostupnim programima stipendija za nastavak školovanja u inostranstvu.

Kroz sprovođenje kampanja za regrutaciju studenata i održavanje individualnih i grupnih konsultacija o stipendijama, BOŠ podiže kapacitete mladih za akademsku mobilnost i posreduje u dodeljivanju stipendija najboljim studentima iz Srbije.

Pored ovoga, BOŠ se u okviru programa akademskog savetovanja zalaže i za jačanje uticaja alumni mreže pojedinaca koji su, tokom prethodnih godina, pohađali neki od programa akademskog usavršavanja u sklopu programa koji administrira BOŠ. Alumni mreža broji više od 500 pojedinaca koji su učestvovali u programima razmene, master ili doktorskih studija u inostranstvu. Alumni mrežu *Programa akademskog savetovanja* čine pojedinci koji su studirali na nekim od najprestižnijih univerziteta u Evropi i SAD-u (*Kembridž, Oksford, Univerzitetski koledž u Londonu*, jednogodišnja diplomatska razmena sa studentima u SAD-u). Mnogi od njih sada rade u javnom, privatnom i civilnom sektoru na poslovima koji su od značaja za razvoj društva. Zbog socijalnog kapitala koji nosi u sebi, BOŠ nastoji da uključi i ojača uticaj alumnista na proces kreiranja politika i donošenja odluka u regionu Zapadnog Balkana.

U toku 2017. godine BOŠ je u oblasti akademskog savetovanja učestvovao na 2 sajma obrazovanja, predstavnici BOŠ-a održali su 2 javne prezentacije i 55 individualnih konsultacija

sa studentima zainteresovanim za nastavak školovanja u inostranstvu što je rezultiralo time da je više od 700 studenata iz Srbije pokazalo interesovanje za studije na *Centralno-evropskom univerzitetu*, a njih 12 je i dobilo stipendiju ovog univerziteta za studije u akademskoj 2017/18. godini.

BOŠ je administrirao stipendiju *Civil Society Scholar Award* za finansijsku podršku realizaciji istraživanjima koja sprovode doktoranti i zaposleni na visokoškolskim institucijama u Srbiji, održao više od 50 konsultacija sa zainteresovanim kandidatima i posredovao u prijavljivanju više od 15 kandidata iz Srbije, dok je njih 14 dobilo stipendiju. BOŠ je mentorisao 18 alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo* prilikom kreiranja 6 sažetih predloga praktične politike koji prate postignuća Berlinskog procesa i okupio 44 alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo* koji su učestvovali u regionalnoj alumni konferenciji održanoj u Beogradu.

Centralno-evropski univerzitet (Central European University) CEU

U protekloj godini, BOŠ je, u saradnji sa *CEU*-om, posredovao u administriranju stipendije za 12 studenata iz Srbije koji su dobili priliku da pohađaju master/doktorske studije na ovom univerzitetu u akademskoj 2017/18. godini. U 2017. godini BOŠ je raspisao i sproveo kampanju za promociju konkursa za master i doktorske studije na *Centralno-evropskom univerzitetu* za akademsku 2018/19. godinu. **Cilj projekta je da se zainteresovani studenti iz Srbije informišu o programima stipendija ovog univerziteta, kao i da dobiju pomoć prilikom prijavljivanja na studije, te adekvatnu pripremu pre odlaska na studije.**

BOŠ je realizacijom kontinuiranih aktivnosti u okviru ovog projekta uspeo da zainteresuje i motiviše 65 studenata iz Srbije da se prijave za neki od master ili doktorskih programa, dok je 12 studenata dobilo stipendiju za studiranje na *CEU*-u u akademskoj 2017/2018. U kampanji za regrutovanje studenata za upis na *CEU* za akademsku 2017/2018. godinu, BOŠ je informisao više od 700 studenata u vezi sa dostupnim programima, procesom prijave i mogućnostima za dobijanje stipendije na *CEU*-u. Zahvaljujući održanim sastancima alumnista *CEU*-a u Srbiji i formiranjem tima koji će voditi *CEU* alumni klub, BOŠ je uključio alumniste u promociju programa *Centralno-evropskog univerziteta* i doprineo jačanju *CEU* alumni mreže u Srbiji. Pored ovoga, BOŠ je u saradnji sa predstavnicima *CEU*-a organizovao događaj sa ciljem prikupljanja sredstava za *Stipendiju alumnista Srbije* koja se dodeljuje jednom studentu koji će pohađati *CEU* u narednoj školskoj godini.

U okviru ovog projekta realizovane su sledeće aktivnosti:

- Popodnevno *CEU* druženje alumnista prilikom kojeg su prikupljena sredstva za *Stipendiju alumnista Srbije (Serbian Alumni Scholarship)*, 16 učesnika, 27. maj 2017. godine, *Evropski centar za kulturu i debatu*, Beograd, Srbija;
- Konferencija u okviru projekta *Unapređenje uticaja Alumni mreže Fondacije za otvoreno društvo na javne politike u regionu Zapadnog Balkana*, kojoj je prisustvovalo 44 alumniste *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo*, 8. i 9. jun 2017. godine, Beograd, Srbija;
- Sastanak *CEU alumni kluba u Srbiji* na kojem je prisustvovalo 10 alumnista, održan je 29. juna 2017. godine u Beogradu, Srbija;

- Pripremna sesija za studente koji će pohađati CEU u akademskoj 2017/2018. godini za 6 budućih studenata, 2. avgust 2017. godine, Beograd, Srbija;
- Učešće na *Univerzitetkom sajmu stipendija* koji je za dva dana sajma posetilo više od 3.000 studenata. BOŠ je na sajmu koji je održan u zgradi *Rektorata Univerziteta u Beogradu* učestvovao 28. septembra 2017. godine;
- Prezentacija programa stipendija CEU-a održana u okviru pratećeg programa *Sajma stipendija Univerziteta u Beogradu* na kojoj je prisustvovalo više od 30 studenata, 28. septembar, svečana sala *Rektorata BU*, Beograd, Srbija;
- Učešće na *Sajmu američkih koledža (College Day)* na kom je informacije o studiranju na CEU-u dobilo više od 100 studenata, 19. novembar 2017. godine, *Dom omladine Beograda*, Beograd, Srbija;
- Vebinar u saradnji sa predstavnicima *Službe za regrutovanje studenata* sa CEU za četiri zainteresovana studenta, održan 15.12.2017.godine u Beogradu;
- Sastanak alumnista u cilju pripreme savetovanja studenata kojem je prisustvovalo dvoje alumnista, 15. novembar 2017;
- Javno predstavljanje programa stipendija CEU pod nazivom *Upoznaj CEU* na kojem je prisustvovalo više od 20 studenata koji su imali prilike da čuju iskustva alumnista ovog univerziteta, održano 28.12.2017. godine u Beogradu;
- Sastanak alumnista u cilju savetovanja zainteresovanih studenata kojem je prisustvovalo dvoje alumnista 28.12.2017. godine u Beogradu;
- Više od 55 individualnih i onlajn konsultacija sa studentima za studije u inostranstvu i dostupne stipendije održano je u periodu od januara do decembra 2017. godine.

Grupno savetovanje sa studentima u procesu apliciranja na CEU, 22.01.2018. godine, BOŠ

College Day Serbia, 19. novembar 2017. godine, Dom omladine

Sajam stipendija Beogradskog univerziteta, 28. septembra 2017. godine, Rektorat BU

Prikupljanje sredstava za CEU alumnisti stipendiju, 27. maj 2017. godine, Evropski centar za kulturu i debatu

Sa ciljem da podstakne umreženost alumnista CEU-a u Srbiji, tokom 2017. godine održana su tri sastanka članova *CEU Alumni kluba* u Srbiji u cilju pripreme savetovanja budućih studenata. U saradnji sa predstavnicima CEU-a i koordinatorkom *CEU alumni kluba* u Srbiji održan je događaj sa ciljem prikupljanja sredstava za *Stipendiju alumnista Srbije (Serbian Alumni Scholarship)* za akademsku 2017/2018. godinu. Pripremna sesija za studente koji će pohađati ovaj univerzitet u narednoj školskoj godini, održana je 2. avgusta u Beogradu. Na toj sesiji su dobitnici stipendija za 2017/18. godinu postavljali pitanja BOŠ akademskoj savetnici i alumnistima u vezi sa time šta ih očekuje u narednih godinu dana studija na ovom univerzitetu.

Realizacijom navedenih aktivnosti u okviru saradnje sa CEU-om podignut je nivo informisanosti studenata o mogućnostima studiranja u inostranstvu, što je doprinelo zainteresovanosti studenata za podizanje sopstvenih kapaciteta putem daljeg akademskog usavršavanja. Sastanci alumnista *Centralno-evropskog univerziteta* doprineli su jačanju CEU alumni mreže u Srbiji i uključivanju nekadašnjih studenata u promociju programa stipendija i regrutaciju studenata.

Programi stipendija i jačanje alumni mreže *Fondacije za otvoreno društvo*

Beogradska otvorena škola je u saradnji sa *Fondacijom za otvoreno društvo* tokom akademske 2016/2017. godine realizovala tri projekta:

- *Program stipendija Fondacije za otvoreno društvo (Open Society Foundations Scholarship Programs – OSF);*
- *Mind the Gap: Unapređenje uticaja Alumni mreže Fondacije za otvoreno društvo na javne politike u regionu Zapadnog Balkana;*
- *Alumnisti Fondacije za otvoreno društvo kao savetnici za javne politike u procesu pristupanja zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji.*

Za akademsku 2016/2017. godinu, dodeljeno je ukupno 14 stipendija aplikantima iz Srbije, kao vid podrške međunarodnim istraživačkim projektima, u okviru *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo – Civil Society Scholar Award*. Za akademsku 2017/18. godinu još uvek nije dostupan podatak o broju dodeljenih stipendija.

Konkurs za dodelu stipendije *Fondacije za otvoreno društvo* za akademsku 2017/2018. godinu (*Civil Society Scholarship Awards*) raspisan je u toku januara 2017. godine. BOŠ je tokom januara informaciju o raspisivanju konkursa i propozicijama prosledio fakultetima, institucijama i portalima koji sarađuju sa doktorantima i zaposlenima na visokoškolskim institucijama u Srbiji. Informacija je takođe prosleđena bazi alumnista progama stipendija *Fondacije za otvoreno društvo*.

Regionalna alumni konferencija, održana 8. i 9. juna 2017. godine u Beogradu okupila je alumniste *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo na Zapadnom Balkanu* iz Makedonije, Bosne i Hercegovine, Albanije, Kosova* i Srbije. Konferencija je u okviru dvodnevne diskusije okupila 44 učesnika koji su kroz šest alumni timova sastavljenih od istraživača-alumnista fondacije kreirali predloge praktičnih politika za unapređenje javnih politika u oblastima koje su stavljene u fokus Berlinskog procesa. Projekat *Alumnisti Fondacije*

za otvoreno društvo kao savetnici za javne politike u procesu pristupanja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji (OSF Alumni as Policy Advisors in EU integration of the Western Balkans) nastavak je inicijative za jačanje uticaja alumni mreže *Fondacije za otvoreno društvo* započete u 2015. godini.

U okviru nastavka projekta *Alumnisti Fondacije za otvoreno društvo kao savetnici za javne politike u procesu pristupanja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji* traje od 20. oktobra 2017. do 31. jula 2018. godine. Tokom 2017. godine, sredinom novembra, krenule su pripreme aktivnosti u okviru nove etape projekta koje uključuju pripremanje poziva za prikupljanje radova alumnista, radove na pripremi regionalne konferencije i konsultacije sa projektnim partnerima.

Program stipendija *Fondacije za otvoreno društvo (Open Society Foundations Scholarship Programs – OSF)*

BOŠ je tokom akademske 2016/2017. administrirao stipendiju *Civil Society Scholar Award* za finansijsku podršku realizaciji istraživanjima koja sprovode doktoranti i zaposleni na visokoškolskim institucijama u Srbiji, održao više od 50 konsultacija sa zainteresovanim kandidatima i posredovao u prijavljivanju više od 15 kandidata iz Srbije, dok je njih 14 dobilo stipendiju.

U okviru ovog projekta realizovane su sledeće aktivnosti:

- Održano je preko 50 konsultacija sa zainteresovanim kandidatima za *Civil Society Scholar Awards* stipendiju;
- Oglašavanje konkursa za *Civil Society Scholar Awards* na svim značajnim portalima koji oglašavaju stipendije, sajtovima fakulteta, univerziteta i instituta;
- Prosleđivanje informacije o konkursu bazi alumnista *Programa Stipendija Fondacije za otvoreno društvo*.

Projekat *Mind the Gap: Unapređenje uticaja Alumni mreže Fondacije za otvoreno društvo na javne politike u regionu Zapadnog Balkana*

Projekat *Mind the Gap: Unapređenje uticaja Alumni mreže Fondacije za otvoreno društvo na javne politike u regionu Zapadnog Balkana* realizovan je u periodu od 1. novembra 2016. do kraja avgusta 2017. godine. Tokom realizacije projekta održana je *Regionalna konferencija alumnista programa Fondacije za otvoreno društvo* koja je u okviru dvodnevne diskusije okupila 44 učesnika koji su kroz šest alumni timova sastavljenih od istraživača-alumnista fondacije kreirali predloge praktičnih politika za unapređenje javnih politika u oblastima koje su stavljene u fokus Berlinskog procesa. Ovaj projekat predstavlja nastavak inicijative za jačanje uticaja *OSF alumni mreže* u kreiranju politika Zapadnog Balkana započete u 2015. godini.

U okviru ovog projekta realizovane su sledeće **aktivnosti**:

- Formirano je 6 istraživačkih alumni timova za kreiranje predloga praktičnih politika koji prate proces evropskih integracija Srbije;
- Mentorisano je 18 istraživača – alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo* za kreiranje sažetih predloga praktične politike (*policy brief*);

- Održano preko 50 konsultacija sa alumnistima (individualnih i onlajn) u toku procesa izrade radova pred regionalnu konferenciju;
- 44 alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo*, predstavnika vladinog i nevladinog sektora diskutovali su o temama sa agende Berlinskog procesa, sa fokusom na oblasti migracije, omladinske politike i zaštite životne sredine;
- Izdata publikacija u okviru projekta *Unapređivanje uticaja OSF alumni mreže u Srbiji i na Zapadnom Balkanu - MIND THE GAP: Improving the Policy Impact of OSF Alumni Network in the Western Balkans OSF Alumni Conference*.

Regionalno okupljanje alumnista Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo na Zapadnom Balkanu, 8. i 9. jun 2017. godine, Beograd

Projekat Alumnisti Fondacije za otvoreno društvo kao savetnici za javne politike u procesu pristupanja zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji

Tokom 2017. godine, sredinom novembra, krenule su pripreme aktivnosti u okviru nove etape projekta koje uključuju pripremanje poziva za prikupljanje radova alumnista, radove na pripremi regionalne konferencije i konsultacije sa projektnim partnerima.

Ostvareni rezultati u 2017. godini

Realizacijom navedenih aktivnosti u oblasti akademskog savetovanja, BOŠ doprinosi podizanju kapaciteta zainteresovanih za razvoj znanja i veština kroz akademsko usavršavanje na prestižnim visokoškolskim institucijama u inostranstvu. Pored toga, BOŠ aktivno prati razvoj politika visokog obrazovanja u Srbiji, kao i na evropskom nivou, nastojeći da podstiče razmenu obrazovnih resursa i mobilnost mladih. Na kraju, BOŠ prepoznaje socijalni kapital sakupljen u alumni mreži koju čine studenti iz Srbije koji su studirali u inostranstvu. Kroz aktivnosti usmerene na jačanje alumni mreža *CEU-a* i *Fondacije za otvoreno društvo*, BOŠ je u 2017. nastavio da jača kapacitete alumnista programa stipendija za uticaj na razvoj javnih politika u regionu Zapadnog Balkana.

U brojkama, to izgleda ovako:

- 12 studenata iz Srbije je dobio stipendiju za studije na *Centralno-evropskom univerzitetu* u akademskoj 2017/18 godini;
- 14 doktoranata i zaposlenih na visokoškolskim institucijama iz Srbije je dobilo stipendije za sprovođenje međunarodnih istraživačkih projekata u akademskoj 2016/17 godini;
- Formirano je 6 istraživačkih alumni timova za kreiranje predloga praktičnih politika koji prate proces evropskih integracija Srbije;
- Mentorisano je 18 istraživača – alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo* za kreiranje sažetih predloga praktične politike (*policy brief*);
- Kroz preko 50 održanih konsultacija (individualnih i onlajn) omogućena je podrška alumnistima u toku procesa izrade radova pred regionalnu konferenciju;
- Na preko 50 konsultacija informisano su zainteresovani kandidati za *Civil Society Scholar Awards* stipendiju;
- Više od 400 studenata je informisano o mogućnostima za dalje akademsko usavršavanje u inostranstvu;
- 44 alumnista *Programa stipendija Fondacije za otvoreno društvo*, predstavnika vladinog i nevladinog sektora diskutovali su o temama sa agende *Berlinskog procesa*, sa fokusom na oblasti migracije, omladinske politike i zaštite životne sredine;
- Izdata publikacija u okviru projekta *Unapređivanje uticaja OSF alumni mreže u Srbiji i na Zapadnom Balkanu - MIND THE GAP: Improving the Policy Impact of OSF Alumni Network in the Western Balkans OSF Alumni Conference*, jun 2017.

Predstavljanje aktivnosti BOŠ-a na Access MBA događaju, 30. novembar 2017. godine, hotel Metropol, Beograd

#Karijerno savetovanje

Cilj karijernog savetovanja jeste osnaživanje pojedinaca (mladih, roditelja, nastavnika) da donesu zadovoljavajuće i informisane odluke u vezi sa razvojem karijere – odabirom obrazovanja, zanimanja, studijskog programa i slično. Onlajn karijerno savetovanje na *BOŠ Karijeri* je stalno dostupna usluga svim zainteresovanim posetiocima portala koji imaju nedoumice u vezi sa daljim razvojem svoje karijere.

Na pitanja u okviru karijernog savetovišta na portalu *BOŠ Karijera* u toku 2017. godine ažurno je odgovarao tim koji čine psihološkinje i andragoškinja sa dodatnom obukom za karijerno informisanje i onlajn karijerno savetovanje.

Aktivnosti i rezultati:

Kroz onlajn karijerno savetovanje i informisanje pojedinaca preko portala *BOŠ Karijera* (karijera.bos.rs) realizovano je preko 280 individualnih karijernih onlajn savetovanja.

167.453 posetilaca sajta *BOŠ Karijera* dobilo je informacije u vezi sa obrazovanjem, zanimanjem, pisanjem CV-ja i upravljanjem karijerom.

Od 2016. uvedena je kategorija na sajtu *Nova zanimanja* kako bi posetioce sajta bolje upoznali sa promenama na tržištu rada i novim zanimanjima koja su nastala. U okviru ove kategorije u toku 2017. godine predstavljeno je deset novih zanimanja.

Izgled portala BOŠ Karijera, karijera.bos.rs

#Studijske posete

Dugogodišnji rad BOŠ-a u oblasti razvoja ljudskih resursa karakteriše stalno unapređivanje obrazovnih metoda i formi. Kako brojni pojedinci dolaze iz različitih sektora i oblasti pored osnaživanja njihovih individualnih potencijala, važno je i njihovo međusobno umrežavanje. Pored obrazovnih programa, obuka znanja i veština, akademskih i karijernih savetovanja, BOŠ je osmislio organizovao i sprovodio studijske posete za različite ciljne grupe. Studijske posete su organizovane kako bi kroz direktan uvid u rad određenih institucija i organizacija stekla znanja i podigao nivo razumevanja učesnika o različitim temama.

BOŠ je do sada organizovao i sproveo studijske posete u državama-članicama Evropske unije i državama Zapadnog Balkana. Takođe, dugogodišnji partneri i saradnici BOŠ-a jesu predstavništva stranih država i međunarodnih organizacija, kao što su njihove ambasade, kulturni i obrazovni centri. Zajedno sa njima, BOŠ teži da sprovede studijske posete koje bi zainteresovanim stranama i ostalim građanima u Srbiji približile vrednosti i standarde uvezane u društvima savremenih zapadnih demokratija.

Projekat *Evropski dnevnik / Doživi EU*

Projekat *Evropski dnevnik*, odnosno nagradni konkurs u okviru projekta pod nazivom *Ako imaš šta da kažeš – reci*, realizovala je Beogradska otvorena škola za *Eptisu Southeast Europe d.o.o.*, odnosno *Delegaciju Evropske unije u Republici Srbiji*. Od 17. jula 2017., Beogradska otvorena škola realizuje projekat *Doživi EU* kao nastavak *Evropskog dnevnika*, za *Delegaciju Evropske unije u Republici Srbiji*.

Projekat je započeo 20. aprila 2016. godine i prvi ciklus je trajao do 31. jula 2016. godine. Drugi ciklus je počeo 1. septembra 2016. godine i trajao je do 30. juna 2017. godine. Treći ciklus *Doživi EU* započeo je 15. avgusta i traje do 14. februara 2019. godine.

Cilj projekta je obrazovanje mladih o Evropskoj uniji (EU) i procesu pregovora Srbije sa EU i podsticaj za istraživanje i kreativno medijsko stvaralaštvo na temu evropskih integracija kroz primenu inovativnih kanala komunikacije i tradicionalnih medija.

U okviru drugog ciklusa *Evropskog dnevnika* sprovedene su aktivnosti u nastavku.

Konkurs za učeničke radove *Ako imaš šta da kažeš – reci*, koji je otvoren 7. oktobra 2017. godine, završen je 27. januara 2017. godine. Povodom predstavljanja nagradnog konkursa održano je 20 info sesija u 17 gradova kojima je prisustvovalo više od 1.100 učenika/-ca i nastavnika/-ca. Na konkurs je pristiglo 164 kreativna i inovativna rada iz srednjih škola širom Srbije. Petočlana komisija, u sastavu predstavnika *EU Info centra*, medija i omladinskog sektora, izabrala je 16 najboljih radova u 4 kategorije konkursa: literarna, video, foto i multimedija. Pobednički timovi su dolazili iz srednjih škola u Beogradu, Novom Sadu, Subotici, Bačkoj Palanci, Leskovcu, Despotovcu, Čačku, Babušnici, Nišu i Ubu.

Naredna aktivnost je bilo planiranje i organizacija nagradne studije posete za 70 učesnika (48 učenika, 16 profesora iz drugog ciklusa i 4 profesora iz prvog nagradnog ciklusa) u tri zemlje EU: Sloveniju, Austriju i Mađarsku. Putovanje je implementirano u periodu od 9. do 13. maja.

Posećene su sledeće institucije: *Gradska kuća* u Ljubljani, muzej *Hiša eksperimentov* u Ljubljani, dvorac *Šenbrun* u Beču, *Prirodno-istorijski muzej* u Beču, *Medijski javni servis Austrije* u Beču (ORF), *Centralno evropski univerzitet* u Budimpešti i *Evropski omladinski centar* u Budimpešti.

Poslednja aktivnost u drugom ciklusu uključila je promociju utisaka i priča sa nagradnog putovanja, u svrhu najave novog nagradnog konkursa trećeg ciklusa kao i redizajn sajta projekta www.recinam.rs.

Kao nastavak realizovanih aktivnosti Beogradska otvorena škola od 17. jula 2017. sprovodi projekat *Doživi EU za Delegaciju Evropske unije u Republici Srbiji*.

Cilj projekta je informisanje i obrazovanje mladih o razvoju EU, njenim vrednostima, kao i o mogućim rešenjima na izazove sa kojima se sada Srbija suočava u procesu pristupanja EU.

Projekat sadrži dve komponente. Prva komponenta je nagradni konkurs za srednjoškolce *Evropski dnevnik*, koji pokriva teme obrađene u publikaciji *Evropski dnevnik*. Druga komponenta se odnosi na studijska putovanja za studente i predstavnike akademske i istraživačke zajednice.

U okviru prve komponente sprovedene su sledeće **aktivnosti**. Kako bi se omogućila veća vidljivost projekta kreiran je novi projektni sajt www.evropskidnevnik.rs. Zatim je usledila revizija i dopuna publikacije *Evropski dnevnik* kroz angažovanje eksperata.

Evropski dnevnik je publikacija koja ima za cilj olakšano informisanje mladih o EU, njenim vrednostima i mogućnostima koje im pruža. Ovo je osmi put da je *Evropski dnevnik* objavljen u Srbiji, pod sloganom *Mudar izbor 2017/2018*. Ovaj svojevrsan informativni vodič osim učenicima i učenicama služi i profesorima i profesorkama kao pomoćno nastavno sredstvo; i pokriva širok spektar tema od nastanka EU i njenih institucija, preko ekologije, ljudskih i manjinskih prava, zajedničkog tržišta i valute EU, do mogućnosti za nastavak obrazovanja u nekoj od zemalja članica EU. Poseban deo posvećen je odnosu Srbije i EU koji ima za cilj da učenicima i učenicama približi proces pregovora o pristupanju Evropskoj uniji. Nagradni konkurs *Evropski dnevnik* otvoren je 27. decembra i biće završen 10. marta 2018. godine.

U okviru druge komponente organizovani su sastanci sa profesorima/kama na departmanima žurnalistike *Univerziteta u Beogradu*, *Univerziteta u Novom Sadu* i *Univerziteta u Nišu* sa ciljem selekcije studenata/-kinja i organizacije studijskih putovanja koja predstoje u 2018. godini.

Evropski dnevnik: nagradno studijsko putovanje u EU, 9-13. maj 2017.

Aktivnosti:

- Nagradni konkurs i selekcija radova (164 rada) u okviru nagradnog konkursa *Ako imaš šta da kažeš – reci*;
- Organizovano 20 info sesija u 17 gradova sa ciljem promocije nagradnog konkursa za 1100 učenika/-ca i nastavnika/-ca;
- Organizacija nagradnog studijskog putovanja u EU;
- Promocija *Evropskog dnevnika*, nagrađenih radova i putovanja;
- Unapređivanje vidljivosti projekta kroz redizajniranje sajta www.recinam.rs i kreiranje novog projektnog sajta www.evropskidnevnik.rs;
- Revizija, dopuna i angažovanje eksperata na unapređenju publikacije *Evropski dnevnik – Mudar izbor 2017/2018*;
- Održana tri sastanka sa profesorima/kama žurnalistike sa *Univerziteta u Beogradu*, *Univerziteta u Novom Sadu* i *Univerziteta u Nišu*;
- Otvoren novi nagradni konkurs *Evropski dnevnik*.

Rezultati:

- Nagrađeno 16 srednjoškolskih timova i njihovi kreativni radovi;
- Pružena mentorska podrška srednjim školama iz oblasti medijske pismenosti;
- Organizovano petodnevno studijsko putovanje za 70 učenika/-ca i nastavnika/-ca srednjih škola širom Srbije, prilikom koga su imali prilike da unaprede svoja znanja i veštine;
- Kreiran novi sajt projekta, www.evropskidnevnik.rs;
- Osmo izdanje publikacije *Evropski dnevnik*, pod nazivom *Mudar izbor 2017/2018*.

Projekat *Evropski dnevnik* je doprineo ostvarenju prvom strateškog cilja BOŠ-a podsticanjem i jačanjem medijske pismenosti među srednjoškolcima i podizanjem nivoa informisanosti mladih o Evropskoj uniji i mogućnostima koje ona pruža mladima.

Projekat *Posete institucijama i državama-članicama EU*

Tokom proteklih godina, Beogradska otvorena škola (BOŠ) je, kako kroz projekte, usluge, tako i kroz druge vidove saradnje sa svojim partnerima, organizovala i sprovodila studijske posete za različite ciljne grupe. Studijske posete su organizovane kako bi podigle nivo znanja i razumevanja učesnika o različitim temama kojima se BOŠ bavi.

BOŠ je do sada organizovao i sproveo studijske posete u državama-članicama Evropske unije i državama Zapadnog Balkana. Takođe, dugogodišnji partneri i saradnici BOŠ-a jesu predstavništva stranih država i međunarodnih organizacija, kao što su njihove ambasade, kulturni i obrazovni centri. Zajedno sa njima, BOŠ teži da sprovede studijske posete koje bi

zainteresovanim stranama i ostalim građanima u Srbiji približile vrednosti i standarde koji se neguju i razvijaju u društvima savremenih zapadnih demokratija.

U toku 2017. godine u okviru tendera *Posete institucijama i državama-članicama EU* organizovano je ukupno 5 studijskih poseta na kojima je učestvovalo preko 50 predstavnika lokalnih opština, medija, biblioteka u Srbiji koje su članice mreže *EUTEKA* i đaka generacije srednjih škola sa teritorije Opštine Stari grad Grada Beograda.

Projekat *Posete institucijama i državama-članicama EU* realizuje Beogradska otvorena škola za *Delegaciju Evropske unije u Republici Srbiji*. U decembru 2016. godine, Beogradska otvorena škola (BOŠ) je počela sa organizovanjem studijskih poseta institucijama Evropske unije (EU) u Briselu i susednim državama-članicama.

Usluga o organizovanju studijskih poseta je započela decembra 2016. godine i prva faza je trajala do decembra 2017. godine. Druga faza usluge se planira za 2018. godinu.

Cilj je da se kroz organizovanje studijskih poseta podigne nivo znanja i razumevanja zainteresovanih strana o pristupnim pregovorima Srbije EU, pomoći i prilikama koje EU pruža, da se podigne kvalitet informacija o pristupanju Srbije EU, evropskim integracijama i projektima koje EU podržava i da se podstakne razumevanje i podrška reformama potrebnim za pristupanje Srbije EU.

U okviru ove usluge organizovane su sledeće **aktivnosti**: 5 studijskih poseta od čega 3 studijske posete institucijama EU u Briselu, 1 studijska poseta Bugarskoj i 1 studijska poseta Rumuniji. Prva u nizu bila je studijska poseta Briselu za predstavnike biblioteka u Srbiji, koje su članice mreže *EUTEKA*. Konkurs za studijsku posetu institucijama Evropske unije u Briselu, namenjen bibliotekarima iz *EUTEKA* mreže objavljen je 10. februara 2017. godine, a selekciona komisija odabrala je prvu grupu od 11 bibliotekara. Na konkurs su pristigle 32 prijave iz 25 biblioteka, a komisija je odluku donela na osnovu angažmana i motivacije bibliotekara da, kroz aktivnosti svojih biblioteka, građanima predstave Evropsku uniju i prednosti pristupanja naše zemlje, kao i na osnovu kvaliteta motivacionog pisma bibliotekara. Poseta se organizovala u periodu 27-30. marta 2017. godine u Briselu, a učesnici su posetili najvažnije institucije EU (*Evropski parlament*, biblioteku *Evropskog parlamenta*, *Savet EU* i njegovu biblioteku, *Generalni direktorat za obrazovanje, mlade, sport i kulturu*, kao i istraživački centar *Solvay biblioteku*, *Javne biblioteke Program 2020*). Cilj ove posete je bio unapređenje znanja o načinu funkcionisanja Evropske unije i njenih institucija, kao i upoznavanje načina rada biblioteka u Evropi i povezivanje sa kolegama iz ovih biblioteka.

Druga poseta se organizovala za 9 predstavnika jedinica lokalnih samouprava i organizacija civilnog društva sa područja u Srbiji koja se graniče sa Bugarskom. Učesnici ove posete su imali prilike da posete Bugarsku, kao jednu od država-članica EU. Poseta se organizovala u sledećim jedinicama lokalne samouprave: Niš, Pirot, Dimitrovgrad (Srbija), Pernik, Sofija, Slivnica, Montana, Dimovo (Bugarska). Studijska poseta Bugarskoj se sproveda od 10-12. maja 2017. godine. Tokom trajanja posete, učesnici iste su imali prilike da održe sastanke sa predstavnicima jedinica lokalne samouprave (gradonačelnik ili zamenik gradonačelnika, odnosno predsednik opštine ili zamenik predsednika opštine i glavni službenik zadužen za upravljanje projektima koji se podržavaju sredstvima iz fondova Evropske unije) iz gorenavedenih mesta. Pored sastanaka, učesnici su obišli i upoznali se sa ukupno šest projekata koje podržava Evropska unija, bilo kroz sredstva *Programa prekogranične saradnje između Bugarske i Srbije* ili kroz *Kohezioni fond Evropske unije*. Projekti koje su učesnici obišli

su vezani za infrastrukturu, za uređenje pitanja životne sredine i za turizam. Cilj ove posete bio je da se učesnici upoznaju sa reformama i koristima koje članstvo u Evropskoj uniji može da donese, da unaprede svoja znanja i veštine u pogledu pripreme i sprovođenja projekata koji dobijaju podršku iz *Programa prekogranične saradnje između Bugarske i Srbije*, kao i da se povežu sa zainteresovanim stranama sa područja Bugarske koja se graniče sa Srbijom.

Od 22. do 25. maja održala se studijska poseta Briselu za 11 novinara iz Srbije, predstavnika lokalnih i regionalnih medija, kao i medija koji imaju nacionalnu pokrivenost u Briselu. Tokom studijske posete novinari su imali priliku da sa predstavnicima *Evropskog parlamenta*, *Evropske komisije* i medijskim udruženjima razgovaraju o različitim temama koje su relevantne za predstavnike ove grupe. S tim u vezi posetili su nekoliko važnih institucija poput *Generalnog direktorata za komunikaciju*, *Evropske službe spoljnog delovanja*, *Evropskog parlamenta*, *Evropske komisije*, *Generalnog direktorata za susedstvo i proširenje* i *Saveta EU*. Cilj ove posete bio je unapređenje znanja o načinu funkcionisanja Evropske unije i njenih institucija, te pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji, upoznavanje učesnika sa najboljim praksama u pogledu uloge medija kao redovnih kontrolora i prenosilaca vesti u vezi procesa evropskih integracija Srbije i podizanje kvaliteta vesti i medijskih izveštaja o evropskim integracijama Srbije, kao i upoznavanje sa načinom rada medijskih kuća i njihovih udruženja na prostoru država-članica Evropske unije.

Četvrtu studijsku grupu činilo je 11 nagrađenih učenika srednjih škola sa teritorije *Opštine Stari grad Grada Beograda* koji su posetili institucije EU u Briselu i udruženja koja se bave omladinskim pitanjima. Na taj način učesnici su imali prilike da u okviru ove studijske posete dobiju informacije relevantne za njihovo akademsko usavršavanje, *Erasmus+* programe razmene i studiranja u inostranstvu, mogućnost dobijanja stipendija i druge informacije koje su važne i relevantne za predstavnike ove grupe. Studijska poseta održale se od 4. do 7. septembra.

Poslednja poseta u nizu bila je poseta Rumuniji za 13 predstavnika lokalnih samouprava i medija u Srbiji. Poseta je realizovana u sledećim gradovima: Temišvar, Rešica, Karansebeš, Drobeta Turnu Severin, u periodu 27-29. novembra. Učesnici su posetili institucije i relevantne projekte koji su finansirani iz fondova EU, ali je cilj posete bio da se predstavnici lokalnih samouprava iz Srbije, kao i iz Rumunije umreže i ostvare potencijalnu saradnju u programima prekogranične saradnje.

Aktivnosti:

- Objavljen konkurs za studijsku posetu institucijama Evropske unije u Briselu, namenjen bibliotekarima iz *EUTEKA* mreže;
- Sprovedeno i organizovano 5 studijskih poseta za 56 predstavnika jedinica lokalne samouprave, medijskih kuća, biblioteka, organizacija civilnog društva u Srbiji i ostalih pojedinaca.

Rezultati:

- Osnaženi kapaciteti preko 50 predstavnika jedinica lokalne samouprave, medijskih kuća, biblioteka, organizacija civilnog društva u Srbiji i ostalih pojedinaca.

- Uspostavljena saradnja sa jedinicama lokalne samouprave sa prostora Bugarske i Rumunije u područjima koje se graniče sa Srbijom, *Ambasadom Republike Bugarske u Republici Srbiji, Ambasadom Republike Rumunije u Republici Srbiji, Evropskim udruženjem štampanih i Evropskim udruženjem elektronskih medija, Opštinom Stari grad Grada Beograda* i medijskim kućama sa prostora jugoistočne i jugozapadne Srbije.

Kroz studijske posete doprinelo se ostvarenju prvog strateškog cilja BOŠ-a podizanjem nivoa znanja i razumevanja zainteresovanih strana o pristupanju Srbije EU, pomoći koju pruža EU, kao i podržavanjem budućih aktivnosti umrežavanja sa zainteresovanim stranama u Evropskoj unij

Strateški cilj II
Unapređenje javnih politika

#Istraživačke aktivnosti

Beogradska otvorena škola se bavi istraživanjem, predlaganjem i unapređenjem javnih politika u procesu evropskih integracija u oblasti dobrog upravljanja, karijernog vođenja i savetovanja, usklađivanja obrazovanja i tržišta rada, energije, klime i životne sredine. Beogradska otvorena škola koristi rezultate istraživanja kao podršku svojim i zagovaračkim aktivnostima svojih partnerskih organizacija.

Cilj BOŠ-a je da u svom istraživačkom radu dolazi do rešenja za unapređenje javnih politika koja su bazirana na kvalitetnim, pouzdanim i inovativnim istraživanjima i koja pružaju osnov za održiv i odgovoran proces kreiranja javnih politika i donošenja odluka.

BOŠ kroz svoja istraživanja, takođe, prati sprovođenje i pruža praktično-politička rešenja za unapređenje primene javnih politika uzimajući u obzir njihove ciljeve i okvir za sprovođenje.

Kroz svoj istraživački rad, BOŠ povezuje aktere u mreži javnih politika (one koji traže promene, one koji donose odluke i one na koje ta promena utiče) sa ciljem da obezbedi sveobuhvatnu argumentaciju i različita rešenja problema zasnovana na društvenom dogovoru, a na kojima treba da počiva osmišljavanje javnih politika i proces donošenja odluka.

Program podrške Fondacije Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte podržao je dva istraživanja, ali ih nije neposredno novčano podržao, već je pružio mentorsku i stručnu podršku istraživačima koji su radili na istraživanjima. U tom smislu, u okviru institucionalne podrške je:

- Održano 10 obuka za zaposlene na teme poput istraživačkog rada, analiza javnih politika, prikazivanje podataka, osnovne istraživačke metode, strateško planiranje rada istraživačke organizacije, pristup analizi javnih politika i strateškog planiranja istraživačkih agendi unutar organizacije, popularizacije naučnih radova, model standardnog troška, napredne tehnike za kvantitativne metode istraživanja i rad u elektronskim programima za statističku obradu podataka. Obuke su trajale ukupno 19 dana. Na 7 obuka, predavači su bili zaposleni u Beogradskoj otvorenoj školi koji su prenosili znanje svojim kolegama;
- Organizovano 5 učešća na konferencijama u Talinu, u Estoniji (*Konferencija o politikama i praksama celoživotno učenje*), Padovi, u Italiji (*Dostojanstveni rad, jednakost i inkluzija: propusnica za sadašnjost i budućnost*); Odesi i Kijevu, u Ukrajini (*Učešće civilnog društva u primeni sporazuma o stabilizaciji Ukrajine i EU – uporedna iskustva i dobre prakse*), i Skoplju, u Makedoniji (*Civilno društvo Zapadnog Balkana u procesu evropskih integraciji – saradnja i partnerstva*);
- Osmišljen istraživački dizajn, sprovedena i objavljena 4 istraživačka rada (sažeci praktične politike, analize praktične politike i studija praktične politike);
- Organizovana 3 vida mentorske podrške za zaposlene u Beogradskoj otvorenoj školi;
- Unapređen je postupak za spoljašnju i unutrašnju kontrolu istraživačkih radova Beogradske otvorene škole;
- Unapređen vizuelni identitet i kanali komunikacije istraživačkog tima Beogradske otvorene škole.

Aktivnosti:

- Dizajn i sprovođenje 4 istraživanja;
- Mentorski rad sa istraživačkim timom;
- Jačanje znanja i veština istraživačkog tima;
- Umrežavanje i saradnja;
- Razvoj okvira za komunikaciju i doseg istraživačkih radova Beogradske otvorene škole;
- Unapređenje organizacione strukture i procedura upravljanja istraživačkim delatnostima Beogradske otvorene škole;
- Razvoj upravljanja istraživačkim aktivnostima u Beogradskoj otvorenoj školi;
- Evaluacija i otklanjanje nedostataka u upravljanju istraživačkim aktivnostima Beogradske otvorene škole.

Podrška fondacije Instituta za otvoreno društvo Beogradskoj otvorenoj školi (Think Tank Fund Support to Belgrade Open School)

Beogradska otvorena škola teži da koristi uticaj na postupak izrade javnih politika, razvoj ljudskih resursa i jačanje institucija i organizacija na jedinstven način. Beogradska otvorena škola unapređuje postupak izrade javnih politika, razvoja i sprovodi praktično-politička rešenja zasnovanih na činjenicama u dve oblasti: zapošljavanje mladih i reforma javne uprave.

Fondacija Instituta za otvoreno društvo je prepoznala Beogradsku otvorenu školu kao istraživačku organizaciju u povelju kojoj treba da se pruži podrška kako bi to i postala. Po uspešnom okončanju prve dve godine podrške i dosadašnjem radu u tom pogledu, *Fondacija Instituta za otvoreno društvo* je odobrila Beogradskoj otvorenoj školi podršku do 2018. godine.

Ova podrška je najviše doprinela ostvarivanju drugog strateškog cilja Beogradske otvorene škole, podrškom zaposlenih u njihovom svakodnevnom radu.

Aktivnosti koje su se održavale u okviru podrške su sprovedene u Srbiji (Beograd), Austriji (Beč), Španiji (Madrid), Nemačkoj (Berlin), Estoniji (Talin), Padovi (Italija), Odesi i Kijevu

Istraživanje i analiza javne politike Transformation Index BTI 2016 - Case Serbia

Beogradska otvorena škola je pozvana od strane *Bertelsmann Stiftung* da, koristeći njihovu metodologiju, izradi analizu javne politike koja se odnosi na prikaz indeksa transformacije u Srbiji u odnosu na njene najznačajnije politike. Uspešno sprovedeno istraživanje je priređeno u formi analize javne politike čime se direktno doprinelo ostvarivanju drugog strateškog cilja Beogradske otvorene škole, i to u onom segmentu koji se odnosi na istraživačke delatnosti Beogradske otvorene škole.

Projekat Omladina zapadnog Balkana radi za zapošljivost mladih – Regionalna inicijativa za zajednički pristup zapošljivosti mladih (WEBWORK - Western Balkan youth WORK(s) for youth Employability!)

U okviru projekta *Omladina zapadnog Balkana radi za zapošljivost mladih – Regionalna inicijativa za zajednički pristup zapošljivosti mladih (WEBWORK - Western Balkan youth WORK(s) for youth Employability!)* sprovedena je komparativna desk analiza veština neophodnih za zapošljivost mladih na regionalnom nivou, kao i pregled programa, projekata i aktivnosti koje sprovode organizacije za mlade u svakoj od država Zapadnog Balkana, a koje mogu u značajnoj meri da doprinesu unapređenju veština.

Na osnovu analize kreiran je *Portfolio veština neophodnih za zapošljivost mladih na regionalnom nivou*, kao vodič za osobe koje rade sa mladima i organizacije prilikom kreiranja i primene programa za zapošljivost mladih. Rezultati analize su predstavljeni u okviru Regionalnog diskusionog foruma o zapošljivosti mladih u Skoplju.

Program TRAIN: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu

U 2017. u okviru programa *TRAIN: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu* sprovedene su sledeće istraživačke aktivnosti:

- Izrađen sažetak praktične politike (*policy brief*) *Quality assurance and open data for ranking in Serbian Higher Education – We are ready for it*;
- U periodu od 19. aprila do 14. avgusta 2017. sprovedeno istraživanje o procesu osiguravanja kvaliteta u visokom obrazovanju, kroz *desktop* istraživanje vebajtova visokoškolskih ustanova, upitnik među studentima i intervju sa zainteresovanim stranama (*HERE tim, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta, SKONUS, organizacije civilnog društva*).

Projekat RES PUBLIKA – zakoni su javna stvar

U okviru projekta *RES PUBLIKA – zakoni su javna stvar* sprovedene su sledeće istraživačke aktivnosti:

- Analiza pravnog okvira i prakse održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i učešća OCD u njima;
- Izrada dva izveštaja o napretku o postupku održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

#Dobro upravljanje

Beogradska otvorena škola doprinosi uspostavljanju koncepta dobrog upravljanja u Republici Srbiji, koji je zasnovan na principima transparentnosti, vladavine prava, raspoloživosti, pravičnosti, efikasnosti, efektivnosti, i participacije.

U oblasti dobrog upravljanja, BOŠ se prvenstveno bavi istraživanjem i zagovaranjem odgovornosti, transparentnosti i participacije. BOŠ istražuje i zagovara učešće građana u procesu donošenja odluka, posebno na lokalnom nivou, kao i transparentnost u procesu donošenja odluka i radu javne uprave. Do sada, BOŠ se bavio istraživanjem učešća i transparentnosti u oblasti evropskih integracija, visokog obrazovanja, rada lokalne samouprave, regionalnog razvoja, energetici i životnoj sredini.

U oblasti dobrog upravljanja, BOŠ aktivno zagovara i podržava:

- Unapređenje rada javne uprave u skladu sa principima *Evropskog administrativnog procesa*;
- Unapređenje sistema strateškog planiranja i koordinacije javnih politika i programskog budžetiranja;
- Unapređenje procesa izrade propisa (zakonodavni proces);
- Povećanje participacije građana, transparentnosti i odgovornosti u obavljanju poslova javne uprave;
- Harmonizaciju propisa u skladu sa *Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina EU za period 2014-2018*;
- Partnerstvo za otvorenu upravu.

U 2017. u okviru programa *TRAIN: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu*, sprovedene su sledeće **istraživačke aktivnosti**:

- Izrađen sažetak praktične politike (*policy brief*) *Quality assurance and open data for ranking in Serbian Higher Education – We are ready for it*;
- U periodu od 19. aprila do 14. avgusta 2017. sprovedeno istraživanje o procesu osiguravanja kvaliteta u visokom obrazovanju, kroz *desktop* istraživanje veb-sajtova visokoškolskih ustanova, upitnik među studentima, i intervju sa zainteresovanim stranama (*HERE tim, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta, SKONUS, organizacije civilnog društva*).

U okviru projekta *RES PUBLIKA – zakoni su javna stvar* sprovedene su sledeće **istraživačke aktivnosti**:

- Analiza pravnog okvira i prakse održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i učešća OCD u njima;
- Izrada dva izveštaja o napretku o postupku održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU.

Projekat *TRAIN*: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu

TRAIN Program (*Think Tanks Providing Research and Advice through Interaction and Networking*) podstiče dijalog o javnim politikama koji obuhvata istraživačke organizacije civilnog društva (OCD) i donosiocima odluka, u zemljama kandidatima za članstvo u Evropsku uniju i potencijalnim kandidatima, na Zapadnom Balkanu (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo*, Makedonija, Crna Gora i Srbija). **Program ima za cilj jačanje glasova OCD u regionu, njihovog uticaja na procese donošenja odluka i njihove vidljivosti i kredibiliteta, u procesu evropskih integracija.** Program se fokusira na 4 oblasti:

- Trening za jačanje postojećih kapaciteta;
- Regionalna saradnja za razmenu iskustva i dobrih praksi;
- Dijalog sa nacionalnim političkim akterima i doprinos diskusiji o praktičnim politikama;
- Umrežavanje sa EU akterima radi povećanja vidljivosti istraživanja u Briselu.

TRAIN program podržava Federalna kancelarija za spoljne odnose Savezne Republike Nemačke (Federal Foreign Office), a sprovodi Nemački savet za spoljne odnose (DGAP), iz Berlina.

TRAIN Program 2017 uključio je 12 polaznika i polaznica iz različitih istraživačkih organizacija (*think tanks*) sa Zapadnog Balkana. Tema *TRAIN* programa za 2017. godinu je bila korupcija i neformalne prakse na Zapadnog Balkanu. Ova tema uključuje, između ostalih, sledeće aspekte: iskorenjivanje nepotizma i klijentelizma u javnoj upravi, adekvatno funkcionisanje sudstva, efikasnost i kvalitet obrazovnog sistema i analizu i evaluaciju različitih antikorupcijskih strategija. Uz istraživačke aktivnosti, program je obuhvatio i učešće na seminarima za jačanje kapaciteta istraživača i zagovaranje na nivou EU: 23-27. april Beograd, 27. jun – 1. jul Berlin, 19-23. novembar Brisel.

Članica BOŠ istraživačkog tima bila je polaznica *TRAIN* programa 2017. U okviru navedenog programa, sprovedeno je istraživanje dostupnosti informacija o kvalitetu visokog obrazovanja, sa posebnim osvrtom na ulogu *Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta (KAPK)* i proces spoljne provere kvaliteta koji se nalazi u ingerenciji *KAPK*. Na osnovu istraživanja, objavljen je sažetak praktične politike *Quality assurance and open data for ranking in Serbian higher education – we are ready for it*. Sažetak je predstavljen na konferenciji *Zakon o visokom obrazovanju i perspektiva za kvalitet*, koja je organizovana 27. novembra 2017. u *Medija centru* u Beogradu pred 30 prisutnih učesnika. Na konferenciji su, pored autorke sažetka Sanje Nasevski, govorile prof. dr Zorana Lužanin, sa *Univerziteta u Novom Sadu*, i Ivana Cenerić, istraživačica iz *Centra za obrazovne politike*.

Konferencija Zakon o visokom obrazovanju i perspektiva za kvalitet, 27. novembar 2017., Medija centar, Beograd

Aktivnosti:

- Učešće na seminaru u Beogradu;
- Istraživačke aktivnosti;
- Učešće na seminaru u Berlinu;
- Kreiranje i objava sažetka praktične politike;
- Učešće na seminaru u Briselu;
- Zagovaranje izmena politika/konferencija u Beogradu.

Rezultati:

- Ojačani istraživački kapaciteti članice BOŠ istraživačkog tima;
- Sprovedeno istraživanje transparentnosti procesa osiguravanja kvaliteta u srpskom visokom obrazovanju;
- Kreiran sažetak praktične politike.

Učešće u programu *TRAIN: Podsticaj dijaloga o javnim politikama na Zapadnom Balkanu* doprinelo je ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a u onom segmentu koji se odnosi na unapređenje javnih politika, koje treba da budu zasnovane na dokazima i činjenicama.

Projekat *Res publica – Zakoni su javna stvar*

Projekat *Res publica* unapređuje mehanizme učešća građana u neposrednom odlučivanju. **Projekat ima za cilj povećanje transparentnosti, otvorenosti i odgovornosti javnih vlasti putem većeg učešća građana u procesu kreiranja javnih politika.**

Projekat je podržan od strane *Trag fondacije*.

Projektni tim BOŠ-a je u okviru projekta sproveo analizu primene instituta javne rasprave u procesu pristupnih pregovora za članstvo Srbije u EU, izradio analize javne politike vezane za primenu ovog instituta u praksi i promovisao njegove rezultate kroz kampanju javnog informisanja.

Aktivnosti:

- Analiza pravnog okvira i prakse održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i učešća OCD u njima;
- Izrada dva izveštaja o napretku o postupku održavanja javnih rasprava u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU;
- Promocija nalaza istraživanja putem elektronskog biltena *Progovori o pregovorima* i društvenih mreža;
- Završna konferencija *Res Publica – Zakoni su javna stvar*.

Rezultati:

- Urađeno istraživanje usklađenosti pravnog okvira i trenutne prakse u primeni instituta javne rasprave tokom procesa usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i učešća OCD u njima;
- Izrađena analiza javne politike o upotrebi instituta javne rasprave u prvih 100 dana rada *Vlade*;
- Izrađena analiza javne rasprave o upotrebi instituta javne rasprave u prvih 6 meseci rada *Vlada* i mogućnosti za njeno unapređenje.

Sprovođenje projekta *Res publica – zakoni su javna stvar* doprinelo je ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a u onom segmentu koji se odnosi na unapređenje javnih politika, koje treba da budu zasnovane na dokazima i činjenicama.

*Tribina Res Publica: Zakoni su javna stvar,
17. mart 2017., Beograd*

#Energija, klima i životna sredina

Beogradska otvorena škola doprinosi odgovornoj politici životne sredine koja je zasnovana na učešću javnosti u procesu donošenja odluka i partnerstvu civilnog društva i javnih institucija.

Cilj je očuvana životna sredina, unapređeno javno zdravlje i kvalitet života građana, kroz uspešnu primenu evropskih pravnih normi i standarda u oblasti očuvanja i unapređenja životne sredine, nisko-ugljeničnu ekonomiju i integraciju politike životne sredine u druge sektorske politike.

U oblasti zaštite i očuvanja životne sredine BOŠ aktivno zagovara i podržava:

- Dostupnost informacija i puno učešće građana u donošenju odluka;
- Poštovanje *Arhuske konvencije* i usvojenog horizontalnog zakonodavstva EU u oblasti životne sredine;
- Uključivanje javnosti u ranoj fazi donošenja odluka, u fazi definisanja problema i izbora najpovoljnijih opcija;
- Lokalne zajednice koje su sposobne da odgovore izazovima klimatskih promena;
- Dekarbonizaciju energetskeg sektora – proizvodnju energije uz nisku emisiju gasova staklene bašte;
- Energiju po prihvatljivoj ceni za energetske sektor, privredu i građane;
- Pouzdano i kvalitetno snabdevanje energijom koje nije pretnja životnoj sredini i zdravlju ljudi;
- Kreiranje lokalnih razvojnih politika u skladu sa specifičnostima i potrebama lokalnih zajednica.

U toku 2017. godine, aktivnosti BOŠ-a u okviru programske oblasti *Energija, klima i životna sredina* bile su realizovane kroz 4 projekta. Ukupno je na događajima koje je organizovao BOŠ u programskoj oblasti *Energija, klima i životna sredina* u 2017. godini učestvovalo preko 400 predstavnika javnog sektora, civilnog društva, privrede, međunarodnih partnera, medija, predstavnika regionalnih razvojnih agencija, akademske zajednice i pojedinaca.

U oktobru 2017. godine u Sremskim Karlovcima, Beogradska otvorena škola je sa 3 jedinice lokalne samouprave i dve partnerske organizacije (*RES fondacijom* i *Pokretom gorana Vojvodine*) potpisala povelju o osnivanju *Mreže dobre energije*, kojom je uspostavljena saradnja na unapređenju lokalnih energetskeg politika u cilju unapređenja životne sredine, smanjenja energetskeg siromaštva, efikasnog korišćenja energije i povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije. Uz podršku BOŠ-a započet je proces izrade prvog regionalnog akcionog plana za održivu klimu i energiju u Zlatiborskom regionu.

Kao članica *Koalicije 27* (mreže organizacija civilnog društva), Beogradska otvorena škola je učestvovala u izradi četvrtog godišnjeg izveštaja iz senke za poglavlje 27 koje pokriva oblast zaštite životne sredine i klimatskih promena. Izveštaj pod nazivom *Poglavlje 27 u Srbiji: još uvek u pripremi*, objavljen je u novembru 2017. godine.

Tokom 2017. BOŠ je učestvovao u konsultativnom procesu izrade *Zakona o klimatskim promenama, Strategije borbe protiv klimatskih promena i Programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2025 sa projekcijama do 2030. godine, za period 2017. do 2023. godine.*

Predstavnik BOŠ-a je učestvovao u radu *Odbora za zaštitu životne sredine Narodne skupštine Republike Srbije.*

Projekat *Politika klimatskih promena na putu ka EU – Uputstva i smernice za kampanju javnog zagovaranja na lokalnom nivou*

Projekat *Politika klimatskih promena na putu ka EU – Uputstva i smernice za kampanju javnog zagovaranja na lokalnom nivou* je osmišljen da pomogne zainteresovanoj javnosti i aktivistima pri suočavanju sa izazovima u odlučivanju i sprovođenju energetske politike. Projekat je završen u martu 2017. godine, a podržavao je napore Srbije u okviru procesa pristupanja EU, zalažući se za sprovođenje obaveza prihvaćenih u okviru *Energetske zajednice* i postizanje 27% svoje bruto finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine. Kroz projekat je ostvaren doprinos razvoju nacionalne politike u oblasti klimatskih promena, kao i razvoju nacionalne klimatske strategije u skladu sa političkim okvirom EU do 2030. godine. **Cilj projekta je smanjenje emisija gasova staklene bašte i podrška transformaciji ka nisko-ugljeničkoj ekonomiji u Republici Srbiji.**

U okviru ovog projekta izrađane su i objavljene tri analize: *Razvojni potencijali zaštićenih područja na teritoriji opštine Sjenica, Potencijali održive poljoprivrede u opštini Sjenica* (u 2016. godini) i *Uticaj izgradnje termoelektrane Štavalj na vodne resurse i održivi razvoj opštine Sjenica* (u 2017. godini). Svrha ovih analiza je da istaknu vrednost i značaj zaštićenih područja i održive poljoprivrede za razvoj regiona i opštine Sjenica, kao i potencijalne rizike ubrzane eksploatacije resursa radi proizvodnje energije. BOŠ je nastojao da pokrene debatu o budućnosti regiona, baziranoj na niskom stepenu emisija gasova sa efektom staklene bašte i lokalnim zajednicama koje ne zavise od intenzivne eksploatacije fosilnih goriva, kao i definisanje javnog interesa kroz aktivno učešće javnosti uz uzimanje u obzir ekspertskog znanja i potreba lokalnih zajednica.

27. februara je u Sjenici organizovana konferencija o klimatskoj i energetskej politici pod nazivom *Pitanje izbora – kreiranje energetske i klimatske politike u skladu sa potrebama i interesima lokalnih zajednica* kojoj je prisustvovalo 23 predstavnika organizacija civilnog društva iz celog regiona jugozapadne Srbije, *Opštine Sjenica, Direkcije za izgradnju Sjenica, rudnika Štavalj, Specijalnog rezervata prirode Uvac, Regionalne razvojne agencije Zlatibor* i predstavnici medija.

Urađena je i objavljena analiza *Uticaj izgradnje termoelektrane Štavalj na vodne resurse i održivi razvoj opštine Sjenica.*

Kroz projekat se aktivno radilo na uspostavljanju mreže i jačanju saradnje organizacija civilnog društva u jugozapadnoj Srbiji, a uspostavljanje projektnog konzorcijuma koji čine BOŠ i 4 organizacije iz jugozapadne Srbije, za projekat *Snaga zajednice*, usledilo je kao rezultat ovih napora.

Aktivnosti:

- Održana 1 konferencija kojoj je prisustvovalo 23 predstavnika jedinica lokalne samouprave, civilnog društva, privrede i medija;
- 3 objavljene analize;
- Održan 1 trening (2016);
- 2 konsultativna sastanaka i 2 radionice (2016);
- Učešće u izradi dve reportaže (2016).

Realizacija projekta *Politika klimatskih promena na putu ka EU – Uputstva i smernice za kampanju javnog zagovaranja na lokalnom nivou* doprinela je ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a kroz unapređenje javnih politika u oblasti klimatskih promena, nastojanjima da se zainteresovanim stranama pomogne da se uključe u proces kreiranja javne politike i zagovaranjem održivih alternativa razvoju baziranom na eksploataciji fosilnih goriva i ugrožavanju prirodnih resursa.

Projekat Snaga zajednice – Poboljšanje kapaciteta organizacija civilnog društva u zaštiti životne sredine i prirodnih resursa

Projekat *Snaga zajednice: Poboljšanje kapaciteta organizacija civilnog društva u zaštiti životne sredine i prirodnih resursa* bavi se problemom niskog kvaliteta procene uticaja na životnu sredinu i nedovoljnim kapacitetima zainteresovanih strana za učešće u procesu donošenja odluka u vezi sa zaštitom životne sredine.

Cilj projekta je da podrži razvoj održive i odgovorne politike zaštite životne sredine u Srbiji, koja je u skladu sa standardima i dobrim praksama Evropske unije (EU), sa proaktivnom ulogom kompetentnijih i ojačanih organizacija civilnog društva kroz ojačavanje saradnje, unapređenje znanja i učešće zainteresovanih strana u proceni uticaja na životnu sredinu i zagovaranju za očuvanje prirodnih resursa, kao i uvećanje transparentnosti i odgovornosti vlasti u sprovođenju procene uticaja na životnu sredinu.

Aktivnosti u sklopu ovog projekta usmerene su na olakšavanje i omogućavanje učešća organizacija civilnog društva, medija i predstavnika lokalnih vlasti u konsultacijama vezanim za procenu uticaja na životnu sredinu i stratešku procenu uticaja na životnu sredinu, izradi i objavljivanju priručnika o strateškoj proceni uticaja i proceni uticaja na životnu sredinu i programu podizanja kapaciteta.

Od 21. do 23. juna 2017. godine na Kamenj Gori u opštini Prijepolje organizovana je obuka za predstavnike organizacija civilnog društva i medija *Unapređenje učešća javnosti u postupcima procene uticaja na životnu sredinu i strateške procene uticaja* u kojoj je učestvovalo 22 predstavnika civilnog društva i medija.

Kao rezultat saradnje ostvarene tokom obuke, BOŠ tim je uspostavio mrežu za koordinaciju aktivnosti i razmenu informacija među predstavnicima civilnog društva i medija o procesima procene uticaja i strateške procene uticaja u Srbiji.

Predstavnici BOŠ-a učestvovali su 4. i 5. jula 2017. godine u regionalnom treningu *CO-SEED* konzorcijuma u Beogradu, u organizaciji *WWF Turska*.

U julu i avgustu održana su dva naučno-istraživačka kampa u opštini Arilje u kanjonu Velikog Rzava, u saradnji sa projektnim partnerima i *Naučno istraživačkim društvom studenata biologije Josif Pančić* iz Novog Sada. U kampovima je učestvovalo 25 mladih istraživača koji su uradili istraživanje biodiverziteta sliva Velikog Rzava. Rezultati ovog istraživanja i angažovanje projektnih partnera uticao je na to da *Zavod za zaštitu prirode* uvrsti sliv Velikog Rzava u program istraživanja za 2018. godinu.

Tokom jula i avgusta BOŠ tim je, sa organizacijama iz Hrvatske, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Albanije i Turske, učestvovao u regionalnoj inicijativi izrade regionalne liste za ocenu kvaliteta studija o proceni uticaja i izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

Aktivnosti:

- Održana dvodnevna obuka sa 22 predstavnika medija i civilnog društva;
- 2 trodnevna naučno-istraživačka kampa u kojima je učestvovalo 25 mladih istraživača;
- 3 konsultativna sastanka.

Projekat *Snaga zajednice* doprinosi pre svega trećem strateškom cilju – jačanju kapaciteta civilnog društva i medija da učestvuju u procesima donošenja odluka koje se tiču životne sredine. Takođe, projektne aktivnosti doprinose prvom i drugom strateškom cilju kroz povećanje transparentnosti procesa donošenja odluka o javnim politikama i osnaživanje aktera da efektivno učestvuju u tim procesima.

Obuka za predstavnike organizacija civilnog društva i medija Unapređenje učešća javnosti u postupcima procene uticaja na životnu sredinu i strateške procene uticaja, *Kamena Gora*, od 21. do 23. juna 2017. godine.

Projekat *Energija zajednice*

Projekat *Energija zajednice* posvećen je poboljšanju sistema energetskeg menadžmenta u jedinicama lokalne samouprave u Srbiji i unapređenju demokratskog upravljanja kroz osnaživanje organizacija civilnog društva da aktivno učestvuju u procesima vezanim za ovu politiku. Projektom se fokus stavlja na lokalne zajednice (jedinice lokalne samouprave i organizacije civilnog društva) koje treba da budu učesnici u participativnom i transparentnom procesu donošenja odluka u vezanim za energetske politiku, klimatske promene i zaštitu životne sredine.

Cilj projekta je da se doprinese demokratizaciji upravljanja energetske sistemom i smanjenju ugljeničnog otiska energetske sektora u Srbiji i na Zapadnom Balkanu.

Demokratsko upravljanje energetske sektorom će biti unapređeno kroz poboljšanje transparentnosti i naglašavanje odgovornosti vlasti, sa jedne strane i kroz jačanje kapaciteta i uloge organizacija civilnog društva za praćenje i zagovaranje oblasti energetske politike i klimatskih promena, sa druge strane. Doprinos smanjenju ugljeničnog otiska i unapređenju održivog ekonomskog razvoja lokalnih zajednica, baziranog na unapređenju energetske efikasnosti, obnovljivim izvorima energije i očuvanju životne sredine biće postignut kroz unapređenje sistema energetske efikasnosti na lokalnom nivou i unapređenje lokalne energetske politike.

Projektne aktivnosti u 2017. godini obuhvatale su rad na analizi javne politike energetske efikasnosti i izradi matrice za monitoring svih segmenata politike energetske efikasnosti, praćenje i učešće u donošenju javnih politika u oblasti energetike i klimatskih promena, uspostavljanje novih i jačanje postojećih partnerstava sa jedinicama lokalne samouprave i akterima na lokalnom nivou, podršku za unapređenje sistema energetske menadžmenta na lokalnom nivou, program jačanja kapaciteta za predstavnike lokalnih samouprava, kao i davanje podrške uspostavljanju i daljem razvijanju sistema energetske menadžmenta na nivou jedinica lokalne samouprave Zlatiborskog regiona.

Aktivnosti:

- Održane su 3 konferencije kojima je prisustvovalo preko 160 učesnika;
- Održana 1 obuka sa 38 učesnika;
- Održano je 7 radionica sa više od 120 učesnika;
- Održano je 8 konsultativnih sastanaka;
- Održan jedan sastanak sa šefom Odseka za unapređenje energetske efikasnosti u Ministarstvu rudarstva i energetike;
- Objavljena su 4 kvartalna izdanja biltena *Energije zajednice* (kao dodatak biltenu *Progovori o pregovorima*);
- Objavljena su 4 mesečna pregleda vesti *Energija. Klima. Životna sredina.*;
- Učešće u javnoj raspravi povodom uredbe o *Programu ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2025. sa projekcijama do 2030. godine, za period 2017. do 2023. godine.*;
- Učešće u konsultativnom procesu u vezi donošenja *Zakona o klimatskim promenama, Strategiji borbe protiv klimatskih promena Republike Srbije*;
- Urađena analiza efekata nacionalne politike energetske efikasnosti;
- Učešće na *Forumu za održivost Energetske zajednice (Energy Community Sustainability Forum)*;

Projektom *Energija zajednice* doprinosi se ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a kroz unapređenje javnih politika u oblasti energetike i zaštite životne sredine kroz aktivan doprinos povećanju transparentnosti i ustanovljenju odgovornosti javnih vlasti za adekvatno sprovođenje politike, otvaranje procesa za učešće zainteresovane javnosti kao i podizanje

kapaciteta zainteresovanih strana da na adekvatan način uzmu učešće i daju svoj doprinos. Projektom se daje doprinos i trećem strateškom cilju kroz jačanje kapaciteta civilnog društva i jedinica lokalne samouprave za sprovođenje i praćenje održive i transparentne energetske politike.

Obuka za predstavnike lokalnih samouprava, energetske menadžere i rukovodioce Energija zajednice, održana 13. i 14. juna 2017. godine u hotelu Park u Beogradu

Osnivačka konferencija Mreže dobre energije, održana 3. oktobra 2017. godine u Sremskim Karlovcima

Projekat *Planiranje – ekonomski, društveno i ekološki odgovorna energetska tranzicija u Srbiji*

Projekat *Planiranje – ekonomski, društveno i ekološki odgovorna energetska tranzicija u Srbiji* ima za cilj da podrži društveno, ekološki i ekonomski odgovornu i održivu energetska tranziciju i prelazak na nisko-ugljeničnu ekonomiju u Srbiji. Njegova svrha je da otvori temu pravedne energetske tranzicije među zainteresovanim i relevantnim akterima u Srbiji, kako bi se pripremili adekvatni planovi i odgovori na izazove koje energetska tranzicija nosi sa sobom. Energetski sektor u Srbiji je visoko zavisano od fosilnih goriva. Klimatske promene uslovljavaju prestanak korišćenja fosilnih goriva i prelazak na čiste i obnovljive izvore energije. Energetski sektor, sa druge strane, zapošljava veliki broj ljudi za koje je potrebno obezbediti pravednu energetska tranziciju i neophodno pronaći mehanizme i programe kroz koje će tržište rada omogućiti nove poslove. Kroz projektne aktivnosti utvrdiće se pravno i strateški okvir pravedne energetske tranzicije, mapiraće se ključni akteri za uspostavljanje javne politike u ovoj oblasti i uspostaviće se mreža aktera u lokalnim zajednicama čije se ekonomije u velikoj meri oslanjaju na fosilna goriva, ugalj pre svega.

Aktivnosti:

- 2 konsultativna sastanka;
- 2 interne radionice na temu analize zainteresovanih strana;
- Započet proces mapiranja zainteresovanih strana u oblasti pravedne energetske tranzicije;
- Započeto istraživanje pravnog i strateškog okvira javne politike pravedne energetske tranzicije.

Realizacija ovog projekta doprinosi se drugom strateškom cilju kroz postavljanje okvira za donošenje javne politike u oblasti pravedne energetske tranzicije, okupljanje relevantnih zainteresovanih strana i pokretanje dijaloga o ovoj temi.

Rezultati:

Kroz navedene projekte u programskoj oblasti *Energija, klima, životna sredina* tokom 2017. godine ostvareni su sledeći rezultati:

- Uspostavljena *Mreža dobre energije* kao platforma koja povezuje lidere u lokalnim energetskim politikama u Srbiji;
- Pokrenuta platforma www.dobraenergija.org;
- Započet rad na izradi prvog regionalnog *Akcionog plana za održivu klimu i energiju u Zlatiborskom regionu*;
- Donosioci odluka u jedinicama lokalne samouprave su senzitivisani na značaj lokalne energetske politike;
- Uspostavljanje mejling liste za koordinaciju aktivnosti i razmenu informacija među predstavnicima civilnog društva i medija o procesima procene uticaja na životnu sredinu i strateške procene uticaja u Srbiji;
- *Zavod za zaštitu prirode* je uvrstio sliv Velikog Rzava u program istraživanja za 2018. godinu;
- Kreirana regionalna lista za ocenu kvaliteta studija o proceni uticaja na životnu sredinu;
- Tim programske oblasti *Energija, klima i životna sredina* je osmislio mesečni *newsletter* koji pokriva najvažnije vesti vezane za ove teme. *Newsletter* pruža pregled najvažnijih vesti i dešavanja na lokalnom nivou, kao i na nivou Srbije, regiona, Evropske unije i sveta. U 2017. godini su izrađena 4 izdanja *newsletter*-a i broj adresa na koje se šalje je u tom periodu uvećan za 50%.

Konferencija Dobra energija Zlatiborskog okruga, 15. decembar, Nova Varoš

#Evropske integracije

Beogradska otvorena škola unapređuje javne politike u pristupanju Srbije Evropskoj uniji (EU) kroz jačanje dijaloga, izgradnju partnerstava i obrazovanje nosilaca društvenih promena radi usvajanja evropskih standarda i vrednosti. Dalje, BOŠ podstiče argumentovani i otvoreni dijalog o evropskim integracijama, nastojeći da građane informiše i obrazuje o njihovim pravima i obavezama i obezbedi zadovoljavajući nivo učešća javnosti u kreiranju i sprovođenju javnih politika. Takođe, BOŠ doprinosi uključivanju lokalnih zajednica u pristupanju Srbije EU i zagovara transparentan i odgovoran odnos javnih vlasti u ovom pogledu.

U toku 2017. godine BOŠ je sproveo 3 projekta (2 projekta i 1 program podrške) u okviru programske oblasti *Evropske integracije*, te organizovao 5 radionica, 4 studijske posete, 3 *Dana četiri slobode*, kao i 3 svojevrsna događaja sastavljena od konferencijskih panela, radionica i izložbi i 1 dvodnevnu konferenciju. Ukupno na događajima BOŠ-a u okviru programske oblasti *Evropske integracije* učestvovalo je 750 osoba.

Projekat *Progovori o pregovorima*

Cilj projekta *Progovori o pregovorima* da doprinese evropeizaciji Srbije kroz promociju transparentnog i odgovornog procesa vođenja pregovora o pristupanju EU zasnovanog na dijalogu i partnerskoj saradnji civilnog društva i javnih vlasti. Projekat je započeo da se sprovodi u proleće 2013. godine i do danas je prerastao u svojevrsnu i prepoznatljivu inicijativu preko koje se BOŠ istakao kao stecište i pružalac najvažnijih obaveštenja u pogledu pregovora o pristupanju Srbije EU i kao pružalac podrške sličnim inicijativama koje deluju u svojim lokalnim zajednicama.

Glavni **pravci delovanja** uključuju:

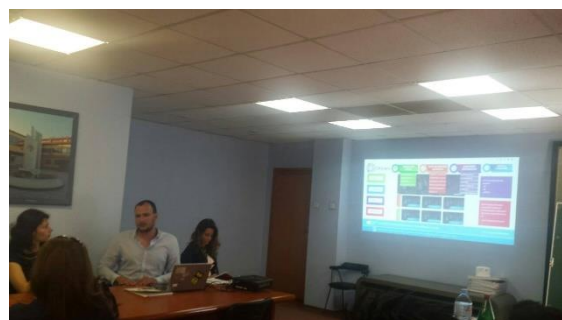
- Poboljšanje transparentnosti i odgovornosti javnih vlasti u procesu pregovora Srbije sa EU o članstvu:
 - Praćenje usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU;
 - Platforma *E(U)-dojava*;
 - Konsultativni sastanci sa drugim mrežama/inicijativama/platformama organizacija civilnog društva za praćenje procesa pregovora;
- Konsultativni proces na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou;
- Informisanje javnosti o procesu pregovora o pristupanju Srbije EU:
 - Portal *Progovori o pregovorima*;
 - Elektronski bilten *Progovori o pregovorima*.

Aktivnosti u okviru projekta tokom 2017:

- Izrada platforme *E(U)-dojava* za pravovremeno obaveštavanje zainteresovane javnosti; i prikupljanje doprinosa kada je reč o javnim raspravama koje se održavaju za pravne akte i planska dokumenta koji su deo Nacionalnog programa za usvajanje pravnih tekovina EU;
- Održana konsultativna radionica u Leskovcu, u saradnji sa *Udruženjem Narodni parlament* iz Leskovca, 23. maj gde je učestvovalo 28 učesnika;
- Održana konsultativna radionica u Kruševcu, u saradnji sa *Edukativnim centrom* iz Kruševca, 29. maj, gde je učestvovalo 35 učesnika;
- Održana konsultativna radionica u Kragujevcu, u saradnji sa *Razvojnim biznis centrom* iz Kragujevca, 30. maj, gde je učestvovalo 29 učesnika;
- Održana konsultativna radionica u Požegi, u saradnji sa *Forumom civilne akcije FORCA* iz Požege, 31. maj, gde je učestvovalo 15 učesnika;
- Održana konsultativna radionica u Nišu, u saradnji sa *Nacionalnom koalicijom za decentralizaciju* iz Niša, 31. maj, gde je učestvovalo 32 učesnika;
- Redovno ažuriranje i unapređivanje portala *Progovori o pregovorima*;
- Redovna objavljivanje elektronskog biltena *Progovori o pregovorima*.

Konsultativna radionica, Leskovac, 23. maj 2017. godine

Konsultativna radionica, Kruševac, 29. maj 2017. godine

Konsultativna radionica, Niš, 31. maj 2017. godine

Tokom sprovođenja ovog projekta, odnosno inicijative, u 2017. godini BOŠ je ostvario sledeće rezultate:

- Ojačana saradnja sa organizacijama u Nišu i Požegi, Kragujevcu, uspešno realizovana saradnja sa organizacijom iz Leskovca, ostvarena saradnja sa organizacijama u Kruševcu i organizacijama koje deluju u svojim lokalnim zajednicama na praćenju pregovora o pristupanju Srbije EU;
- Ostvarena saradnja sa portalom *European Western Balkans*;
- Broj poseta portalu *Progovori o pregovorima* se povećao za gotovo 50% u odnosu na prethodnu godinu (u 2017. godini taj broj je porastao na 93.501 osobu);
- Broj redovnih primalaca elektronskog biltena *Progovori o pregovorima* se povećao na 1.189 osoba.

Projekat, odnosno inicijativa *Progovori o pregovorima* je krovni pravac delovanja BOŠ-a kada je reč o programskoj oblasti *Evropske integracije*. Stoga, ovaj projekat, odnosno inicijativa, unapređuje kvalitet javnih politika koje se odnose na pregovore o pristupanju Srbije EU te pruža podršku u njihovom sprovođenju, naročito kroz učešće građana. Dalje, ovim projektom, odnosno inicijativom, BOŠ jača dijalog, gradi partnerstva sa zainteresovanim stranama u javnim politikama koje su deo pregovora o pristupanju, pa ujedno i obrazuje nosioce društvenih promena i doprinosi razvoju ljudskih resursa u relevantnim oblastima.

Projekat *Rasprava o budućnosti četiri slobode Evropske unije: Slobode EU*

Projektom *Rasprava o budućnosti četiri slobode Evropske unije: Slobode EU* BOŠ **teži da unapredi znanje, te otvori i produbi teme koje se odnose na proces evropskih integracija Srbije**. Takođe, na ovaj način BOŠ teži i da pruži bolje razumevanje, prenese prakse iz država-članica EU i tako pruži podršku u sprovođenju javnih politika u oblastima koje su u neposrednoj vezi sa pregovorima o pristupanju Srbije EU. Ovim putem, BOŠ gradi partnerstva i otvara prostor za raspravu između nosilaca društvenih promena kako bi se na najbolji mogući način, koji najviše odgovara potrebama građana Srbije, usvajali evropski standardi i vrednosti, pre svega na nivou lokalnih zajednica.

Projekat *Rasprava o budućnosti četiri slobode Evropske unije* obuhvatio je aktivnost kreiranja i sprovođenja ankete pod istoimenim nazivom koja je za cilj imala prikupljanje informacija koje se odnose na znanja i afinitete mladih po pitanju EU. Anketa je prosleđena na preko 2.000 adresa, sa veoma visokim stepenom odziva, najvišim među partnerskim organizacijama. Rezultati ankete nalaze se u publikaciji *Četiri slobode Evropske unije: Pregled pripremljen u okviru projekta „Slobode EU“*. U okviru projekta

Dan četiri slobode EU, Beograd, 24. mart 2017. godine

Dan četiri slobode EU, Niš, 19. jun 2017. godine

raspisan je i sproveden nagradni konkurs za srednjoškolske radove na temu *Četiri slobode EU*. Takmičari su radove podnosili u formi video snimka, likovnih radova, crteža ili radova u vidu *slem poezije*. Komisija je nagradila tri rada, a još osam ih je ušlo u uži izbor. Nagrađeni radovi predstavljeni su na izložbama koje su organizovane u okviru događaja *Dan četiri slobode* u Beogradu, Novom Sadu i Nišu. Pomenuti događaji su, pored predstavljanja nagrađenih radova, imali za cilj da okupe mlade iz Srbije i inostranstva i iniciraju diskusiju o četiri slobode, kako bi mlade bolje upoznali sa vrednostima i

načelima EU. U okviru projekta organizovane su i četiri studijske posete tokom koji su učenici pobeđnici konkursa, profesori, omladinski radnici, polaznici programa *Studije budućnosti* i redakcije *Mingl* imali su priliku da učestvuju u konferencijama u Mađarskoj, Rumuniji, Sloveniji i Austriji gde su imali priliku da razmene iskustva sa kolegama iz inostranstva.

Projektom *Rasprava o budućnosti četiri slobode EU*, BOŠ je doprineo unapređenju znanja skoro 200 učenika i nastavnika srednjih škola, kao i omladinskih radnika o EU. Tokom tri konferencije *Dan četiri slobode* inicirana je rasprava o važnosti očuvanja i primene načela četiri slobode, kako u EU, tako i u državama Zapadnog Balkana. Na taj način je više od 160 učenika i učenica srednjih škola upoznato je sa vrednostima i standardima EU, sa značajem slobodnog kretanja ljudi, kapitala, roba i usluga, kao i mogućnostima koje ove četiri slobode pružaju. Pored toga, učešće u studijskim posetama, učesnicima i učesnicama istih omogućilo je da razmene svoja iskustva sa kolegama i koleginicama iz inostranstva, da upoznaju primere dobre prakse koji mogu biti primenjeni u Srbiji, te da se iz prve ruke upoznaju sa vrednostima EU. Pomenute aktivnosti doprinele su boljem razumevanju funkcionisanja EU i približavanju njenih načela i vrednosti mladima u Srbiji.

Studijska poseta, Mirkurea Ćiuk, Rumunija, od 4. do 6. maja 2017. godine

Studijska poseta, Lendava, Slovenija, od 23. do 25. oktobra 2017. godine

Aktivnosti u okviru projekta:

- Sprovođenje ankete *Rasprava o budućnosti četiri slobode Evropske unije*, od 30. januara do 22. februara 2017. godine;
- Raspisivanje i sprovođenje nagradnog konkursa za srednjoškolske radove *Četiri slobode Evropske unije*, na kraju kojeg su nagrađena 3 rada, a još 8 je ušlo u uži izbor

kao deo izložbe radova u Beogradu, Nišu i Novom Sadu, od 13. februara do 3. marta 2017. godine;

- Dan četiri slobode Evropske unije #EU4YOU: *Gde sam ja tu?* u Beogradu, 60 učesnika i učesnica iz zemlje i inostranstva, 24. mart 2017. godine;
- Studijska poseta Mirkurea Ćiuk, Rumunija, za 10 studenata i studentkinja programa *Studije budućnosti* i članica i članova redakcije *Mingl-a*, od 4. do 6. maja 2017. godine;
- *Dan četiri slobode Evropske unije #EU4YOU: Tamo gde se promene dešavaju* u Nišu, 60 učesnika i učesnica iz zemlje i inostranstva, 9. jun 2017. godine;
- Studijska poseta Hevicu, Mađarska, 10 omladinskih radnika i radnica iz Srbije, od 20. do 22. septembra 2017. godine;
- *Dan četiri slobode Evropske unije #EU4YOU: EU građanstvo – Šta to za mene znači?* u Novom Sadu, 40 učesnika i učesnica iz zemlje i inostranstva, 8. septembar 2017. godine;
- Studijska poseta Lendavi, Slovenija, za 10 nastavnica srednjih škola iz Srbije, od 23. do 25. oktobra 2017. godine;
- Studijska poseta i učešće na završnoj konferenciji u Ajzenštatu, Austrija, 9 profesora i učenika/-ca, kao i predstavnica Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, od 14. do 16. novembra 2017. godine.

Rezultati:

- 160 učenika i učenica srednjih škola tokom tri konferencije *Dan četiri slobode* u Beogradu, Nišu i Novom Sadu upoznato sa mogućnostima koje mladima pruža članstvo u EU;
- Unapređeno znanje više od 200 učenika i učenica, nastavnika i nastavnica i omladinskih radnika i radnica o vrednostima i standardima EU;
- 48 učesnika i učesnica studijskih poseta unapredili su znanje i razmenili iskustva sa kolegama iz EU i primerima dobre prakse.

Studijska poseta i završna konferencija, Ajzenštat, Austrija, od 14. do 16. novembra 2017. godine

Podrška BOŠ-u kroz program *Evropa za građane i građanke*

Cilj podrške kroz program *Evropa za građane i građanke* je osnaživanje demokratskog i građanskog učešća na nivou EU kroz unapređenje znanja o procesu kreiranja politika i donošenja odluka i promociju mogućnosti društvenog i interkulturalnog angažmana i volontiranja na nivou EU.

BOŠ je 2015. godine potpisao trogodišnji ugovor o partnerstvu sa *Izvršnom agencijom Evropske komisije za obrazovanje, audio-vizuelnu i kulturnu politiku* u okviru programa *Evropa za građane i građanke*. Uspostavljena saradnja omogućava BOŠ-u da razvije unutrašnje kapacitete i unapredi rad i delovanje u strateškim oblastima BOŠ-a koje su istovremeno u skladu sa ciljevima programa *Evropa za građane i građanke*. Oblasti delovanja BOŠ-a, koje su uključene u program podrške su evropske integracije, dobro upravljanje, obrazovanje i omladinska politika. Institucionalna podrška je prvenstveno usmerena ka jačanju istraživačkih kapaciteta BOŠ-a za kvalitetan i na činjenicama zasnovan razvoj javnih politika i zagovaračkih kapaciteta za njihovu primenu. U okviru podrške je održana treća po redu međunarodna konferencija *Move.Link.Engage – Rethinking Europe and Western Balkans*, 18. i 19. septembra, u Beogradu. Cilj konferencije bio je da promoviše i ohrabri regionalni pristup rešavanju zajedničkih problema i bolju saradnju između građana i organizacija civilnog društva u procesu evropskih integracija. Na dvodnevnoj konferenciji je učestvovalo više od 200 učesnika iz Srbije, država Zapadnog Balkana i država-članica EU.

Godišnja konferencija Move.Link.Engage - Rethinking Europe and Western Balkans, Beograd, 18. i 19. septembar 2017. godine

Aktivnostima koje su se sprovele na programu *Evropa za građane i građanke* BOŠ kroz argumentovani i otvoreni dijalog o evropskim integracijama unapređuje proces razvoja i sprovođenja javnih politika. Preciznije, BOŠ je aktivnostima na ovom programu podrške podstakao raspravu o temama od značaja za budućnost EU, ali i za proces evropskih integracija zemalja Zapadnog Balkana, te same Srbije.

Aktivnosti:

- Održana treća redovna godišnja i međunarodna konferencija *Move.Link.Engage* u Beogradu, u saradnji sa *Kancelarijom za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije*, 18-19. septembar gde je učestvovalo 200 učesnika.

Rezultati koji su ostvareni tokom 2017. godine su:

- Unapređena komunikacija i saradnja između predstavnika civilnog društva koje aktivno prati proces pregovora o pristupanju Srbije EU – na sastancima i konsultativnim radionicama učestvovali predstavnici svih mreža i koalicija za praćenje procesa pregovora;
- Izrađena analiza i *doprinos Izveštaja Evropske komisije o Srbiji u procesu evropskih integracija za 2016 i 2017. godinu*;
- Izmenjena *Uredba o kancelarijskom poslovanju* iz koje je izbrisana odredba o označavanju pojedinih akata oznakom *SLUŽBENO*;
- Formirana dva nova lokalna tima za podršku procesu evropskih integracija;
- Definisane zajedničke aktivnosti i prioritetne teme sa postojećim i novouspostavljenim lokalnim timovima;
- Ojačani kapaciteti organizacija civilnog društva i drugih aktera uključenih u rad timova za podršku procesu pristupnih pregovora za informisanje, praćenje i delotvornu komunikaciju procesa pristupnih pregovora;
- Unapređeni kapaciteti udruženja za učešće u procesima donošenja odluka i zagovaranje interesa lokalnih zajednica u procesu pristupanja Srbije EU.

Godišnja konferencija Move.Link.Engage - Rethinking Europe and Western Balkans, Beograd, 18. i 19. septembar 2017. godine

#Omladinske politike

Beogradska otvorena škola od svog osnivanja u centar svojih aktivnosti stavlja mlade kojima nudi obrazovne programe i usluge čime ih osnažuje da postanu aktivni članovi društva i nosioci društvenih promena. BOŠ se aktivno bavi zagovaranjem za uspostavljanje systemske i kontinuirane podrške mladima koja bi dovela do poboljšanja zapošljivosti mladih, njihovog bržeg ekonomskog osamostaljivanja i aktivne participacije po pitanjima koja se njih tiču. U skladu sa tim, BOŠ je i u 2017. godini nastavio da aktivno zagovara za poboljšanje položaja mladih u Srbiji.

U 2017. godini, Beogradska otvorena škola je uzela aktivno učešće u procesima jačanja omladinske politike na nacionalnom nivou kroz učešće Milice Škiljević kao članice Upravnog odbora *Krovne organizacije mladih Srbije (KOMS)*, kao nezavisnog predstavničkog tela mladih u Srbiji. Pored doprinosa na nacionalnom nivou koji je pre svega bio usmeren na poboljšanje politike zapošljavanja mladih i jačanja dijaloga sa institucijama R. Srbije, doprinos je dat i na međunarodnom nivou, pre svega u radu *Evropskog foruma mladih* i kreiranju zagovaračkih dokumenata i aktivnosti koji unapređuju položaj mladih i omogućavaju im učešće u procesima donošenja odluka.

Predstavnica BOŠ-a, Milica Škiljević, je nakon aktivnog učešća u kreiranju modela *Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RYCO)*, odabrana da predstavlja mlade R. Srbije u Upravnom odboru *RYCO*, tako postavši jedna od 6 mladih iz regiona zapadnog Balkana koji zajedno sa predstavnicima institucija za mlade donose odluke o radu i funkcionisanju *RYCO*. U proteklih godinu dana, ona je učestvovala u donošenju ključnih odluka za funkcionisanje ove kancelarije i programa podrške omladinskim organizacijama i srednjim školama. Pored aktivnosti u Upravnom odboru, uzela je učešće u brojnim aktivnostima na nacionalnom nivou i promovisala rad *RYCO* i važnost regionalne saradnje.

Realizacijom projekta koji se ticao unapređenja međunarodne saradnje, BOŠ je dao doprinos oblasti mobilnosti mladih i daljem povezivanju omladinskih organizacija iz regiona. Kroz pružanje informacija o dostupnim omladinskim fondovima dalje je unapredio rad omladinskih organizacija i jačanje njihovih kapaciteta za pisanje raznovrsnih projekata.

Kroz projekat *Evropski dnevnik / Doživi EU* doprinelo se omladinskoj politici pre svega kroz obrazovanje mladih o Evropskoj uniji (EU) i procesu pregovora Srbije sa EU i podsticanje za istraživanje i kreativno medijsko stvaralaštvo na temu evropskih integracija kroz primenu inovativnih kanala komunikacije i tradicionalnih medija. Na ovom projektu se i preko portala *Evropski dnevnik* se promovišu aktivnosti u okviru projekta *Doživi EU* i relevantna pitanja iz oblasti omladinske politike.

BOŠ je nastavio da i kroz prvi omladinski portal nastao 2007. godine, *Mingl* radi na informisanju mladih i promociji i unapređenju omladinske politike. Portal *Mingl* je članica i jedan od osnivača *Asocijacije onlajn medija*, prvog udruženja te vrste u regionu, zajedno sa 20 drugih internet portala iz svih delova Srbije.

#Unapređivanje zapošljivosti

Beogradska otvorena škola kroz programsku oblast unapređivanja zapošljivosti podržava pojedince da kreativno odgovore na izazove aktivnog traženja, dobijanja, zadržavanja i napredovanja na poslovnom i privatnom planu. U eri dinamičnog globalnog tržišta rada, čestih ekonomskih i društvenih kriza, BOŠ veruje da je važno uticati na razvoj veština za upravljanje karijerom, celoživotno učenje i što lakšu tranziciju iz obrazovanja na tržište rada (ili u obrnutom smeru kada karijerni razvoj to zahteva).

Stoga BOŠ počev od 2003. podstiče kontinuirani razvoj pojedinca, celoživotno učenje i ukupni ekonomski razvoj društva kroz doprinos uspostavljanju sistema karijernog vođenja i savetovanja i jačanju veza obrazovanja i tržište rada.

Ciljevi BOŠ-a u ovoj oblasti su:

- Dalji razvoj i unapređenje kvaliteta sistema karijernog vođenja i savetovanja;
- Izgradnja kapaciteta svih učesnika u procesu karijernog vođenja i savetovanja;
- Konceptualizacija, kreiranje i promocija i inovativnih modela razvoja karijere;
- Podrška reformi obrazovanja koja će omogućiti sticanje kompetencija u skladu sa potrebama sveta rada;
- Promocija koncepta kvalitetnih radnih praksi;
- Efektivnije zapošljavanje i ekonomski razvoj.

U toku 2017. godine BOŠ je realizovao 6 projekata u okviru programske oblasti za Unapređivanje zapošljivosti. U okviru projektnih i drugih programskih aktivnosti organizovane su 3 velike konferencije (od kojih jedna regionalna), dve jednodnevne, jedna dvodnevna obuka i dve obuke u trajanju od 5 dana, kao i 14 konsultativnih sastanaka sa ključnim stakeholderima. U toku 2017. godine organizovan je i jedan diskusioni forum, kao i jedna ulična akcija. Događajima u okviru programa direktno je dosegno 667 učesnika, njih 102 putem treninga, kao i više hiljada njih putem društvenih mreža i veb sajta. Organizovane su radne prakse u 11 kompanija u kojima je angažovano 15 nezaposlenih mladih, a sve to nakon preko 140 pristiglih prijava i blizu 75 održanih intervjua. Tokom 2017. godine, 12 srednjih škola i 22 pojedinca dobili su mentorsku podršku BOŠ-a, dve škole dobile su finansijsku podršku (škole koje su osvojile prvo i drugo mesto na *Sajmu školskih timova za KviS*), dok su 3 srednje škole dobile kao nagradu studijska putovanja takođe u okviru *Sajma*. 11 privrednih društava i 31 pojedinac su dobili mentorstvo i podršku za sprovođenje programa kvalitetnih praksi.

Objavljene su i promovisane 4 publikacije koje, na osnovu prethodno sprovedenih istraživanja i analiza, daju konkretne preporuke donosiocima odluka u oblasti obrazovanja i zapošljavanja, srednjim školama i praktičarima u oblasti unapređenja zapošljivosti mladih. Takođe tim za unapređivanje zapošljivosti kreirao je multimedijalni sadržaj - film u okviru projekta *Praksam*. Učešćem u multisektorskoj radnoj grupi, BOŠ tim je doprineo izradi standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja, što predstavlja veoma važan korak za dalje unapređenje kvaliteta i razvoj ove oblasti.

Program se približio za jedan korak izmenama *Zakona o radu* koje bi omogućile adekvatnije ugovore za radne prakse i značajno uticao na podizanje svesti o značaju kvalitetnih radnih praksi. Preko 8.500 pojedinaca je redovno informisano o karijeri putem društvenih mreža, dok je skoro 300 korisnika dobilo uslugu onlajn karijernog savetovanja. Tim u okviru ove programske oblasti u 2017. brojao je ukupno 5 članova.

U 2017. u okviru programske oblasti *Unapređivanje zapošljivosti* sprovedena je komparativna desk analiza veština neophodnih za zapošljivost mladih na regionalnom nivou, kao i pregled programa, projekata i aktivnosti koje sprovode organizacije za mlade u svakoj od država Zapadnog Balkana, a koje mogu u značajnoj meri da doprinesu unapređenju veština. Na osnovu analize kreiran je *Portfolio veština neophodnih za zapošljivost mladih na regionalnom nivou*, kao vodič za osobe koje rade sa mladima i organizacije prilikom kreiranja i primene programa za zapošljivost mladih. Rezultati analize su predstavljeni u okviru Regionalnog diskusionog foruma o zapošljivosti mladih u Skoplju.

Projekat Kurikulum za 3D modelovanje i aplikacije za 3D štampače i skenere u stručnim školama (3D4VET)

Beogradska otvorena škola je u partnerstvu sa organizacijom *INTERPROJECTS* (Bugarska), *Tehničkom školom iz Tuzle* (Turska), *Univerzitetom Maramara – Tehničkim fakultetom* (Turska), *Timarge Mechatronics Ltd.* (Turska), *Univerzitetom u Notingem Trentu* (Velika Britanija), *Proseno SA/EPSE* (Portugal), početkom 2017. započela realizaciju projekta *Kurikulum za 3D modelovanje i aplikacije za 3D štampače i skenere u stručnim školama (3D4VET)*.

Projekat je finansijski podržan od strane Evropske unije kroz *Erasmus+ program (KA2 – Projekti strateških partnerstava u oblasti stručnog obrazovanja i obuka)*. Trajanje projekta je od decembra 2016. godine do 30. novembra 2018. godine.

3D tehnologije su vrlo zastupljene i u pravoj ekspanziji korišćenja od strane kompanija. Nameće se potreba da sistem stručnog obrazovanja i obuke snabde učenike kompetencijama i kvalifikacijama koje su primenljive u poslovnom okruženju u kome se sve više koriste 3D tehnologije. **Glavni cilj projekta jeste da se kreira obuhvatan kurikulum za 3D modelovanje i štampanje, kao i da se osmisli i kreira program obuke nastavnika iz stručnih škola koji bi dalje obučavali svoje učenike.**

U prvoj fazi projekta, nakon inicijalnog sastanka svih partnera koji je održan u Istanbulu u martu 2017. godine, započete su aktivnosti u vezi sa analizom zatečenog stanja u partnerskim zemljama u vezi sa postojećim obrazovnim programima usmerenim na korišćenje 3D tehnologija. Analiza je imala za cilj da identifikuje tehničke karakteristike opreme koja se koristi, ali i primere dobre prakse.

Nakon početne analize, projektni tim je pristupio izradi nacrtu kurikuluma za 3D

3D4VET, treći sastanak partnera, Beograd, 24 - 25. oktobar 2017.

štampanje i modelovanje. BOŠ tim je bio zadužen za izradu modula unutar kurikulima koji je posvećen *Optimizaciji*. Za potrebe izvršenja ovog zadatka uspostavljena je saradnja sa *Mašinskim fakultetom Univerziteta u Nišu*.

U saradnji sa partnerima kreiran je i početni program obuke nastavnika, trenera i instruktora u srednjem stručnom obrazovanju koji integriše i onlajn učenje. Pripremljena je i prva verzija mobilne aplikacije, odnosno mobilne platforme za učenje o 3D tehnologijama.

U Srbiji je formirano stručno savetodavno telo koje će podržavati i savetovati projektni tim tokom perioda sprovođenja projekta. Uspostavljen je *Nacionalni savetodavni odbor u Srbiji* koji je uključio predstavnike *Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja*, *Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva*, predstavnike srednjih stručnih škola i akademske zajednice.

Takođe, u toku 2017. godine je kreiran i veb-sajt projekta <http://3d4vet.eu/> koji će se dalje unapređivati tokom 2018. godine.

Aktivnosti:

- Organizacija i učešće na inicijalnom sastanku partnera u Istanbulu u martu 2017. godine;
- *Desktop* analiza postojećih programa obuka za 3D tehnologije u Srbiji i identifikacija primera dobre prakse;
- Formiranje *Nacionalnog savetodavnog odbora* projekta u Srbiji i drugim partnerskim zemljama;
- Organizacija i učešće na drugom sastanku partnera u Beogradu u oktobru 2017. godine;
- Doprinos izradi Izveštaja o tehničkim zahtevima.

Rezultati:

- Pripremljen je *Izveštaj o tehničkim zahtevima u pogledu tehnologije 3D dizajna, modelovanja i štampanja*. Izveštaj sadrži opis trenutnog stanja u pogledu stručnog obrazovanja i obuka u zemljama partnera, rezultate sprovedene ankete i opis opreme i softvera. Ovaj dokument služi kao osnova za izradu i primenu programa i plana obuke u ovoj oblasti;
- Kreiran je program obuke *3D za škole u oblasti stručnog obrazovanja i obuka*;
- Uspostavljen je [sajt projekta](#), kao i [Fejsbuk stranica projekta](#), na kojima se objavljuju vesti i različiti tekstovi iz ove oblasti;
- Uspostavljen je *Nacionalni savetodavni odbor* u svim partnerskim zemljama.

Projekat doprinosi razvoju ljudskih resursa učenika i polaznika obuke u stručnom obrazovanju, koji učestvujući u programu virtuelnih praksi, razvijaju svoje stručne i digitalne veštine.

Projekat doprinosi i jačanju kapaciteta javnog sektora kroz podršku sistemu stručnog obrazovanja (srednjim i visokim školama) da unaprede relevantnost obrazovnih programa u oblasti 3D tehnologija.

Projekat *Virtuelne prakse u oblasti stručnog obrazovanja i obuke (VIVET)*

Beogradska otvorena škola je u partnerstvu sa organizacijom *INTERPROJECTS* (Bugarska), *Tehničkom školom iz Užica* (Srbija) i *Univerzitetom u Padovi* (Italija), u septembru 2017. godine započela realizaciju projekta *Virtuelne prakse u oblasti stručnog obrazovanja i obuke (VIVET)*. Projekat je finansijski podržan od strane Evropske unije kroz *Erasmus+ program (KA2 – Projekti strateških partnerstava u oblasti stručnog obrazovanja i obuka)*. Trajanje projekta je od 1. septembra 2017. godine do 30. aprila 2019. godine.

Virtuelne prakse pružaju brojne mogućnosti za unapređivanje relevantnosti stručnog obrazovanja i obuka kao i povećanje dostupnosti programa praksi za sve učenike. Kako bi se odgovorilo na prepoznate potrebe nastavnika, instruktora, mentora i učenika u sistemu stručnog obrazovanja i obuke (uključujući i učenike iz osetljivih grupa) **ciljevi** projekta su:

- Razvijanje i testiranje modela virtuelnih praksi u oblasti stručnog obrazovanja i obuka;
- Promovisanje organizovanja virtuelnih praksi u oblasti stručnog obrazovanja i obuka;
- Promovisanje strateške saradnje između obrazovnih institucija i poslovnog sektora, u vezi sa virtuelno podržanim praksama.

Doprinos realizaciji prioriteta razvoja stručnih veština uzimajući u obzir potrebe tržišta rada, koji je naveden u strategiji *Evropa 2020*.

U prvoj fazi projekta, nakon inicijalnog sastanka svih partnera koji je održan u Beogradu u novembru 2017. godine, započete su aktivnosti u vezi sa kreiranjem modela za virtuelne prakse u oblasti stručnog obrazovanja i obuka kao i uspostavljanjem onlajn platforme za organizaciju i koordinaciju virtuelnih praksi. Rad na kreiranju modela i platforme za virtuelne prakse nastaviće se i tokom 2018. godine, a takođe će biti sprovedeno i njihovo pilotiranje. Rezultati pilotiranja biće prikazani u vidu izveštaja. Takođe, u toku 2017. godine je kreiran i veb-sajt projekta - <http://www.vivet-project.eu/eng/>, koji će se dalje unapređivati tokom 2018. godine.

Pomenute aktivnosti će doprineti uspostavljanju modela za virtuelne prakse koji će sadržati detaljan opis ciljeva učenja i metodologije za implementaciju programa kvalitetnih virtuelnih praksi, kao i kreiranju onlajn platforme u cilju pružanje podrške za njihovu organizaciju. Takođe, realizacija navedenih aktivnosti će doprineti uspostavljanju mreže obrazovnih ustanova i predstavnika poslovnog sektora koji su uključeni u sprovođenje virtuelnih praksi kao i širem informisanju predstavnika obrazovnog i poslovnog sektora o mogućnostima za sprovođenje virtuelnih praksi i njihovim prednostima.

VIVET, Inicijalni sastanak, Beograd, 27 - 29. novembar 2017.

Aktivnosti:

- Organizacija i učešće na inicijalnom (*kick-off*) sastanku partnera u Beogradu u novembru 2017. godine.

Rezultati:

- Uspostavljeno partnerstvo sa relevantnim organizacijama na evropskom nivou u oblasti povezivanja obrazovanja i tržišta rada.

Prvom strateškom cilju projekat doprinosi kroz razvoj ljudskih resursa učenika i polaznika obuke u stručnom obrazovanju, koji učestvujući u programu virtuelnih praksi, razvijaju svoje stručne i digitalne veštine.

Projekat doprinosi i unapređenju javnih politika tako što će se kroz pilotiranje programa virtuelnih praksi kreiranje preporuke za njihovo dalje sprovođenje i unapređivanje dostupnosti i kvaliteta stručnog obrazovanja i obuka.

Ovim projektom jačaju se kapaciteti poslovnog sektora i obrazovnih ustanova za organizaciju kvalitetnih programa virtuelnih praksi.

Projekat **PRAKSAM II - Uvođenje mladih u svet rada kroz radne prakse**

Od 2012. godine Beogradska otvorena škola je započela sa sprovođenjem programa kvalitetnih radnih praksi za mlade, najpre u organima javne uprave, a zatim i u privatnom sektoru. Od 2014. *Ministarstvo omladine i sporta* kontinuirano podržava ovaj program pod nazivom *PRAKSAM – Uvođenje mladih u svet rada kroz radne prakse*.

PRAKSAM II je okončan u aprilu 2017. godine. Zahvaljujući *PRAKSAM II*, od 27 praktikanta koji su prošli program, prikupljeni su podaci o radnom statusu za 23 mlade osobe. Neposredno nakon završetka programa prakse, bilo je zaposleno 9 mladih, što je bio slučaj i nakon 3 meseca od završetka prakse, dok je 6 meseci od završetka prakse taj broj povećan na 11. Od ukupnog broja zaposlenih, 10 je zaposleno u kompanijama u kojima su obavljali praksu, dok je jedan zaposlen u drugoj kompaniji. Petoro mladih koji su pohađali program prakse je nastavilo da obavlja praksu u istoj, odnosno drugoj kompaniji, troje se vratilo na školovanje, dok je četvoro nezaposleno, tj. aktivno traži posao.

U sklopu projekta *PRAKSAM II* održana je završna konferencija u *StartIt* centru u Beogradu krajem aprila, sa preko 100 učesnika iz poslovnog sektora i javne uprave.

Počev od juna 2017. godine nastavilo sa aktivnostima kroz *PRAKSAM III*, koji traje do 31. januara 2018. godine. Beogradska otvorena škola je, u partnerstvu sa *Privrednom komorom Srbije* i *Američkom privrednom komorom (AmCham)*, nastavila da pruža podršku unapređenju zapošljivosti i zapošljavanja mladih u Srbiji stvaranjem mogućnosti za sticanje radnog iskustva i brže i efikasnije povezivanje sa svetom rada kroz kvalitetne radne prakse. Namera je bila da se unapredi model za sprovođenje kvalitetnih programa radnih praksi u perspektivnim privrednim subjektima na teritoriji Srbije, da se ojačaju kapaciteti privrednih subjekata za razvoj učinkovitih mentorskih programa, da se pruži podrška mladim osobama sa uspešno započnu i razvijaju profesionalnu karijeru u svojim mestima, te da se popularišu kvalitetne prakse i koncept celoživotnog razvoja karijere.

PRAKSAM II je otpočeo u julu 2016. godine, a u početnoj fazi je raspisan konkurs za učešće privrednih subjekata u programu kvalitetnih radnih praksi za mlade. Nakon selekcije privrednih subjekata koji su uključeni u program, sprovedena je analiza potreba unutar kompanija na osnovu koje su definisane praktikantske pozicije. Na osnovu javnog konkursa regrutovano je 27 mladih praktikanata koji su dobili priliku da obave četvoromesečnu praksu u odabranim privrednim subjektima, u kojim postoji i perspektiva zapošljavanja.

U fazi koja je usledila, stručni tim Beogradske otvorene škole je održao obuku mentorima iz odabranih kompanija, kao i odabranim praktikantima, kako bi i jedni i drugi spremniji ušli u program prakse i mentorski proces.

Početakom 2017. godine nastavilo se praćenje praktikanta i evaluacija programa prema prethodno razvijenoj metodologiji, kako bi se identifikovali mogući izazovi, te osmislila rešenja za njihovo prevazilaženje tokom trajanja programa, ali i u budućnosti.

Tokom čitavog trajanja projekta vođena je onlajn kampanja koja je imala za cilj da informiše mlade o dostupnim praksama, o samom programu, ali i značaju kvalitetnih radnih praksi za mlade u kontekstu savremenog, dinamičnog tržišta rada, koje zahteva konstantno usavršavanje i učenje.

Sprovedene aktivnosti su rezultirale dodatnom unapređenju partnerstava između poslovnog, civilnog i javnog sektora na podsticanju zapošljivosti mladih, kao problema čije rešavanje zahteva multisektorsku saradnju. Uspešno je odabrano 16 privrednih subjekata i 27 praktikanta radi obavljanja radnih praksi u četvoromesečnom trajanju, a održani su i treninzi za 15 mentora i 20 praktikanata, čime su unapređena njihova praktična znanja o mentorskom procesu, odnosno veštine za upravljanje karijerom.

Aktivnosti:

- Regrutacija i selekcija učesnika - privrednih društava i praktikanata (2016);
- Jednodnevne obuke mentora i praktikanata (2016);
- Praćenje programa prakse (2016/2017);
- Promotivne aktivnosti - kampanja za promociju konkursa i projekta (2016/2017);
- Priprema i održavanje završne konferencije (2017).

Rezultati:

- Kreiran i raspisan javni konkurs za privredna društva zainteresovana da organizuju praksu;
- Od 33 privredna subjekta prijavljena za učešće u programu prakse sa teritorije cele Srbije, u skladu sa unapred definisanim kriterijumima, a u saradnji sa *Privrednom komorom Srbije* i *AmCham*-om odabrano 19 privrednih subjekata koji su ušli u uži krug selekcije za praktikantske pozicije;
- Na osnovu analize potreba privrednih društava kreirana i raspisana dva javna konkursa za ukupno 33 praktikantskih pozicija u okviru 19 privrednih subjekata;

- Odabrano 27 pozicija za praksu u okviru 16 privrednih društava iz 4 gradova na teritoriji Srbije;
- Dosegnuto preko 45.000 mladih onlajn kampanjom u mestima gde su praktikantske pozicije;
- Nakon 400 pristiglih i obrađenih prijava kandidata, kroz dva kruga obavljeno ukupno 119 intervjua sa kandidatima u četiri grada, a testirano je ukupno 39 kandidata.
- Potpisani ugovori sa 27 mladih praktikanata za obavljanje stručne prakse u privrednim društvima, kao i potpisano 16 sporazuma o saradnji sa privrednim društvima u koje su smešteni praktikanti;
- 15 mentora iz privrednih društava osnaženo za evaluaciju učinka i pružanje podrške praktikantima tokom trajanja prakse, a 20 praktikanta uvedeno u program praksi i osnaženo za bolje upravljanje karijerom kroz jednodnevnu obuku;
- Razvijeni su instrumenti za praćenje i učesnika prakse i evaluaciju programa.
- Rezultati projekta predstavljeni na konferenciji *PRAKSAM - Program kvalitetnih praksi*, kojoj je prisustvovalo blizu 100 predstavnika javnog, biznis i civilnog sektora, kao i praktikanti i praksodavci projekta, gde su podeljeni sertifikati praktikantima i zahvalnice kompanijama.
- 11 praktikanata dobilo zaposlenje: 10 je zaposleno u kompanijama u kojima su obavljali praksu, dok je jedan zaposlen u drugoj kompaniji. Petoro 5 mladih koji su pohađali program prakse je nastavilo da obavlja praksu u istoj, odnosno drugoj kompaniji, troje 3 se vratilo na školovanje, dok je četvoro nezaposleno, tj. aktivno traži posao.

Projekat *PRAKSAM III - Uvođenje mladih u svet rada kroz radne prakse*

Počev od juna 2017. godine nastavilo se sa aktivnostima kroz *PRAKSAM III*, koji traje do 31. januara 2018. godine. Beogradska otvorena škola je, u partnerstvu sa *Privrednom komorom Srbije* i *Američkom privrednom komorom*, nastavila da pruža podršku unapređenju zapošljivosti i zapošljavanja mladih u Srbiji stvaranjem mogućnosti za sticanje radnog iskustva i brže i efikasnije povezivanje sa svetom rada kroz kvalitetne radne prakse.

PRAKSAM III je otpočeo u junu 2017. godine, a u početnoj fazi je raspisan konkurs za učešće privrednih subjekata u programu kvalitetnih radnih praksi za mlade. Nakon selekcije privrednih subjekata koji su uključeni u program, sprovedena je analiza potreba unutar kompanija na osnovu koje su definisane praktikantske pozicije. Na osnovu javnog konkursa regrutovano je 15 mladih praktikanata koji su dobili priliku da obave tromesečnu praksu u odabranim privrednim subjektima, u kojim postoji i perspektiva zapošljavanja.

U fazi koja je usledila, stručni tim Beogradske otvorene škole je održao obuku mentorima iz odabranih kompanija, kao i odabranim praktikantima, kako bi i jedni i drugi spremniji ušli u program prakse i mentorski proces. U narednom periodu, sve do kraja prakse, nastavlja se praćenje praktikanta i evaluaciju programa prema prethodno razvijenoj metodologiji, kako bi se identifikovali mogući izazovi, te osmislila rešenja za njihovo prevazilaženje tokom trajanja programa, ali i u budućnosti.

Tokom čitavog trajanja projekta vođena je onlajn kampanja koja je imala za cilj da informiše mlade o dostupnim praksama, o samom programu, ali i značaju kvalitetnih radnih praksi za mlade u kontekstu savremenog, dinamičnog tržišta rada, koje zahteva konstantno usavršavanje i učenje.

Sprovedene aktivnosti su rezultirale dodatnom unapređenju partnerstava između poslovnog, civilnog i javnog sektora na podsticanju zapošljivosti mladih, kao problema čije rešavanje zahteva multisektorsku saradnju.

Praksam III, Obuka za mentore, Beograd, 1. novembar 2017.

Uspešno je odabrano **11 privrednih subjekata iz privatnog sektora i 15 praktikanta** radi obavljanja radnih praksi u tromesečnom trajanju, a održani su i treninzi za 12 mentora i 14 praktikanata, čime su unapređena njihova praktična znanja o mentorskom procesu, odnosno veštine za upravljanje karijerom.

Aktivnosti:

- Rekrutacija i selekcija učesnika - privrednih društava i praktikanata;
- Jednodnevne obuke mentora i praktikanata;
- Praćenje programa prakse;
- Promotivne aktivnosti - kampanja za promociju konkursa i projekta;
- Priprema i održavanje završnog događaja.

Rezultati:

- Od 28 privrednih društava prijavljenih za učešće u programu prakse sa teritorije cele Srbije, a u skladu sa unapred definisanim kriterijumima, odabrano 11 privrednih subjekata za koje je objavljen konkurs za praktikante;
- Na konkurs je pristiglo blizu 140 prijava, održano 70 intervjua i odabrano 14 praktikanta;
- Potpisano 15 *Ugovora o stručnom osposobljavanju* sa praktikantima i 11 *Sporazuma o saradnji* sa kompanijama u koje su smešteni praktikanti;
- 12 mentora iz privrednih društava osnaženo za evaluaciju učinka i pružanje podrške praktikantima tokom trajanja prakse;
- 14 praktikanta uvedeno u program praksi i osnaženo za bolje upravljanje karijerom kroz jednodnevnu obuku;
- Unapređeni instrumenti za praćenje i učesnika prakse i evaluaciju programa;
- Na zakazanom završnom događaju biće predstavljeni rezultati projekta i dodeljeni sertifikati praktikantima i zahvalnice kompanijama koje su učestvovala u projektu;
- Do perioda izveštavanja četvero praktikanata dobilo zaposlenje u kompanijama u kojima su obavljali praksu; jedna praktikantkinja je angažovana kao spoljni saradnik;

jednom praktikantu je produžena praksa; četvoro čeka da se otvore radna mesta zbog reorganizacije kompanija i zabrane primanja novih ljudi; jedan se vratio na školovanje; dvoje nije nastavilo angažman, dok su dve praktikantkinje i dalje angažovane preko projekta.

Program kvalitetnih praksi u kompanijama na više načina doprinosi strateškim ciljevima BOŠ-a. Najpre doprinosi prvom strateškom cilju kroz razvoj ljudskih resursa mladih praktikanata, koji učestvujući u procesu selekcije, specijalno dizajniranoj obuci za praktikante, kao i na samom programu prakse, razvijaju svoje veštine važne za zapošljivost (aktivno traženje posla, timski rad, upravljanje karijerom, radna etika itd.).

Praksam III, Završna svečanost,
Beograd, 29. januar 2018.

Drugom strateškom cilju projekat doprinosi indirektno. Naime, kroz organizaciju programa praksi u kompanijama, BOŠ tim za unapređivanje zapošljivosti se upoznaje sa izazovima u sprovođenju ovakvih programa. Kroz ove uvide odlučuje se o poljima za dalje delovanje u oblasti javnog zagovaranja za unapređivanje praktično političkog okvira za radne prakse.

Trećem strateškom cilju BOŠ je kroz *Praksam II* i *Praksam III* doprineo tako što je jačao kapacitete privrednih subjekata da vode programe praksi, unaprede svoje mentorske kapacitete i uopšte otvorenost za integraciju mladih lidera u svoju organizaciju. Projekti su na ovaj način unapredili saradnju BOŠ-a sa ukupno 27 kompanija.

Projekat Omladina zapadnog Balkana radi za zapošljivost mladih – Regionalna inicijativa za zajednički pristup zapošljivosti mladih (WEBWORK - Western Balkan youth WORK(s) for youth Employability!)

Beogradska otvorena škola je u partnerstvu sa omladinskim organizacijama iz Hrvatske (*Alfa Albona*), Crne Gore (*Centar za građansko obrazovanje*), Bosne i Hercegovine (*KULT*), Makedonije (*Centar za interkulturalni dijalog*) i Albanije (*Beyond Barriers*), u julu 2016. godine započela realizaciju projekta *Omladina zapadnog Balkana radi za zapošljivost mladih (WEBWORK - WEstern Balkan youth WORK(s) for youth Employability)*. Projekat je finansijski podržan od strane *Izvršne agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA)*, u okviru *Erasmus+ programa (KA2 komponente - Balkan Youth Window)* i trajao je do 14. jula 2017. godine.

Glavni cilj ovog projekta je da se mladima iz regiona zapadnog Balkana pomogne da se lakše prilagode čestim i velikim promenama koje se dešavaju na lokalnim tržištima rada. Tokom 2017. godine sprovedene su aktivnosti koje su imale za cilj da poboljšaju kvalitet rada omladinskih organizacija i omladinskih radnika sa mladima, da osnaže razvoj programa neformalnog obrazovanja, kao i da promovišu saradnju između državnih institucija, poslovnog sektora i omladinskih organizacija, a sve u cilju povećanja zapošljivosti mladih. Regionalna perspektiva projekta ostvarena je kroz kreiranje zajedničkog regionalnog portfolija sa ključnim veštinama i kompetencijama koje su danas potrebne mladima radi lakšeg pronalaženja posla.

Ovaj portfolio će služiti kao podrška radu omladinskih radnika i organizacija, koji su angažovani na rešavanju problema nezaposlenosti kod mladih. Takođe, u okviru projekta su formulisane i preporuke za zajednički rad ključnih zainteresovanih strana (poslovnog sektora, državnih institucija i omladinskih organizacija) kako bi se kreirale mere za unapređivanje zapošljivosti mladih u regionu Zapadnog Balkana koje su i predstavljene za završnoj konferenciji u Skoplju.

U januaru 2017. godine je organizovan i prvi od dva treninga na projektu za omladinske radnike i organizacije. Trening je trajao 5 dana, održan je u Studentskom gradu u Beogradu i okupio je 40 učesnika iz svih 6 zemalja koje učestvuju u projektu. Tokom treninga učesnici su detaljnije upoznati sa terminom zapošljivosti, nedoumicama koje ga okružuju, ali i konkretnim merama i politikama kojima se targetira ovo pitanje. Predstavljeni su im dosadašnji nalazi, odnosno prvi nacrt portfolija, nakon čega su oni sami osmišljavali i razvijali omladinske programe (treninge, igrice, savetovanja...) za unapređivanje zapošljivosti. Nakon obuke u Beogradu, omladinski radnici su u svojim zemljama realizovali projektne ideje / obuke koje su osmislili tokom treninga, a koje su usmerene na unapređivanje zapošljivosti mladih.

WEBWORK, Regionalni diskusioni forum, Skoplje, 22. jun 2017.

Drugi trening održan je u aprilu 2017. godine u Labinu, u Hrvatskoj, koji je okupio 20 omladinskih radnika. Ovaj trening poslužio je kao platforma za razmenu iskustava u implementaciji programa za unapređivanje zapošljivosti mladih, kao i prikupljanju prvih komentara na predlog portfolia. Na ovaj način ojačani su kapaciteti omladinskih radnika koji rade u oblasti unapređivanja zapošljivosti, dok je sa druge strane podstaknuto umrežavanje omladinskih organizacija, što je ključno u ovoj oblasti.

[Regionalni portfolio veština zapošljivosti mladih](#) je posle nekoliko krugova konsultacija objavljen u junu 2017. godine. Ovo je izuzetno značajan dokument, koji osim što daje pregled politike u oblasti mladih i zapošljavanja u regionu, daje konkretne primere dobre prakse i preporuke vezane za programe koje sprovode omladinske organizacije i koje direktno doprinose unapređenju zapošljivosti mladih. Portfolio je predstavljen na završnoj konferenciji, u junu 2017. u Skoplju, koja je okupila aktere ključne u omladinskoj i politikama zapošljavanja iz svih zemalja Zapadnog Balkana.

Pomenute aktivnosti su doprinele jačanju kapaciteta omladinskih radnika za sprovođenje programa za unapređivanje zapošljivosti, kreiranju mreže omladinskih radnika iz zemalja zapadnog Balkana, kao i formulisanju preporuka za saradnju ključnih aktera na polju zapošljivosti/zapošljavanja mladih.

Aktivnosti:

- Organizacija petodnevnog treninga za 40 omladinskih radnika u januaru u Beogradu;
- Realizacija 15 programa / obuka u oblasti unapređivanja zapošljivosti mladih u 6 zemalja Zapadnog Balkana;
- Održan petodnevni trening za 20 omladinskih radnika u aprilu u Labinu, Hrvatska;

- Organizovan konsultativni proces i prikupljeni komentari na predlog *Regionalnog portfolija veština zapošljivosti mladih*;
- Kreiran i objavljen *Regionalni portfolio veština zapošljivosti mladih*;
- Organizovana završna konferencija koja je okupila preko 110 mladih, predstavnika omladinskih organizacija i institucija vezanih za mlade i zapošljavanje.

Rezultati:

- Ojačani kapaciteti 40 omladinskih radnika iz zemalja Zapadnog Balkana;
- Realizovano preko 15 aktivnosti koje su usmerene ka unapređivanju zapošljivosti mladih;
- Podstaknuto umrežavanje omladinskih organizacija i razmena iskustava u oblasti unapređivanje zapošljivosti;
- Kreiran i predstavljen *Regionalni portfolio veština zapošljivosti mladih*.

Ovaj projekat je doprineo razvoju ljudskih resursa omladinskih radnika i mladih pojedinaca, koje je dodatno osnažio za razvoj veština za zapošljivost.

Projekat je u velikoj meri doprineo drugom strateškom cilju kroz razvoj *Regionalnog portfolija veština za zapošljivost* koji je nastao kao rezultat analize politika i mera u regionu zapadnog Balkana, koje su usmerene na zapošljavanje i zapošljivost mladih. Takođe, portfolio je zajednička regionalna platforma koja može poslužiti kao osnov za dalje zagovaračke aktivnosti u ovoj oblasti.

Projekat *Kvalitetne usluge za bolju zapošljivost mladih – KVIS na BIS*

U okviru projekta održan je *Sajam školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje* u kome je učestvovalo preko 100 nastavnika i praktičara/-ki karijernog vođenja i savetovanja, 31. maja 2017. godine u *Privrednoj komori Srbije* u Beogradu. Sajam su otvorili predstavnici *Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja*, *Ministarstva omladine i sporta* i *Privredne komore Srbije* i *BOŠ-a*. Pored toga, sajam su podržali kroz učešće u komisiji i *Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja* i *Euroguidance centar*. Pobjednik ovogodišnjeg sajma bila je *Politehnička škola iz Kragujevca*, drugo mesto osvojila je *Gimnazija Branko Radičević* iz Stare Pazove, treće mesto *Hemijsko-tehnološka škola Subotica*. Posebnu nagradu, kao četvrti plasirani osvojila je *Srednja škola Dragačevo* iz Guče. Takođe, izrađena je brošura sa primerima dobre prakse: [Sajam školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje 2017.](#)

Jedna komponenta projekta bila je posvećenja jačanju kapaciteta školskih timova za karijerno vođenje i savetovanje, koji još uvek nisu dovoljno razvili svoj rad, kroz obuku akreditovanu od strane *Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja* koja je realizovana početkom jula 2017. godine. Na obuci je učestvovalo 22 nastavnika iz 12 škola širom Srbije. Kao rezultat ove obuke **kreirano je i sprovedeno preko 15 radionica u kojima je učestvovalo 388 đaka.**

Posebna pažnja tokom projekta bila je usmerena na zagovaranje za kontinuitet u sprovođenju politika karijernog vođenja i savetovanja u Srbiji, posebno u domenu izrade standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja u Srbiju radi unapređenja kvaliteta rada u ovoj oblasti.

Ekspertkinje BOŠ-a podržavale su rad *Radne grupe za izradu standarda usluga za karijerno vođenje i savetovanje*, koja je koordinirana od strane *Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja*. Standardi su finalizovani u oktobru 2017. godine i predstavljeni *Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja*, koje ih je u načelu prihvatilo i inkorporiralo u trenutno aktuelne procese (reforma srednjeg stručnog obrazovanja).

Pored ovog procesa, ekspertkinje BOŠ-a su uzele aktivnu ulogu u javnim raspravama na nekoliko zakona u oblasti obrazovanja. Kao rezultat toga, **usvojena su čak tri komentara Beogradske otvorene škole na predlog Zakona o dualnom obrazovanju. U finalnu verziju zakona uveden je dodatni član** (član 8) koji se bavi karijernim vođenjem i savetovanjem učenika u dualnom obrazovanju. Pored toga, nova verzija zakona predviđa i da se u narednom periodu izradi i poseban podzakonski akt koji će bliže urediti aktivnosti školskih timova za karijerno vođenje u srednjim školama, a u skladu sa standardima usluga KViS.

Takođe, prepoznata je i aktivna uloga učenika u procesu zaključivanja ugovora o učenju kroz rad, time što je usvojen predlog da ugovor o učenju kroz rad zaključuju na prvom mestu poslodavac i učenik, a da učenik može da ga raskine ako odluči da promeni obrazovni profil za koji se obrazuje (što je ocenjeno od strane eksperata BOŠ-a kao vrlo važno za karijerni razvoj).

Takođe, u skladu sa preporukama BOŠ-a, karijerno vođenje i savetovanje je posebnim članom prepoznato i u *Nacrtu zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije* (član 10), u okviru koga se navodi da se usluge karijernog vođenja i savetovanja pružaju u skladu sa standardima za karijerno vođenje i savetovanje koje donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja.

Tokom trajanja projekta po prvi put u Srbiji obeležen je *Međunarodni Dan praktikanata*. Beogradska otvorena škola (BOŠ) i *Krovna organizacija mladih Srbije (KOMS)* su 10. novembra 2017. godine obeležile prvi *Dan praktikanata* u Beogradu. Cilj događaja bio je skretanje pažnje na potrebu mladih da prakse koje obavljaju budu kvalitetnije i da zadovoljavaju standarde kvaliteta, ali i da se pohvale primeri dobre prakse. Ovim povodom održan je ulični performans sa simboličnim nazivom **#NeBurekPraksa**, na platou kod *Filozofskog fakulteta u Beogradu*. U sklopu obeležavanja *Dana praktikanata* u Srbiji pokrenuta je i onlajn kampanja na društvenim mrežama čiji je cilj bio da se kaže **#NeBurekPraksa**, odnosno *ne praksama koje ne zadovoljavaju standarde kvaliteta, već da se kroz #MojaPraksa pohvale svi dobri primeri*. U kampanju na društvenim mrežama Fejsbuk, Tviter i Instagram uključio se veliki broj mladih praktikanata koji su podelili svoja dobra ili loša iskustva. Kampanju su podržali predstavnici poslovne zajednice.

Dan praktikanata, Beograd, 10. novembar 2017.

Tokom trajanja projekta pružana je direktna podrška mladima kroz **onlajn karijerno savetovanje putem BOŠ Karijere**.

Takođe u okviru ove komponente organizovan je događaj *Youth2Business: Sa privredom na ti: Mladi i posao* u okviru trećeg multikongresa u Srbiji – *Serbian Visions*, i održan je 25. novembra 2017. godine u hotelu *Radisson Blu Old Mill*. Cilj ovog događaja je da poveže mlade sa predstavnicima privrede i na taj način im omogući da se povežu i razmene iskustvo, znanje i informacije sa uspešnim ljudima koji predstavljaju model dobrog poslovanja u Srbiji. Podršku ovoj konferenciji pružili su: Predrag Topić, izvršni direktor *Planning and Organizational Development, Confluence Property Management*, Ivana Mihajlović, HR menadžerka *Direct Media*, Damir Nađ, bivši direktor sektora za projektovanje organizacije u kompaniji *NIS* i aktuelni preduzetnik, kao i Tamara Stanojević, karijerna savetnica Beogradske otvorene škole.

Na kraju projekta, održana je akreditovana konferencija *Nacionalna godišnja konferencija o karijernom vođenju i savetovanju* sa preko 110 nastavnika iz cele Srbije, 24. novembra 2017. godine u prostorijama *Zadužbine Ilije Kolarca* u Beogradu. Konferenciju su otvorili: dr Gabrijele Grujić Garić u ime *Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja*, Vesna Đukić, generalna direktorka Beogradske otvorene škole i Nikola Mikašinić, koordinator programa fondacije *Solidar Suisse/Swiss Labour Assistance (SLA) – Kancelarija u Srbiji*. Za potrebe konferencije kreirana je brošura [Kako razvijati veštine upravljanja karijerom učenika u srednjoj školi? – predlozi radionica](#), kao podrška nastavnicima koji realizuju radionice u školama.

Nacionalna godišnja konferencija,
Beograd, 24. novembar 2017.

Na ovaj način BOŠ je doprineo uspostavljanju početnih elemenata kvaliteta sistema karijernog vođenja i savetovanja kroz razvoj standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja i zagovaranje njihove primene; jačanju kapaciteta srednjih škola za sprovođenje usluga karijernog vođenja i savetovanja; podizanju svesti relevantnih aktera o značaju kvalitetnih usluga karijernog vođenja i savetovanja, ali i osnaživanju mladih za donošenje odluka o svom profesionalnom razvoju i planiranju karijere.

Aktivnosti:

- Promocija značaja KViS-a i podrška unapređenju rada praktičara i praktičarki usluga KViS-a kroz održavanje tri javna događaja (*Sajam školskih timova za KVIS, Youth2Business* i *Nacionalna godišnja konferencija o KVIS-u*) i sprovođenje onlajn kampanje;
- Pružanje ekspertske podrške procesu kreiranja standarda za celoživotno karijerno vođenje kao preduslov za unapređenje kvaliteta u oblasti karijernog vođenja i savetovanja u Srbiji, kroz učešće u radu *Radne grupe za izradu standarda za karijerno vođenje i savetovanje*;
- Održana obuka za 22 nastavnika iz 12 škola širom Srbije, 6. i 7. jul 2017. godine;
- Održavanje radnih sastanaka sa svim relevantnim akterima / donosiocima odluka kako bi se doprinelo uspostavljanju međusektorske saradnje;

- Podizanje svesti o značaju kvalitetnih radnih praksi putem obeležavanja *Međunarodnog dana praktikanata*.

Rezultati:

- Multisektorska radna grupa izradila standarde usluga karijernog vođenja i savetovanja;
- Pripremljeni dodatni materijali za podršku primeni standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja;
- Unapređen program obuke nastavnika za KViS u skladu sa standardima;
- Kreiran napredni obrazovni program karijernog vođenja i savetovanja mladih iz osetljivih grupa za nastavnike srednjih škola;
- Obučeno 24 nastavnika iz 12 srednjih škola širom Srbije za KViS učenika;
- Kroz 24 pilot radionice ojačani kapaciteti 388 srednjoškolaca o karijernom razvoju;
- Kroz 3 javna događaja informisano više od 250 nastavnika širom Srbije o značaju karijernog vođenja i savetovanja u skladu sa standardima kvaliteta; 40 mladih informisano o mogućnostima za zaposlenje u uspešnim kompanijama i direktno povezano sa potencijalnim poslodavcima;
- Javni događaj obeležavanja *Dana praktikanata* okupio je više desetina mladih, učenika, studenata, predstavnika omladinskih organizacija, karijernih centara, srednjih škola i fakulteta. Događaj je naišao na veliko interesovanje javnosti i medija. Obeležavanjem *Međunarodnog Dana praktikanata* Beograd se pridružio gradovima poput Kvebeka, Ženeve, Madrida, Brisela, Pariza, Ljubljane i Budimpešte na svetskoj mapi gradova koji obeležavaju ovaj važan događaj za mlade;
- 250 mladih osnaženo za samostalno donošenje karijernih odluka putem onlajn savetovališta.

Projekat je doprineo razvoju ljudskih resursa nastavnika za realizovanje usluga karijernog vođenja i savetovanja i mladih pojedinaca, koje dodatno osnažuje za razvoj veština za zapošljivost. Nastavnici koji su nagrađeni na *Sajmu školskih timova* imali su prilike da svoja znanja i veština unaprede i učešćem u studentskim posetama u Sloveniji i Austriji. Projekat je doprineo jačanju ljudskih resursa mladih koji su se javljali onlajn karijernom savetovalištu, kao i mladih koji su učestvovali na radionicama za usvajanje veština za upravljanje karijerom koje su organizovane u srednjim školama.

Drugom strateškom cilju projekat je doprineo kroz intervencije u domenu obrazovnih politika: učešće u *Radnoj grupi za izradu standarda usluga za karijerno vođenje i savetovanje*, učešće u javnoj raspravi u vezi sa paketom obrazovnih zakona, kao i kroz kontinuirano zagovaranje za unapređenje politike celoživotnog učenja kroz unapređenje održivosti i kvaliteta sistema karijernog vođenja i savetovanja. Na ovaj način dat je doprinos povećanju svesti donosioca odluka, ali i šire javnosti o značaju karijernog vođenja i savetovanja za razvoj pojedinaca.

Projekat je osnažio kapacitete institucija javnog sektora za bavljenje karijernim vođenjem i savetovanjem:

- *Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja* imao je ekspertsku, ali i administrativno-tehničku podršku prilikom organizovanja rada *Radne grupe za izradu standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja*;
- 12 srednjih škola unapredilo je svoje kapacitete kroz obuku članova školskih timova za karijerno vođenje i unapređenje školskih programa karijernog vođenja i savetovanja;
- Prvonagrađena škola na *Sajmu školskih timova za KViS* dobila je i novčanu nagradu u iznosu od 30.000 dinara.

Projekat *PositiveLeisure4Youth - Slobodno vreme za mlade kao deo pozitivne pedagogije*

Beogradska otvorena škola je u partnerstvu *Univerzitetom u Plovdivu* (Bugarska), *Nacionalnom asocijacijom stručnjaka koji rade sa osobama sa invaliditetom i Jedinicom za volonterizam 112* (Bugarska), *Asocijacijom volontera u obrazovanju* (Austrija), *Werkgroep Inclusieve Toegankelijkheid* (Belgija), započela realizaciju projekta *PositiveLeisure4Youth - Slobodno vreme za mlade kao deo pozitivne pedagogije*. Projektne aktivnosti se sprovode u periodu od 1. septembra 2017. godine do 31. avgusta 2019. godine, a projekat je podržan kroz *program Erasmus +* (Ključna aktivnost 2).

Glavni ciljevi projekta su uspostavljanje inkluzivne omladinske zajednice kroz usmeravanje njihovog slobodnog vremena u cilju njihove dobrobiti, smanjenja osipanja iz školovanja i poboljšanja mentalnog zdravlja. Kroz projekat će se kreirati vodič i priručnik za omladinske radnike i nastavnike u vezi sa inkluzivnim aktivnostima u slobodno vreme i rekreativnim aktivnostima kao i aplikacija za mobilne telefone. Previđena je kampanja za podizanje svesti o važnosti kvalitetnog provođenja slobodnog vremena za mlade sa invaliditetom i mlade iz ranjivih grupa i pilotiranje svih materijala.

Tokom 2017. godine održan je uvodni sastanak koji je imao za cilj da se uspostavi kvalitetnija saradnja među partnerima, kao i da se raspodele obaveze. Sa druge strane kreiran je i sajt i profili na društvenim mrežama koji će biti osnovni mehanizam za sprovođenje kampanje za podizanje svesti građana i donosioca odluka, ali način podrške radu organizacijama koje uključuju osobe sa invaliditetom u svoje aktivnosti.

U prvoj fazi projekta, nakon inicijalnog sastanka svih partnera koji je održan u Plovdivu (Bugarska) početkom oktobra 2017. godine, započet je dogovor o načinu realizacije aktivnosti, prvenstveno istraživanja o kvalitetu uključivanja osoba sa invaliditetom u aktivnosti koje realizuju organizacije civilnog društva. Na ovaj način će se sprovesti analiza uspešnih primera prakse ali koji su i izazovi u ovom procesu. Na osnovu toga biće kreirani vodič i priručnik za omladinske radnike i nastavnike u vezi sa inkluzivnim aktivnostima u slobodno vreme.

PL4Y, *Inicijalni sastanak, 10-11. oktobar 2017.*

Takođe, na sastanku je dogovorena struktura sajta i mobilne aplikacije koji će biti namenjeni omladinskim radnicima, ali i drugim predstavnicima organizacija civilnog društva i koji će sadržati konkretne preporuke i savete za organizovanje inkluzivnih aktivnosti, odnosno, načina kako da na bezbedan i kvalitetan način da u svoje aktivnosti uključe osobe sa invaliditetom.

Ubrzo nakon sastanka kreirana je [veb stranica](#) projekta i upitnik koji će služiti kao instrument u procesu prikupljanja informacija sa terena.

Beogradska otvorena škola je za potrebe ovog projekta kreirala *Strategiju za monitoring i evaluaciju aktivnosti i rezultata* koji će proisteći tokom realizacije projekta. Na ovaj način, projektni tim će pravovremeno pratiti kvalitet implementacije projekta i nastojati da pravovremeno reaguje na potencijalne izazove.

Pomenute aktivnosti će doprineti jačanju kapaciteta omladinskih radnika za sprovođenje inkluzivnih aktivnosti u slobodno vreme, kreiranju platforme i drugih alata za razmenu primera dobre prakse, kao i formulisanju preporuka za unapređivanje politike u ovoj oblasti, ali i rada sa osobama sa invaliditetom.

Aktivnosti:

- Organizacija i učešće na inicijalnom sastanku partnera u Plovdivu (Bugarska) u oktobru 2017. godine;
- Izrađena *Strategija diseminacija rezultata*;
- Izrađena *Strategija za monitoring i evaluaciju aktivnosti i rezultata*;
- Izrađen upitnik i pokrenute pripreme za realizaciju analize u sve četiri zemlje;
- Pokrenut sajt projekta i kreirani profili na društvenim mrežama.

Rezultati:

- Uspostavljano partnerstvo sa ključnim organizacijama i institucijama neophodni za realizaciju projekta;
- Uspešno sprovedena faza inepcije projekta sa definisanim ulogama i odgovornostima svih partnera kao rezultat inicijalnog sastanka u Plovdivu;
- Izrađena dva ključna dokumenta za praćenje postignutih rezultata projekta (*Strategija diseminacije rezultata* i *Strategija za monitoring i evaluaciju aktivnosti i rezultata*).

Ovim projektom radi se na razvoju ljudskih resursa omladinskih radnika i mladih pojedinaca, u cilju organizovanje inkluzivnih aktivnosti u slobodno vreme.

Projekat posebno doprinosi drugom strateškom cilju kroz kreiranje vodiča i priručnika za omladinske radnike i nastavnike u vezi sa inkluzivnim aktivnostima u slobodno vreme, koje su usmerene na razvoj mekih veštine kod mladih, koje su ključne za unapređenje njihove zapošljivosti. Takođe, svi produkti mogu poslužiti kao osnov za dalje zagovaračke aktivnosti u ovoj oblasti.

Strateški cilj III
Jačanje kapaciteta

#Civilno društvo

Od 2004. godine Beogradska otvorena škola unapređuje javne politike u pristupanju Srbije Evropskoj uniji (EU) kroz jačanje dijaloga, izgradnju partnerstava i obrazovanje nosilaca društvenih promena radi usvajanja evropskih standarda i vrednosti. BOŠ podstiče argumentovani i otvoreni dijalog o evropskim integracijama, nastojeći da građane informiše i obrazuje o njihovim pravima i obavezama i obezbedi zadovoljavajući nivo učešća javnosti u kreiranju i sprovođenju javnih politika. Takođe, BOŠ doprinosi uključivanju lokalnih zajednica u pristupanju Srbije Evropskoj uniji i zagovara transparentan i odgovoran odnos javnih vlasti u ovom pogledu.

BOŠ veruje da u tom procesu važno mesto zauzima civilno društvo, te nastoji da svojom ekspertizom i iskustvom doprinosi izgradnji i jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva i medija za učešće u procesu evropskih integracija kroz mentorsku podršku, obuke za jačanje ljudskih resursa predstavnika organizacija civilnog društva, ekspertsku i finansijsku podršku organizacijama civilnog društva u Srbiji.

Beogradska otvorena škola i kroz mentorsku podršku pomaže organizacijama civilnog društva u izgradnji njihovih kapaciteta i sprovođenju konkretnih aktivnosti usmerenih ka kreiranju javnih politika. Mentorska podrška je zasnovana na razvojnim potrebama i planovima organizacija civilnog društva. Podrška je utemeljena u partnerskom pristupu, ravnopravnosti i zajedničkom učenju kroz praktičan rad na institucionalnom razvoju organizacije i u njenim konkretnim aktivnostima. Cilj je izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva za sprovođenje konkretnih aktivnosti usmerenih ka odgovornom kreiranju javnih politika koje odgovaraju potrebama zajednice.

U cilju izgradnje i jačanja kapaciteta civilnog društva tokom 2017. godine sprovedeno je ukupno 5 projekata. U okviru njih, realizovano je 7 info sesija, 10 obuka i radionica, 2 studijske posete i obezbeđeno je mentorstvo, ekspertsku i finansijsku podršku za 37 organizacija civilnog društva, medija i 11 pojedinaca u sprovođenju različitih lokalnih inicijativa i projekata.

Projekat *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji*

Beogradska otvorena škola uz podršku Kraljevine Švedske sprovodi projekat *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji*, koji ima za cilj da podrži aktivno učešće organizacija civilnog društva i medija u procesu pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji (EU).

U okviru projekta, BOŠ sprovodi *Program podrške civilnom društvu i medijima u oblasti evropskih integracija* čija je svrha da doprinese evropskim integracijama i demokratskom razvoju u Srbiji jačanjem uloge civilnog društva i medija u tom procesu. Ovim projektom BOŠ nastoji da proces pregovora Srbije sa EU učini vlasništvom svih građana i da ga poveže sa procesom kreiranja javnih politika. Na ovaj način se uspostavlja okvir za društvene promene koji će omogućiti da građani prepoznaju korist od članstva Srbije u EU. Kroz projekat se obezbeđuje podrška za razvoj organizacija civilnog društva i medija u zastupanju interesa lokalnih zajednica u procesu pristupanja EU.

Ovim, strateški veoma značajnim projektom, BOŠ odgovara na drugi i treći cilj delovanja. S jedne strane, pružanjem ekspertske, finansijske i mentorske podrške organizacijama civilnog društva i medijima, BOŠ doprinosi osnaživanju civilnog sektora i unapređuje kapacitete zaposlenih ovog sektora. Pored aktivnosti usmerenih na jačanje unutrašnjih kapaciteta organizacija civilnog društva i medija, BOŠ, sa 32 partnerske organizacije (programski partnera), nastoji da unapredi proces razvoja i sprovođenja i poboljša kvalitet javnih politika zasnovanih na podacima, koje nastaju kao rezultat reformskih promena prilikom pridruživanja Srbije Evropskoj uniji. Kroz analizu efekata postojećih politika i kreiranje predloga za unapređenje sektorskih politika, javno zagovaranje i izveštavanje, mreža organizacija okupljena oko ovog projekta, otvara prostor za participaciju građana u procesu donošenja odluka, kao i saradnju između organizacija civilnog društva i donosilaca odluka koji su nosioci pregovara Srbije sa Evropskom unijom.

Opšti cilj projekta je doprinos evropskim integracijama i demokratskom razvoju u Srbiji, jačanjem uloge civilnog društva i medija.

Specifični ciljevi projekta su da:

- Ojača ulogu civilnog društva kao zastupnika interesa lokalnih zajednica u procesu pristupanja Srbije Evropskoj uniji (EU);
- Podstakne demokratski uticaj civilnog društva na javne vlasti, poboljša prakse i unapredi kvalitet učešća javnosti u procesu donošenja odluka;
- Unapredi kvalitet javne debate i informisanosti građana o procesu evropskih integracija.

Program podrške civilnom društvu i medijima u oblasti evropskih integracija čine **sljedeće celine**:

- Podrška projektima i partnerskim organizacijama civilnog društva i medijima;
- Jačanje kapaciteta i program umrežavanja.

Kroz ovaj projekat obezbeđuje se podrška za veće učešće organizacija civilnog društva i medija u kreiranju javnih politika u procesu pristupanja EU i dugoročno partnerstvo programskih partnera. Programski partneri, tokom prvog i drugog godišnjeg ciklusa projekta su 32 organizacije civilnog društva i medija čiji su projekti podržani u okviru ovog projekta.

Podrška projektima i partnerskim organizacijama civilnog društva i medijima podrazumeva dodelu finansijskih sredstava za realizaciju aktivnosti koje doprinose ostvarenju ciljeva projekta i dostizanju očekivanih rezultata i realizuje se kroz:

- Institucionalnu podršku koja je namenjena za održivost organizacija civilnog društva koje aktivno učestvuju ili poseduju potencijal da učestvuju u kreiranju javnih politika u procesu pristupanja EU i medijima koji unapređuju kvalitet informisanja i podstiču javnu debatu o procesu evropskih integracija;
- Projektnu podršku koja je namenjena organizacijama civilnog društva koje se bave javnim zagovaranjem za veće učešće lokalnih zajednica u procesu evropskih integracija i medijima za jačanje medijskih sloboda, nezavisnosti medija i unapređenje kvaliteta izveštavanja o pitanjima demokratskog razvoja i procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji.

Projekat će na kraju trogodišnjeg ciklusa uključiti 45 organizacija civilnog društva i medija sa teritorije čitave Srbije u mrežu partnera koji rade na povećanju uloge civilnog društva u zastupanju interesa lokalnih zajednica u procesu evropskih integracija, obezbeđivanju demokratskog uticaja civilnog društva na javne vlasti i unapređenju kvaliteta učešća javnosti u procesu donošenja odluka i pregovorima sa EU. Partneri, takođe, svojim aktivnostima teže ka unapređenju javne debate i informisanosti građana o procesu evropskih integracija.

BOŠ je u toku 2017. godine sproveo dva konkursa za finansijsku podršku organizacijama civilnog društva i medijima koji doprinose unapređenju procesa evropske integracije Srbije. Kako bi što veći broj organizacija i medija bio upoznat s propozicijama konkursa, BOŠ tim je organizovao sedam info sesija povodom predstavljanja *Poziva za podnošenje predloga projekata*. Četiri info sesije povodom predstavljanja prvog *Poziva* održane su od 11. do 16. januara u Novom Sadu, Beogradu, Nišu i Užicu. Još tri info sesije održane su povodom predstavljanja drugog *Poziva za podnošenje predloga projekata*. Na sedam info sesija učestvovalo je više od 220 predstavnika organizacija civilnog društva i medija koji su tokom ovih događaja imali priliku da se upoznaju sa detaljima u vezi sa *Pozivom*. Predstavnici Beogradske otvorene škole upoznali su zainteresovane sa ciljevima projekta, propozicijama konkursa, kriterijumima za ocenjivanje projekata, ali i odgovarali na brojna pitanja prisutnih u vezi sa *Pozivom*.

Info sesija povodom predstavljanja raspisivanja novog Poziva za podnošenje predloga projekata, 31. jul, Medija centar, Beograd.

U prvom ciklusu trogodišnjeg projekta podržano je sprovođenje 15 projekata organizacija civilnog društva i medija koji su trajali od aprila do septembra 2017. godine.

U toku prve godine projekta održane su četiri obuke u okviru programske aktivnosti 2: *Jačanje kapaciteta i program umrežavanja za programske partnere*. Tokom četiri obuke, koje su održane u Beogradu, Zrenjaninu i na Tari, ojačani su kapaciteti i unapređena znanja više od 85 predstavnika i predstavnica partnerskih organizacija Beogradske otvorene škole na projektu *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji*. Predstavnici i predstavnice programskih partnera stekli su i unapredili znanja u oblasti evropskih integracija, pisanja predloga praktičnih politika i alternativnih izveštaja, sprovođenja kampanja javnog zagovaranja, donošenja odluka zasnovanih na podacima i kvalitetnog medijskog izveštavanja o evropskoj integraciji Srbije. Uvodna obuka pod nazivom *Jačanje unutrašnjih kapaciteta programskih partnera za zajedničko planiranje, projektnu koordinaciju i komunikaciju* održana je od 10. do 12. maja 2017. godine u prostorijama Beogradske otvorene škole. Obuka je organizovana za 19 predstavnika i predstavnica partnerskih organizacija i medija, sa ciljem jačanja kapaciteta civilnog društva i medija za kompetentan dijalog sa nacionalnim i evropskim akterima uključenim u proces pristupanja Srbije Evropskoj uniji. Obuka je služila kao platforma za kreiranje zajedničke strategije programskih partnera sa ciljem doprinosa evropskim integracijama i demokratskom razvoju u Srbiji sa jačanjem uloge civilnog društva. Druga i treća obuka, pod nazivom *Jačanje programskih partnera za učešće u novom kontekstu evropskih*

integracija održane su od 22. do 26. maja u Zrenjaninu. Obuke su organizovane za 25 predstavnika i predstavnica partnerskih organizacija u prvom terminu od 22. do 24. maja, odnosno za 22 predstavnika i predstavnica partnerskih organizacija u drugom terminu od 24. do 26. maja, sa ciljem jačanja kapaciteta programskih partnera za učešće u pristupnim pregovorima u procesu evropskih integracija. Fokus obuke je stavljen na usklađivanje lokalnih i regionalnih razvojnih politika sa ciljevima sektorskih politika i pravnih tekovina EU u procesu pristupnih pregovora. Prva programska celina se odnosila na pristupne pregovore za članstvo Srbije u EU, pregovaračku poziciju Srbije i ulogu civilnog društva u novom kontekstu evropskih integracija. Takođe, u okviru prve programske celine fokus je bio i na podizanju kvaliteta medijskog izveštavanja o evropskim integracijama. Druga programska celina se odnosila na mehanizme učešća civilnog društva u procesu donošenja odluka i praćenju evropskih integracija, kao i na tematske radionice projekata *CS4EU* partnera i konkretna pregovaračka poglavlja koja partneri prate u okviru *Programa podrške civilnom društvu i medijima u oblasti evropskih integracija*.

Uvodna obuka na projektu CS4EU, 10-12. maj, Beogradska otvorena škola.

Obuka Jačanje programskih partnera za učešće u novom kontekstu evropskih integracija, 22-27. maj, Zrenjanin.

Četvrta, poslednja obuka pod nazivom *Jačanje programskih partnera za učešće u procesu donošenja odluka: javne politike i javno zagovaranje* održana je od 3. do 6. jula na Tari. Obuka je organizovana za 22 predstavnika i predstavnice partnerskih organizacija sa ciljem jačanja kapaciteta programskih partnera za učešće u procesu donošenja odluka zasnovanih na podacima, kreiranju predloga praktičnih politika, alternativnih izveštaja i implementaciju kampanja javnog zagovaranja, a sa ciljem unapređenja kvaliteta saradnje civilnog društva sa donosiocima odluka prilikom kreiranja i implementacije javnih politika za reformske procese unutar evropskih integracija. Tokom četiri obuke, predstavnici i predstavnice organizacija i medija koje su partneri Beogradske otvorene škole na projektu *CS4EU* su pored sticanja znanja iz relevantnih oblasti, imali priliku i da se povežu sa kolegama iz drugih organizacija i medija, ali i sa ostalim relevantnim akterima koju učestvuju u procesu evropskih integracija Srbije.

Obuka Jačanje programskih partnera za učešće u procesu donošenja odluka: javne politike i javno zagovaranje, 3-6. jul, Tara.

Kroz četiri obuke, predavanja je održalo 18 predavača i predavačica. Prvu obuku držali su stručnjaci za strateško upravljanje i komuniciranje, dok su u okviru obuke za evropske integracije učesnici imali priliku da čuju stručnjake i stručnjakinje iz pomenutih oblasti. Prisutni su imali mogućnost da razgovaraju sa Tanjom Miščević, šeficom *Pregovaračkog tima Srbije sa EU* i Srđanom Majstorovićem, nekadašnjim članom *Pregovaračkog tima* i zamenikom direktora *Kancelarije za evropske integracije o pregovaračkim pozicijama Srbije*. Takođe, učesnici su se susreli i sa predstavnicima *SKGO*, sa kojima su razgovarali o normativnom okviru koji uređuje oblast lokalne samouprave i njenu međuzavisnost sa EU zakonodavstvom. Tokom četvrte obuke angažovani su eksperti iz oblasti praktične politike, monitoringa javnih politika i lobiranja.

Tokom prve godine projekta održane su i dve studijske posete institucijama Evropske unije i organizacijama civilnog društva u Briselu. Prva studijska poseta institucijama Evropske unije u Briselu za 21 predstavnika i predstavnicu partnerskih organizacija, izvedena je od 5. do 9. juna 2017. godine. Tokom studijskog putovanja, učesnici i učesnice su imali priliku da se bliže upoznaju sa radom najznačajnijih institucija Evropske unije - *Evropskim parlamentom* i *Evropskom komisijom*, zatim radom *Generalnog direktorata za susedsku politiku i pregovore o proširenju*, kao i da dobiju uvid u rad *Misije Republike Srbije pri EU*. Druga studijska poseta institucijama Evropske unije u Briselu za 19 predstavnika i predstavnicu partnerskih organizacija, izvedena je od 3. do 7. septembra 2017. godine. Tokom studijskog putovanja, učesnici i učesnice su imali priliku da se bliže upoznaju sa radom najznačajnijih institucija Evropske unije, da dobiju uvid u rad organizacija civilnog društva i medija, koji deluju na nivou EU, kao i da ostvare kontakte sa kolegama iz Brisela. Tokom ove posete, učesnici su razgovarali sa predstavnicom *Radne grupe Saveta EU za proširenje*, Bjankom Majer, članicom *Evropskog parlamenta*, Tanjom Fajon, a imali su priliku da razgovaraju i sa predstavnicima organizacija civilnog društva koje deluju na nivou EU, kao što su *Eurochild*, uticajni nedeljnik *Politico*, organizacija *Transparency International EU*, *CAN Europe* i *Evropska zelena partija*.

Studijska poseta institucijama Evropske unije, 3-7. septembar, Brisel.

U okviru prve godine projekta, za programske partnere je realizovan *Program razmene iskustava* koji podrazumeva posetu organizaciji / mediju po želji u regionu, sa ciljem unapređenja organizacionih i upravljačkih praksi i procedura, sticanja specifičnih znanja i veština iz oblasti delovanja organizacije i dodatnog umrežavanja za sprovođenje zajedničkih aktivnosti. U *Programu razmene iskustava* učestvovalo je 8 partnerskih organizacija i posetili su ukupno 11 OCD i medija u regionu (Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora), u periodu od 18. juna do 13. septembra.

Finalna radionica za umrežavanje programskih partnera u sklopu regionalne konferencije *Move.Link.Engage. Rethinking Europe and Western Balkans (Pokreni se. Poveži se. Aktiviraj se. Promišljanje Evrope i Zapadnog Balkana)* održana je 18. septembra. Na panel diskusiji posvećenju učešću civilnog društva u procesu evropskih integracija učestvovalo je preko 40 predstavnika i predstavnicu OCD i medija kao i svi programski partneri iz prvog ciklusa *CS4EU* projekta.

Drugi ciklus projekta je počeo 1. oktobra 2017. godine, i u drugom ciklusu podržano je 17 projekata organizacija civilnog društva od čega je 10 partnera iz prvog ciklusa. Podržani projekti traju od 15. novembra 2017. godine do 30. septembra 2018. godine.

Uvodna obuka u okviru druge godine CS4EU projekta, 26-27. decembar, Beogradska otvorena škola.

Konferencija Move.Link.Engage – Rethinking Europe and Western Balkans, 18. i 19. septembar, Beograd.

Tokom druge godine projekta, od 26. do 27. decembra 2017. godine održana je uvodna obuka za 17 novih partnera u prostorijama Beogradske otvorene škole pod nazivom *Jačanje unutrašnjih kapaciteta programskih partnera za zajedničko planiranje, projektну koordinaciju i komunikaciju*. Obuka je organizovana za 27 predstavnika i predstavnica partnerskih organizacija i služila je za strateško planiranje na projektu i međusobnu koordinaciju projektnih aktivnosti partnera, radi efikasnijeg dostizanja ciljeva i rezultata projekta.

Aktivnosti:

- Info sesija povodom predavljanja *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za 44 predstavnika OCD i medija, 11. januar 2017. godine, u Medija centru Vojvodine, u Novom Sadu;
- Info sesija povodom predavljanja *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za 46 predstavnika OCD i medija, 12. januar 2017. godine, u EU info centru, u Beogradu;
- Info sesija povodom predavljanja *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za 32 predstavnika OCD i medija, 13. januar 2017. godine, u EU info kutku, u Nišu;
- Info sesija povodom predavljanja *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za više od 10 predstavnika OCD i medija, 16. januar 2017. godine, u Gradskom kulturnom centru, u Užicu;
- Uvodna obuka na projektu *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji (CS4EU)* za 19 predstavnika partnerskih organizacija i medija od 10. do 12. maja 2017. godine u Beogradu;
- Obuka *Jačanje programskih partnera za učešće u novom kontekstu evropskih integracija* za 25 predstavnika partnerskih organizacija i medija održana je od 22. do 24. maja u Zrenjaninu;

- Obuka *Jačanje programskih partnera za učešće u novom kontekstu evropskih integracija* za 22 predstavnika partnerskih organizacija i medija održana je od 24. do 26. maja u Zrenjaninu;
- Prva studijska poseta institucijama Evropske unije u Briselu za 21 predstavnika partnerskih organizacija, od 5. do 9. juna 2017. godine;
- Program razmene iskustva u kom je učestvovalo 8 partnerskih organizacija i posetilo ukupno 11 OCD i medija u regionu, od 18. juna do 13. septembra;
- Monitoring posete, kojima je koordinirao eksterni evaluator *Gunnar Olesen* zajedno sa BOŠ timom održane su od 27. do 30. juna u 13 partnerskih organizacija;
- Obuka pod nazivom *Jačanje programskih partnera za učešće u procesu donošenja odluka: javne politike i javno zagovaranje* za 22 predstavnika partnerskih organizacija i medija održana je od 3. do 6. jula na Tari;
- Poziv za podnošenje predloga projekata civilnog i medija u okviru druge godine Programa podrške civilnom društvu i medijima u oblasti evropskih integracija raspisan je 17. jula 2017. godine;
- Finansijske monitoring posete BOŠ tima svim partnerskim organizacijama, od 19. jula do 4. avgusta;
- Info sesija povodom raspisivanja novog *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za više od 40 predstavnika OCD i medija, 31. jula 2017. godine, u Medija centru, u Beogradu;
- Info sesija povodom raspisivanja novog *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za više od 20 predstavnika OCD i medija, 2. avgusta 2017. godine, u Radio Cafe-u, u Novom Sadu;
- Info sesija povodom raspisivanja novog *Poziva za podnošenje predloga projekata* održana za više od 30 predstavnika OCD i medija, 4. avgusta 2017. godine, u Medija centru, u Nišu;
- Druga studijska poseta institucijama Evropske unije u Briselu za 19 predstavnika partnerskih organizacija, 3. do 7. septembar 2017. godine;
- Monitoring posete, kojima je koordinirala eksterna evaluatorica Andreja Tonč zajedno sa BOŠ timom. Monitoring posete su održane od 15. do 19. septembra u 13 partnerskih organizacija;
- Finalna radionica za umrežavanje programskih partnera u sklopu regionalne konferencije *Move.Link.Engage. Rethinking Europe and Western Balkans (Pokreni se. Poveži se. Aktiviraj se. Promišljanje Evrope i Zapadnog Balkana)* od 18. do 19. septembra. Na panel diskusiji posvećenju učešću civilnog društva u procesu evropskih integracija učestvovalo je preko 40 predstavnika i predstavnica OCD i medija kao i svi programski partneri iz prvog ciklusa *CS4EU* projekta;
- Ukupan broj poseta internet prezentaciji projekta - *Transformator* – 40.989. Broj tekstova - 238. Registrovanih korisnika – 30;
- Ukupno 249 poslatih prijavi tokom dva poziva za podnošenje predloga projekata.

Rezultati:

- 237 predstavnika/-ca OCD i medija je informisano o *Pozivu za podnošenje predloga projekata za podršku organizacijama civilnog društva i medija u oblasti evropskih integracija*, na osnovu čega je pristiglo 249 predloga projekata OCD i medija iz Srbije tokom dva poziva za podnošenje predloga projekata;
- Finansijski je podržana realizacija 32 projekta lokalnih organizacija civilnog društva i medija u dva ciklusa sprovođenja projekta *Civilno društvo za EU*;
- BOŠ je u toku 2017. godine sklopio partnerstvo i mentorisao 27 OCD i medija za aktivnije učešće u procesu donošenja odluka i monitoring pregovora Srbije za pridruživanje EU;
- Ojačani su kapaciteti 145 predstavnika OCD i medija za praćenje procesa pregovora Srbije sa EU, aktivno učešće u procesu donošenja odluka, pisanja i zagovaranja predloga praktičnih politika kroz 6 obuka i 2 studijska putovanja održanih u Briselu (Belgija) i Beogradu, Zrenjaninu i Tari (Srbija);
- Ojačani su kapaciteti 8 organizacija civilnog društva i medija za strateško umrežavanje i povezivanje na regionalnom nivou kroz posete 11 OCD i medija u regionu Zapadnog Balkana;
- Informisano više od 7.770 osoba o aktivnostima organizacija civilnog društva i medija u procesu evropskih integracija putem veb portala *Transformator* civilnog društva transformator.bos.rs;
- Kreirano je više od 239 objava koje prate aktivnosti civilnog društva u procesu EU integracije Srbije;
- Podignut nivo informisanosti građana o procesu EU integracije Srbije kroz 1429 medijskih objava koje prate aktivnosti BOŠ-a i programskih partnera na projektu *Civilno društvo za EU*.

Projektom *Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije EU* se unapređuje saradnja javnih institucija, civilnog društva i medija i podstiču partnerstva u rešavanju problema lokalnih zajednica. Projekat podstiče učešće civilnog društva u procesu donošenja odluka, kroz pristupne pregovore Srbije sa EU. Saradnja civilnog društva i javne uprave se ovim projektom gradi na temeljima znanja, argumentovane debate i poštovanja principa dobrog upravljanja.

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou*

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou* predstavlja nastavak aktivnosti Beogradske otvorene škole u zagovaranju reformatiranja informatora o radu odnosno objave informatora u mašinski čitljivom formatu otvorenih podataka. Projekat je deo programa *Otvoreni podaci - otvorene mogućnosti* koji sprovodi *Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)*. Projekat je implementiran u periodu od 1. jula do 31. decembra 2017. godine. Beogradska otvorena škola je imala ulogu mentora i podrške u okviru programa *Otvoreni podaci – otvorene mogućnosti*, u partnerstvu sa *Centrom za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA)*.

Cilj projekta je jačanje lokalnih zajednica za upotrebu otvorenih podataka u cilju unapređenja života građana. Projekat je posebno fokusiran na izradu informatora o radu u odabranim lokalnim samoupravama, koje istovremeno predstavljaju pilote za upotrebu aplikacije za izradu informatora. Takođe, projekat podstiče upotrebu nastalih informacija i setova otvorenih podataka iz informatora od strane lokalnih organizacija civilnog društva.

Obuka za predstavnike odabranih lokalnih samouprava je sprovedena 5. jula 2017. godine u Beogradu, za 25 predstavnika sledećih lokalnih samouprava: Zrenjanin, Novi Sad, Užice, Pančevo, Leskovac, Bečej, Vranje, Niš, Novi Pazar i Loznica. Na obuci je predstavljena aplikacija za izradu digitalnog informatora o radu i najavljena je mogućnost za učešće u pilotiranju aplikacije. Obuci su prisustvovali načelnici opštinskih uprava i osobe koje su zadužene za ažuriranje informatora o radu.

Trening za odabrane organizacije civilnog društva je organizovan u periodu od 16. do 19. jula 2017. godine, u Beogradu, za 15 učesnika. Obuci su prisustvovala organizacije čije je sedište u lokalnim samoupravama koje su prisustvovala treningu i pristale da budu u pilot fazi izrade digitalnih informatora o radu. Na obuci je predstavljena aplikacija za izradu digitalnog informatora, a učesnici su imali priliku da steknu konkretna znanja potrebna za upotrebu otvorenih podataka i promociju istraživanja zasnovanih na otvorenim podacima. Nakon obuke, učesnicima je predstavljena mogućnost da dobiju finansijsku podršku *Programa Ujedinjenih nacija za razvoj*, kao i mentorstvo Beogradske otvorene škole i *Centra za istraživanje, transparentnost i odgovornost* u procesu implementacije projekata.

Mentorska podrška za implementaciju projekata organizacija civilnog društva je implementirana u periodu od 1.11.2017. do 31.12.2017. godine za 2 organizacije civilnog društva. *Program Ujedinjenih nacija za razvoj* je izabrao 5 projekata za podršku, i to sledećih organizacija: *Nacionalne koalicije za decentralizaciju* iz Niša, *Protecte* iz Niša, *Cetre* iz Dolova, *Inženjera zaštite životne sredine* iz Novog Sada i *Narodnog parlamenta* iz Leskovca. BOŠ je pružao mentorsku podršku Nacionalnoj koaliciji za decentralizaciju i Narodnom parlamentu za projekte koji su imali za cilj da učine dostupnijim javne usluge koje pruža lokalna samouprava.

Aktivnosti:

- Obuka za predstavnike odabranih lokalnih samouprava;
- Trening za odabrane organizacije civilnog društva;
- Mentorska podrška za implementaciju projekata organizacija civilnog društva.

Rezultati:

- Ojačani kapaciteti lokalnih samouprava i lokalnih organizacija civilnog društva za otvorene podatke;
- Izrađeno 9 digitalnih informatora o radu;
- Pružena podrška za dva projekta civilnog društva.

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou* doprineo je trećem strateškom cilju BOŠ-a. Kroz mentorsku podršku lokalnim organizacijama civilnog društva na lokalnom nivou da sprovedu istraživanja koristeći podatke iz digitalnog informatora o radu, lokalne

organizacije su zagovarale unapređenje lokalnih javnih politika. Takođe, ojačani su istraživački kapaciteti gorepomenutih organizacija.

Projekat *Podrška pojedincima da razvijaju pilot projekte i podrška OGD za realizovanje jednog dela planiranih aktivnosti*

Projekat je imao za cilj osnaživanje pojedinaca koji imaju konkretne i inovativne ideje i inicijatori su promena koje doprinose društvenom razvoju Srbije, i na taj način doprinose podizanju svesti javnosti o društvenoj odgovornosti i angažovanosti u lokalnoj zajednici.

U periodu od oktobra 2015. godine do februara 2016. godine realizovane su pripreme aktivnosti/promocija konkursa i proces selekcije pojedinačnih inicijativa.

Najpre je objavljen konkurs za pojedince i ideje *AkciJA - Grantovi za pojedince i njihove ideje*. Nakon uspešne promocije pristiglo je više od 300 projektnih predloga, od kojih je nezavisna komisija sastavljena od predstavnika Beogradske otvorene škole i *Fondacije za otvoreno društvo* odabrala 12 najboljih inicijativa. Svečano potpisivanje ugovora sa pojedincima i organizacijama civilnog društva, organizovano je u prostorijama Beogradske otvorene škole, 29. februara 2016. godine. Pored svečanog potpisivanja, organizovana je i radionica na temu finansijsko – administrativnog upravljanja projektima. Nakon zvaničnog potpisivanja ugovora, započeta je sama realizacija odabranih inicijativa. Tokom realizacije projekata, tim Beogradske otvorene škole je pružao konstantnu mentorsku podršku i bio je zadužen za monitoring aktivističkih inicijativa.

Aktivnosti:

- Pripreme aktivnosti / promocija konkursa;
 - Priprema konkursne dokumentacije;
 - Promocija konkursa;
- Selekcija aktivističkih inicijativa pojedinaca;
- Sprovođenje odabranih inicijativa;
- Monitoring realizacije odabranih inicijativa;
- Promocija rezultata inicijativa.

Rezultati:

- Uspešno obavljena promocija konkursa za podršku aktivističkim inicijativama pojedinaca 300 kompletnih pristiglih aktivističkih ideja pojedinaca i pojedinki iz cele Srbije;
- Ojačani kapaciteti 11 organizacija i 11 pojedinaca za sprovođenje projekata i dalji rad na njihovoj održivosti i dodatnoj podršci;
- Finansijski podržano 11 inicijativa u 8 različitim oblastima koje doprinose društvenom razvoju Srbije;

- Pružena podrška za dodatno delovanje autora projekata u razvoj njihovih inicijativa i potrazi za dodatnom podrškom;
- Ukupno 9 gradova obuhvaćeno ovim inicijativama i podržano 11 inicijativa u 8 različitim oblastima;
- Podignuta svest građana o važnosti aktivnog delovanja pojedinaca u rešavanju problema u lokalnim zajednicama.

Projekat Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13

Beogradska otvorena škola je doprinela jačanju kapaciteta još jedne organizacije civilnog društava i to *Omladinskog centra CK13*. Zbog potrebe reorganizacije strukture i pozicija, *Omladinski centar CK13* je od BOŠ-a zatražio ponudu za ekspertsku podršku, odnosno facilitiranje ovog procesa i predloga rešenja za unapređenje rada organizacije. Projekat *Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13* se odvijao u periodu od 15. aprila do 17. maja.

Svrha procesa facilitacije je bila da ponudi adekvatno rešenje za unapređenje organizacione strukture i pozicija uz očuvanje horizontalne strukture organizacije koja u skladu sa osnovnim vrednostima i misijom ove organizacije. Ekspertsku podršku u prvoj fazi je podrazumevala analizu organizacionog stanja, tj. analizu postojećih pozicija, zaduženja, mesta u organizacionoj shemi, koja je sprovedena kroz upitnik koji su zaposleni popunjavali i individualne razgovore. Dodatna analiza je obavljena kroz zajedničku radionicu. Nakon faze analize, usledilo je iznošenje predloga za reorganizaciju strukture i pozicija i diskusija oko ponuđenog rešenja. Individualni razgovori, radionica i izlaganje predloga rešenja održani su u periodu 5-6. maja 2017. godine u Novom Sadu. *Omladinskom centru CK13* je kao finalni rezultat dostavljen izveštaj koji je sadržao organizacionu strukturu sa unapređenim opisima zaduženja za 5 pozicija i opisima zaduženja za 2 nove pozicije. Predloženo rešenje je u potpunosti prihvaćeno i primenjeno. Ceo proces je vodila programska menadžerka Beogradske otvorene škole, Jelena Manić Radoičić.

Kroz ovaj projekat ekspertске podrške *Omladinskom centru CK13*, Beogradska otvorena škola je višedecenijsko iskustvo u upravljanju organizacijama, ljudima i promenama stavila u službu razvoja manje partnerske organizacije i na taj način doprinela ostvarenju strateškog cilja jačanja kapaciteta civilnog sektora.

Aktivnosti:

- Kreiranje ponude i predloga za projekat ekspertске podrške *Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13*;
- Analiza organizacionog stanja u *Omladinskom centru CK13*, sprovedena kroz upitnik koji su zaposleni popunjavali i individualne razgovore;
- Održavanje radionice i iznošenje osmišljenog predloga za reorganizaciju strukture i pozicija i diskusija oko ponuđenog rešenja;
- Kreiranje finalnog izveštaja koji je sadržao usvojenu organizacionu strukturu sa unapređenim opisima zaduženja za 5 pozicija i opisima zaduženja za 2 nove pozicije.

Rezultati:

- Kroz projekat ekspertske podrške *Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13* kreiran je predlog nove organizacione strukture čime su ojačan interni kapaciteti ove organizacije

Projekat P4OCD - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva za javno zagovaranje praktičnih politika u Srbiji i Bosni i Hercegovini

Beogradska otvorena škola je 2016. godine sprovela projekat *P4OCD - Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva za javno zagovaranje praktičnih politika u Srbiji i Bosni i Hercegovini*. Projekat je osmišljen kao nastavak podrške za 7 organizacija civilnog društva, (5 iz Srbije i 2 iz Bosne i Hercegovine), grantija *Solidar SUISSE*, u osmišljavanju i sprovođenju kampanja javnog zagovaranja u oblastima zapošljavanja mladih. Ekspertska podrška BOŠ-a je bila zasnovana na pomoći u osmišljavanju kampanja javnog zagovaranja za unapređenje javnih politika koje su osmišljene i sprovedene na bazi matrica teorije promene izrađenih u 2016. godini za projektovani period podrške *Solidar Suisse* 2016-2020. godina.

Ekspertska podrška za osmišljavanje kampanja javnog zagovaranja unapređenja javnih politika je omogućila da: 1) OCD kroz projekat imaju konitnuiranu priliku da, uz podršku BOŠ-a, osmisle kampanje javnog zagovaranja zasnovane na konkretnim rešenjima za probleme u javnim politikama u kojima deluju, kao i ostvarenim rezultatima i postignutim ciljevima iz prethodnog perioda; 2) uz pomoć ekspertske podrške BOŠ-a, primene stečena znanja i veštine, strateški sprovode kampanje javnog zagovaranja i rešavaju konkretne probleme u oblasti zapošljavanja mladih, a sve u skladu sa kapacitetima organizacija uključenih u projekat i problemima kojima se bave; 3) nastave da grade, koriste i učestvuju u odživim partnerstvima u javnim politikama u kojima svaka od uključenih OCD deluje. **Osnovni cilj projekta je bio podržati osmišljavanje 7 kampanja javnog zagovaranja za unapređenje javnih politika koje počivaju na dokazima, transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka.**

U okviru ovog projekta su sprovedene sledeće **aktivnosti**:

- Podrška kampanjama javnog zagovaranja organizacija civilnog društva (OCD);
- Radionice za umrežavanje.

Podrška kampanjama javnog zagovaranja organizacija civilnog društva je osmišljena tako da omogućiti OCD da izgrade i unaprede svoje kapacitete za sprovođenje kampanja javnog zagovaranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Ekspertska podrška je počivala na sledećim principima: a) OCD su nosioci kampanja i vlasnici celokupnog procesa – OCD sprovode kampanje i vlasnici su svih produkata i rezultata projekta, održivost projektnih rezultata se ostvaruje zahvaljujući OCD, ne zahvaljujući podršci BOŠ-a; b) učenje kroz praksu – uz pomoć ekspertske podrške BOŠ-a, kampanje zagovaranja za unapređenje javnih politika su osmišljene u skladu sa kapacitetima organizacija uključenih u projekat i problemima kojima se bave.

Organizacije civilnog društva su kroz praksu imali priliku da primenjuju stečena znanja i veštine, strateški sprovode kampanje javnog zagovaranja i rešavaju konkretne probleme u oblasti zapošljavanja mladih. U okviru podrške su organizovana 3 treninga za strateško

planiranje i oko 15 konsultativnih radionica sa predstavnicima OCD koji su sprovodili kampanje zagovaranja za unapređenje javnih politika. Druga ključna aktivnost na projektu je organizacija radionice za umrežavanje. Radionica za umrežavanje je predstavljala aktivnost u okviru koje su se okupljale OCD koje su sprovodili kampanje javnog zagovaranja na slične teme radi razmene iskustava, koordinacije projekata i eventualnih zajedničkih aktivnosti na projektima.

Radionice za umrežavanje su omogućile:

- Razmenu iskustava – na radionicama su OCD razmenjivale informacije o napretku unutar konkretnih kampanja javnog zagovaranja. Na ovaj način su bili dodatno osnaženi kapaciteti OCD da sprovedu naredne faze svojih kampanja, minimiziraju negativne efekte potencijalnih rizika i koriste razmenjena iskustva za delotvornije raspolaganje postojećim resursima u sprovođenju kampanja;
- Koordinaciju projekata – radionice su omogućile bolju koordinaciju projekta mentorskom timu BOŠ-a i *Solidar SUISSE*. Ova koordinacija će takođe obezbediti ukupnjavanje ili razmenu resursa između organizacija uključenih u projekat za potrebe sprovođenja pojedinačnih kampanja javnog zagovaranja;
- Zajedničke aktivnosti – imajući u vidu srodnost tema kojima su se bavile OCD uključene u projekat, *networking* radionica je, takođe, pružila mogućnost za konsultacije i osmišljavanje zajedničkih aktivnosti više OCD na jednom projektu javnog zagovaranja.

U okviru projekta je održana jedna *networking* radionica za umrežavanje koja je okupila 10 predstavnika OCD uključenih u mentorski program.

Aktivnosti:

- Podrška kampanjama javnog zagovaranja OCD:
 - Stručna podrška koja je obuhvatila;
 - 3 treninga za strateško planiranje za 30 predstavnika organizacija civilnog društva;
 - Osmišljeno i sprovedeno 7 kampanja zagovaranja za unapređenje javnih politika;
- Monitoring posete, odnosno 15 konsultativnih sastanaka sa predstavnicima OCD tokom osmišljavanja i sprovođenja kampanja zagovaranja za unapređenje javnih politika;
- *Networking* radionica za umrežavanje za 10 predstavnika OCD uključenih u mentorski program.

Rezultati:

- Ostvareni praktično-politički ciljevi u 7 kampanja javnog zagovaranja u skladu sa *Okvirima za strateško planiranje kampanja javnog zagovaranja praktičnih politika (advocacy planning framework)*;
- Osnaženi kapaciteti organizacija civilnog društva za rešavanje konkretnih problema u svojim zajednicama i za uključivanje u mrežu kreatora praktične politike;

- Umrežavanje organizacija civilnog društva sa javnim vlastima, predstavnicima civilnog društva i predstavnicima privrede;
- Unapređene javne politike u oblasti zapošljavanja mladih;
- Obezbeđen pluralizam rešenja za konkretne probleme u javnim politikama.

Sprovođenje projekta je doprinelo ostvarenju drugog strateškog cilja BOŠ-a u onom segmentu koji se odnosi na unapređenje i primenu javnih politika i proces donošenja odluka. Uspešno sprovedene kampanje javnog zagovaranja su dovele do konkretnih pozitivnih promena u javnim politikama i rešenja problema koja su nastala na osnovu činjenica, dokaza, korišćenjem najdelotvornijih instrumenata, a ne na osnovu arbitrarne volje donosilaca odluka.

Proces osnaživanja OCD i sindikata za zagovaranje za unapređenje javnih politika, takođe, doprinosi sveukupnom unapređenju ekonomije znanja u ovom sektoru - na ovaj način se doprinosi i ostvarenju trećeg strateškog cilja BOŠ-a.

#Javna uprava

Beogradska otvorena škola doprinosi izgradnji i jačanju kapaciteta javnog sektora u cilju profesionalizacije javne uprave, a posebno u cilju reforme javne uprave i primeni principa transparentnosti, odgovornosti i participacije.

Cilj BOŠ-a je profesionalna javna uprava, koja deluje u skladu sa principa Evropskog administrativnog prostora.

U programskoj oblasti *Unapređenje kapaciteta javnog sektora*, BOŠ aktivno zagovara i podržava:

- Primenu principa transparentnosti, odgovornosti i participacije;
- Otvorenost javne uprave za saradnju sa civilnim društvom.

U cilju jačanja kapaciteta javne uprave u 2017. godini realizovano je 2 projekta u okviru kojih je sprovedena 1 konferencija, 4 studijska putovanja za mlade i omladinske razmene. Pored toga, održane su 2 obuke i pružena mentorska podrška organizacijama civilnog društva kako bi se unapredila njihova saradnja sa javnom upravom u određenim oblastima.

Projekat *Ka uspešnoj međunarodnoj saradnji u oblasti omladine i sporta*

Projekat *Ka uspešnoj međunarodnoj saradnji u oblasti omladine i sporta* je imao za cilj pružanje administrativne i tehničke podrške *Ministarstva omladine i sporta (MOS)* u realizaciji aktivnosti iz domena međunarodne saradnje. Ovaj projekat je nastavak BOŠ-ove podrške *Ministarstvu omladine i sporta* u unapređenju međunarodne saradnje u oblasti omladine i sporta. **Cilj pružanja administrativno-tehničke podrške institucijama je da doprinese jačanju kapaciteta javne uprave i da uvede nove i inovativne mehanizme rada u javni sektor.**

S tim u vezi, odmah nakon formiranja *Sektora za međunarodnu saradnju u Ministarstvu omladine i sporta*, MOS je izabrao BOŠ da nastavi da pruža podršku njihovim aktivnostima i dalje sprovodi međunarodne aktivnosti MOS-a.

Projektni tim je učestvovao u realizaciji bilateralnih aktivnosti MOS-a i omogućio je dalje unapređenje saradnje MOS-a sa relevantnim institucijama iz regiona i sveta. Takođe, brojnim događajima posvećenim promociji i predstavljanju *Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RKSM)* je doprineto podizanju vidljivosti i jačanju kapaciteta omladinskih i sportskih organizacija o dostupnim i predstojećim programima *Regionalne kancelarije za saradnju mladih*. Imajući u vidu važnost mobilnosti mladih za razmenu ideja, pospešivanje saradnje i puno razumevanje tolerancije i poštovanje različitosti i s druge strane, nedovoljan stepen upoznatosti mladih sa svim mogućnostima za njihovu mobilnost (obrazovna, kulturalna, turistička), podrškom aktivnostima *Ministarstva omladine i sporta* se doprinelo povećanju stepena informisanosti mladih o postojećim mogućnostima i programima podrške za mlade. Intenzivnim radom Beogradske otvorene škole na aktivnostima iz oblasti međunarodne saradnje, *Ministarstvo omladine i sporta* je dobilo podršku u radu i uspešno odgovaralo svim izazovima u sprovođenju strateških ciljeva u domenu međunarodne saradnje.

Tokom realizacije projekta organizovane su tri info sesije posvećene upoznavanju omladinskih udruženja, kulturnih institucija i škola sa radom *Regionalne kancelarije za saradnju mladih* i predstojećim konkursima ove kancelarije. Info sesije su održane u Vranju, Nišu i Beogradu, a istima je prisustvovalo više od 100 učesnika.

Bilateralna saradnja sa R. Srpskom je nastavljena i dalje unapređena kroz organizaciju i realizaciju konferencije *RYCO-START* koja je imala za cilj povezivanje omladinskih organizacija iz R. Srpske i Srbije za predstojeće projekte *RKSM*. Predstavnici 10 omladinskih organizacija iz Srbije je prisustvovalo ovoj konferenciji, a ukupno je okupljeno više od 40 predstavnika. Pored ove aktivnosti, predstavnica *Kancelarije za mlade Loznica* je uzela učešće na *Petoj konferenciji omladinskog rada* i time nastavila već uspešnu saradnju na polju omladinskog rada gde su razmenjeni primeri dobre prakse u proteklih godinu dana na polju rada sa mladima. Administrativno-tehnička podrška je pružena u realizaciji brojnih događaja *MOS-a*, među kojima su značajniji i većeg obima bile konferencija posvećena mladima u okviru *Agende 2030* koja je održana u saradnji sa *Ministarstvom omladine i sporta* i *Populacionim fondom Ujedinjenih nacija* i druga pod nazivom *S mladima za mlade*.

Konferencijama je okupljeno više od 250 učesnika, a među njima veliki broj omladinskih udruženja, predstavnika kancelarija za mlade, predstavnika fondacija i međunarodnih organizacija koje se bave mladima i poboljšanjem njihovog položaja u društvu. Na marginama konferencije *S mladima za mlade* realizovana je i poseta delegacije *Ministarstva porodice, omladine i sporta Republike Srpske*, koja je praćena sastancima u cilju realizacije akcionog planiranja između dva ministarstva za 2018. godinu i posetom *Istraživačkoj stanici Petnica* u Valjevu kako bi se delegacija iz Republike Srpske upoznala sa primerom dobre prakse i mogućnostima saradnje u radu sa učenicima osnovnih i srednjih škola. BOŠ je pružio administrativno-tehničku i logističku podršku predstavnicima *Ministarstva omladine i sporta* prilikom organizacije i realizacije šestog međunarodnog *Sajma sporta* koji je okupio oko 60.000 posetilaca. Tom prilikom su realizovani sastanci sa delegacijama *Ministarstva omladine i sporta Republike Indonezije*, *Ministarstva porodice, omladine i sporta Republike Srpske* i visokom delegacijom *Sportskog saveta Abu Dabija*. Gosti međunarodnog sajma sporta održali su niz sastanaka sa predstavnicima *MOS-a*, a tokom boravka u Srbiji strane delegacije su posetile *Institut za sport i medicinu sporta* kako bi se detaljnije upoznali sa sistemom sporta u Srbiji.

Za potrebe *Sektora za sport* pripremljena je analiza o dostupnim izvorima za finansiranje i analiza o stanju u sportskoj saradnji koja će biti korišćena za potrebe novog plana rada sa sportskim savezima u Srbiji, a u okviru programa jačanja njihovih kapaciteta i njihove veće uključenosti u međunarodne fondove i aktivnosti. Nakon usvajanja novog *Zakona o sportu*, BOŠ je u saradnji sa *Sektorom za međunarodnu saradnju* pripremio i odštampao *Zakon o sportu* koji će biti distribuiran sportskim savezima i svim relevantnim akterima u oblasti sporta radi informisanja i upoznavanja sa novim institutima ovog *Zakona*. Zakon je odštampan u 250 primeraka.

Aktivnosti:

- Bilateralne aktivnosti;
- Prijemi stranih delegacija;
- Promocija omladinskih i sportskih sadržaja – info dani;

- Konferencija o napretku i rezultatima u međunarodnoj sportskoj saradnji;
- 4 studijska putovanja za mlade i omladinske razmene;
- Jačanje kapaciteta sportskih subjekata za učešće u međunarodnim programima;
- Promotivne aktivnosti;
- Prijem najuspešnijih mladih talenata na međunarodnim i domaćim takmičenjima.

Rezultati:

- Unapređena saradnja između Republike Srbije i zemalja sa kojima Republika Srbija ima potpisane protokole i sporazume o saradnji u oblastima omladine i sporta kroz organizovanje bilateralnih poseta;
- Izrađen godišnji akcioni plan na osnovu postojećeg sporazuma između Srbije i R. Srpske;
- Više od 100 predstavnika škola i omladinskih organizacija je informisano o dostupnim programima Regionalne kancelarije za saradnju mladih;
- Podignut nivo znanja, informisanosti i zainteresovanosti mladih i udruženja mladih i za mlade o svim mogućnostima u okviru međunarodnih programa, kao i predstavnika sportskih saveza o stanju sporta na međunarodnom nivou;
- 10 predstavnika omladinskih organizacija iz Srbije je učestvovalo u međunarodnom programu razmene sa R. Srpskom;
- Unapređena saradnja relevantnih sportskih aktera na međunarodnom nivou kroz učešće na *Sajmu sporta*;
- Izrađene preporuke za dalju saradnju i unapređenje strateškog okvira;
- Podignut nivo znanja, informisanosti i zainteresovanosti relevantnih udruženja na lokalnom nivou o postojećim programima iz oblasti omladine i sporta.

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou*

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou* predstavlja nastavak aktivnosti Beogradske otvorene škole u zagovaranju reformatiranja informatora o radu odnosno objave informatora u mašinski čitljivom formatu otvorenih podataka. Projekat je deo programa *Otvoreni podaci - otvorene mogućnosti* koji sprovodi *Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP)*. Projekat je implementiran u periodu od 1. jula do 31. decembra 2017. godine. Beogradska otvorena škola je imala ulogu mentora i podrške u okviru programa *Otvoreni podaci – otvorene mogućnosti*, u partnerstvu sa *Centrom za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA)*.

Cilj projekta je jačanje lokalnih zajednica za upotrebu otvorenih podataka u cilju unapređenja života građana. Projekat je posebno fokusiran na izradu informatora o radu u odabranim lokalnim samoupravama, koje istovremeno predstavljaju pilote za upotrebu aplikacije za izradu informatora. Takođe, projekat podstiče upotrebu nastalih informacija i setova otvorenih podataka iz informatora od strane lokalnih organizacija civilnog društva.

U okviru ovog projekta sprovedene su sledeće **aktivnosti**:

- Obuka za predstavnike odabranih lokalnih samouprava;
- Trening za odabrane organizacije civilnog društva;
- Mentorska podrška za implementaciju projekata organizacija civilnog društva.

Obuka za predstavnike odabranih lokalnih samouprava je sprovedena 5. jula 2017. godine u Beogradu, za 25 predstavnika sledećih lokalnih samouprava: Zrenjanin, Novi Sad, Užice, Pančevo, Leskovac, Bečej, Vranje, Niš, Novi Pazar i Loznica. Na obuci je predstavljena aplikacija za izradu digitalnog informatora o radu, i najavljena je mogućnost za učešće u pilotiranju aplikacije. Obuci su prisustvovali načelnici opštinskih uprava i osobe koje su zadužene za ažuriranje informatora o radu. Nakon obuke, lokalne samouprave su imale priliku da učestvuju u pilot fazi popunjavanja aplikacije za digitalne informatore, uz tehničku podršku konsultanta *UNDP*. Ukupno 9 lokalnih samouprava je uzelo učešće u pilotiranju aplikacije.

Projekat *Civilno društvo za otvorene podatke na lokalnom nivou* doprineo je trećem strateškom cilju BOŠ-a, odnosno jačanju kapaciteta civilnog i javnog sektora. Pored doprinosa organizacijama civilnog društva, kroz trening namenjen lokalnim samoupravama, ojačani su njihovi kapaciteti za transparentno i odgovorno poslovanje, proaktivno objavljivanje informacije od javnog značaja, , a izrađeno je 9 digitalnih informatora o radu.

*Radionica o korišćenju podataka iz digitalnih informatora,
16-18. jul 2017.*

#Poslovni sektor – BOŠbiz

BOŠ se kroz realizovane aktivnosti, radom u poslovnim udruženjima i saradnjom sa brojnim kompanijama tokom 2017. godine pozicionirao na tržištu usluga kao relevantan pružalac usluga za razvoj ljudskih resursa. Povećanje broja klijenata, kao i široka lepeza kompanija sa kojima je BOŠ saradivao kroz različite projekte doprineli su razvoju pojedinaca i kompanija, odnosno jačanju kapaciteta poslovnog sektora.

BOŠ je 2014. godine pokrenuo razvoj programa i usluga namenjenih poslovnom sektoru, a kroz tu saradnju unapređuju se aktivnosti i u drugim oblastima kojima se BOŠ bavi, razvijaju komercijalne usluge, odnosno doprinosi se finansijskoj održivosti organizacije.

Ulaganjem u razvoj usluga namenjenih biznis zajednici, BOŠ je pokrio sva tri relevantna sektora društva: javni, civilni i poslovni. BOŠ kroz programske oblasti kojima se bavi doprinosi razvoju ovih sektora, ali koristeći svoje resurse i iskustvo povezuje ih na nov način i stvara prostor za međusobnu saradnju.

Kroz četiri vrste usluga (*People Development, Proven leaders' corner, Bridging the gap i Smart services*), BOŠ želi da doprinese razvoju poslovanja privrednih subjekata i privrede u celini, kao i ličnom i profesionalnom razvoju predstavnika kompanija.

Kroz *BOŠ biz* usluge u 2017. godini realizovana su 2 obrazovna događaja, 7 otvorenih i in-house obuka i predavanja, 1 *Youth2Business* događaj, koji su okupili preko 227 učesnika, predstavnika kompanija i pojedinaca. Kreiran je program za *Veštine za budućnost* obrazovnog programa *Studije budućnosti*, BOŠ je akreditovan za pružanje usluga stručnog usavršavanja za zaposlene u jedinicama lokalnih samouprava, doprinelo se radu *Srpske asocijacije menadžera* kroz izbor generalne direktorke BOŠ-a u *Upravni odbor* ovog udruženja, a ostvarena je saradnja sa 40 kompanija i poslovnih udruženja.

Razvoj zaposlenih (*People Development*)

Otvorene i *in-house* obuke, radionice i predavanja

Uviđajući značaj i neophodnost razvoja zaposlenih, BOŠ nastoji da kreiranjem inovativnih obuka i programa doprinese razvoju pojedinaca na različitim pozicijama u kompanijama, njihovih poslovnih performansa, ali i razvoju samih kompanija.

Otvorena obuka *Asertivna komunikacija*

BOŠ je 12. januara organizovao otvorenu obuku na temu *Asertivna komunikacija*. Obuci je prisustvovalo 10 predstavnika nekoliko velikih kompanija, poput *Nelt, Direct Media, European Consulting Group* i *Wiener Städtische osiguranje*, a obuku je vodila Ivona Simić, vlasnica konsultantske agencije *HR Team*. Cilj obuke je bio da se učesnici bolje upoznaju kako izgleda komunicirati, posmatrati sagovornika, čitati iz reči, tona i položaja tela, vežbati slušanje tako da se istinski čuje sagovornik; potvrditi razumevanje pre predlaganja rešenja, dati rešenje tako da se ne ugrozi ni lični integritet ni integritet sagovornika.

In-house obuka *Mentoring*

BOŠ je učestvovao u realizaciji obrazovno-mentorskog programa *Američke privredne komore*. *AmChamps* program je jednogodišnji program *Američke privredne komore* u Srbiji koji je namenjen odabranim studentima i menadžerima kompanija članica *AmCham-a* sa ciljem jačanja liderskih potencijala i daljeg profesionalnog razvoja. Programska menadžerka tima za Unapređenje zapošljivosti BOŠ-a održala je radionicu na temu *Mentoring*, 27. januara u Beogradu. Radionici je prisustvovalo 40 polaznika *AmChamps* programa, koji su kroz rad u grupama radili na unapređivanju mentorskih veština, saznali više o razvoju članova tima, benefitima mentorskog procesa.

Otvoreno predavanje *Put oko sveta u jednom dahu*

Beogradska otvorena škola je 5. decembra organizovala predavanje *Put oko sveta u jednom dahu* za 30 predstavnika kompanija i BOŠ alumni organizacije. Predavanje je održao Damir Nađ, učesnik drugog *Share&Envision* događaja, nekadašnji *Organization Effectiveness Director* u *NIS Gazprom Neft-u* i trenutni vlasnik *Industrial Consulting-a*. U inspirativnom razgovoru učesnici su imali prilike da čuju nesvakidašnju priču o tome kako je odlučio da stavi karijeru na sedmomesečnu pauzu i tako krene na put oko sveta u nezaboravnu avanturu vrednu 4 kontinenta i više od 20 zemalja. Kroz diskusiju je govorio o pripremama za put, ideji za ovakav poduhvat i samom iskustvu koje je proživio na ovom putovanju, koje je trajalo preko 200 dana, ali je sa učesnicima podelio i brojne dileme sa kojima se susreo.

In-house predavanje *Kako muzika može da unapredi naše poslovne performanse*

BOŠ biz kroz svoje aktivnosti odgovora na postojeće potrebe biznis sektora i anticipira promene, kako bi efektivno doprineo razvoju zaposlenih. Tokom 2017. godine sklopljeni su poslovi sa kompanijom *KPMG*, *Vojvođanskom bankom* i *Udruženjem banaka Srbije (ACI)* za *in-house* obuke njihovih zaposlenih, odnosno članova.

BOŠ je u saradnji sa *Udruženjem banaka Srbije (ACI)*, u Beogradu 23. februara 2017. godine, organizovao *in-house* predavanje *Kako muzika može da unapredi naše poslovne performanse* za 20 njihovih članova. Učesnici su imali priliku da od vrhunskog eksperta u ovoj oblasti, profesora Predraga Mitrovića, kardiologa u *Urgentnom centru Kliničkog centra Srbije*, čuju kako pravilno izabrana muzika u radnom okruženju, može da poboljša efikasnost rada i na taj način doprinese većem uspehu u poslu.

Otvorena obuka Asertivna komunikacija,
12. januar 2017.

Predavanje Kako muzika može da
unapredi poslovne performanse, 23.
februar 2017.

In-house obuke Protokol na poslovnim događajima

Obuka o protokolu na poslovnim događajima realizovana je 25. februara 2017. za 27 zaposlenih u *Vojvođanskoj banci*, a 10. decembar 2017. za 30 zaposlenih u kompaniji *KPMG*. Cilj obuke je bio ukazivanje na ključne aspekte protokola i prihvatljivih modela ponašanja na poslovnim događajima. Polaznici obuke su imali priliku da steknu uvid u proces komunikacije i segmente bontona na poslovnim događajima. Obuke su ocenjene visokim ocenama, a zadovoljstvo klijenata je rezultiralo nastavkom saradnje na drugim aktivnostima. Na poslovnim događajima pojedinci predstavljaju kompaniju iz koje dolaze, njenu korporativnu kulturu, obrazovni nivo zaposlenih, ali i ulaganje kompanije u razvoj kadrova. Zato je veština vladanja protokolom ponašanja na poslovnim događajima, postala izuzetno važna za kompanije, jer može uticati na percepciju i reputaciju kompanije, pa je planiran veći broj održanih obuka na ovu temu tokom 2018. godine.

Predavanje Put oko sveta u jednom dahu, 5. decembar 2017.

In-house obuka Protokol na poslovnim događajima, 10. novembar 2017.

Konferencija za razvoj ljudskih resursa

BOŠ je doprineo realizaciji konferencije o ljudskim resursima za javnu upravu, koja je organizovana u saradnji *Kabineta premijerke Srbije, Saveta Evrope, Stalne konferencije gradova i opština* i kompanija članica *Američke privredne komore*. Konferencija je deo projekta *Upravljanje ljudskim resursima u lokalnoj samoupravi* i prvi je događaj koji je na ovakav način spojio privatni i javni sektor. Cilj je bio da profesionalci u oblasti ljudskih resursa iz privatnog sektora kroz obuke, podele ekspertizu i iskustvo sa rukovodiocima ljudskih resursa iz lokalnih samouprava. Kako BOŠ ima dve predstavnice u *HR forumu Američke privredne komore*, one su bile uključene u kreiranje programa konferencije, a na samoj konferenciji održale obuku na temu *Mesto obuka i razvoja u menadžmentu ljudskih resursa* 25. i 26. septembra 2017. godine. Konferencija, na kojoj je učestvovalo oko 150 rukovodilaca iz lokalne samouprave i državnih organa, bila je veoma medijski praćena i ocenjena je kao odličan primer saradnje poslovne zajednice i državne uprave.

Akreditacija BOŠ-a za Nacionalnu akademiju za stručno usavršavanje zaposlenih u javnoj upravi

Sama konferencija služila je i da dodatno predstavi rad buduće *Nacionalne akademije za stručno usavršavanje u javnoj upravi* i javni poziv za akreditaciju pravnih i fizičkih lica za

realizaciju programa stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave. *BOŠ biz* tim je tokom jula 2017. godine pripremio i podneo aplikaciju za akreditaciju BOŠ-a za realizaciju programa stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, a tokom septembra rešenjem *Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave*, BOŠ je akreditovan i tako ušao u bazu *Nacionalne akademije* za buduće pozive za usavršavanje zaposlenih u javnoj upravi.

Kutak za dokazane lidere (*Proven Leaders' Corner*)

Beogradska otvorena škola prepoznaje značaj kontinuiranog ulaganja u već dokazane lidere i zato je poseban segment aktivnosti usmeren upravo ka kreiranju i realizaciji programa namenjenih višem i top menadžmentu kompanija.

Share&Envision događaj

U 2017. godini, u novom ciklusu realizovan je prvi obrazovni događaj *Share&Envision* na temu *Sharpening Leadership Skills*, dok je u prethodnom ciklusu realizovano 4 ovakva događaja. Događaj je održan u periodu 16-17. novembra 2017. godine u *Kaštelu Ečka*. Cilj *S&E* događaja jeste da okupi predstavnike uspešnih kompanija u Srbiji, odabrane visoko pozicionirane menadžere, koji će razmenom ideja i iskustva, biti spremni da iskustva podele sa drugima i da iz iskustva drugih izvlače algoritme za sadašnje i buduće trendove u liderstvu i poslovnim poduhvatima.

U inspirativnom okruženju, predstavnici kompanija imali su priliku da svoja iskustva i ideje podele sa predavačima koji se nalaze na najvišim upravljačkim pozicijama i koji dolaze iz biznis zajednice poput Branka Greganovića (predsednik Izvršnog odbora *NLB banke* Beograd), Stanke Pejanović (CEO *Gorenje*), Roberta Čobana (vlasnik izdavačke kuće *Color Press Group*), kao i sa onima koji dolaze iz drugih oblasti i sektora, poput Pece Popovića (rok novinar, kritičar i publicista) i Ive Ikon (pijanistkinja i solistkinja).

Share&Envision - Sharpening Leadership Skills
16-17. novembar 2017.

Kako je dobro liderstvo od vitalnog značaja za poslovni uspeh, ono isto tako diktira koliko dobro i brzo organizacija može da se prilagodi promenama u poslovnom okruženju. Kroz diskusiju i razgovore sa predavačima koji imaju dugogodišnje iskustvo na najvišim upravljačkim pozicijama, učesnicima je dat podstrek za usvajanje novih ideja, razmenu iskustva i ukazano je značaj na uloge lidera u današnjem svetu. Inspirativni predavači su kroz ovaj dvodnevni

događaj koji sadrži sedam sesija vodili učesnike na različite teme: upravljanje sobom, svojim timom i upravljanje svojim položajem u organizaciji, leaderski i profesionalni identitet, ali i priče koje su učesnici nesebično podelili na sesijama o svojim uspesima, izazovima i načinu na koji su stigli do pozicije na kojima se danas i nalaze.

Ishodi ovih događaja jesu da učesnici ojačaju svoju leadersku poziciju (*personal branding* i upravljanje reputacijom), razviju svoje leaderske potencijale (upravljanje sobom), razviju leaderski potencijal svog tima (mentorske veštine), primene kompetencije emocionalne inteligencije (*networking*, pregovaranje), kako da demonstriraju fleksibilnost u svom leaderskom pristupu (kreativno mišljenje).

Ovaj događaj okupio je 10 predstavnika višeg i top menadžmenta, iz različitih kompanija poput: *Confluence Property Management, Zlatiborac, BNI Serbia, Vojvođanska banka, Japan Tobacco International, Mainstream Managed Services Group, SOFIA – Udruženje poslovnih žena Zrenjanin*.

Share&Envision Advanced događaj

Tokom 2017. osmišljen je i prvi put realizovan *Share&Envision Advanced* događaj na temu *Peak Performance Leadership*. Ovaj program je nastao na inicijativu učesnika održanih *Share&Envision* događaja, odnosno kao odgovor na njihovu potrebu da se ključni izazovi sa kojima se kao lideri susreću budu dodatno analizirani kroz koncept koji BOŠ nudi. Stoga je osmišljeni program i namenjen isključivo učesnicima koji su već na *Share&Envision* događajima imali prilike da liderstvo obrađuju kroz koncept deljanja iskustva kako međusobno, tako i sa izuzetnim liderima kao predavačima.

Prethodno organizovani *Share&Envision* događaji bazirali su se na panel diskusijama sa predavačima koji dolaze sa C level pozicija u kompanijama u Srbiji i regionu. Bitna komponenta bila je razmena iskustava kako između predavača i učesnika, tako i između samih učesnika koji dolaze iz različitih sektora, kompanija i industrija. Koncept i metodologija *Share&Envision Advanced* događaja podrazumevaju intenzivan rad u malim grupama, rešavanje studija slučaja, individualni rad sa učesnicima, odnosno dublje razrađivanje tema o kojima je bilo reči na prethodnim *Share&Envision* događajima kroz konkretne izazove, sa kojima se učesnici i kompanije iz kojih dolaze, susreću.

Share&Envision Advanced *događaj* – Peak Performance Leadership
30-31. maj 2017.

Prvi deo programa je sadržao rad na testovima američkog *Instituta za profesionalnu izuzetnost u koučingu (Institute for Professional Excellence in Coaching – iPEC)* i individualne *debrief*

sesije sa ekspertkinjom na kojima su učesnici dobili tumačenje rezultata testa. Testiranje se realizovalo onlajn tokom februara, marta i aprila. Test je zapravo indeks procene energetske liderstva i meri leadersku sposobnost prema nivou svesti i pruža uvid u to kako se lideri ponašaju u različitim aspektima svog života.

Drugi deo programa realizovan je u naučno-istraživačkom centru Viminacium u periodu 30-31. maja. Dublju analizu energetskih nivoa, uz saznanje koje svaki učesnik, nakon testiranja i *debrief* sesija, ima o svom ličnom energetskom nivou vodili su Miša Lukić, CEO *CEE Publicis One* i Dragana Lukić, *COR.E Leadership Dynamics Specialist (CLDS)*. Rad u grupama na posebno dizajniranim studijama slučaja vodile su Stanka Pejanović, CEO *Gorenje* i Tatjana Knežević, Senior partner i konsultant u oblasti HR, *IBW Strategy*.

Share&Envision Advanced – Peak Performance Leadership
30-31. maj 2017.

Program su dodatno obogatili Peca Popović još jednom inspirativnom pričom o izuzetnosti u svetu muzike i domaćin događaja profesor Miomir Korać, direktor *Arheološkog instituta* i rukovodilac arheološkog parka Viminacium, pričom o rimskim imperatorima i životu i liderstvu u jednom drugom vremenu, ali i vođeni obilazak ovog lokaliteta, koji ne prestaje da iznenađuje brojne domaće i svetske stručnjake.

Ovaj događaj je okupio predstavnike kompanija: *Agri Business Partner*, *Alpha bank*, *Societe Generale banka*, *Vojvođanska banka*, *Elektromreže Srbije*, *Eurobanke*.

Most ka tržištu rada (*Bridging The Gap*)

Beogradska otvorena škola kroz svoje aktivnosti i usluge doprinosi povezivanju poslodavaca sa odgovarajućim kandidatima, ispituje potrebe i afinitete obe strane, usklađuje ih i stvara most od nezaposlenih ka efektivnim, motivisanim zaposlenima i zadovoljnim poslodavcima.

Projekat *PRAKSAM III*

Beogradska otvorena škola je kroz projekat *PRAKSAM III* nastavila da pruža podršku unapređenju zapošljivosti i zapošljavanja mladih u Srbiji stvaranjem mogućnosti za sticanje radnog iskustva i povezivanje sa svetom rada.

BOŠ biz je u aktivnostima saradnje sa biznis sektorom doprineo ovom projektu kroz promociju konkursa za privredne subjekte, ističući benefite koje kompanije imaju kao dobri praksodavci,

učešćem u selekciji prijavljenih privrednih subjekata kroz intervjuisanje i sprovođenje analize potreba unutar kompanija, kao i kroz učešće u obuci za odabrane praktikante.

Programski odbor *Studije budućnosti*

U cilju unapređenja programa *Studije budućnosti*, saradnja sa poslovnim sektorom ostvarena kroz *BOŠ biz* usluge proširila se i na ovaj program i mreža kontakata stavljena je na raspolaganje programu i studentima. *BOŠ biz* tim je uključivanjem u programski odbor *Studija budućnosti* doprineo kreiranju i realizaciji modula *Veštine za budućnost*.

Cilj modula je da studentima pruži priliku da jačaju veštine iz različitih oblasti koje mogu doprineti unapređenju njihovih profesionalnih kapaciteta.

Prateći trendove na tržištu rada, odnosno uvažavajući potrebe poslodavaca, *BOŠ biz* je kreirao modul *Veštine za budućnost*, kako bi studenti imali mogućnost da unaprede svoju zapošljivost, ali i da steknu veštine koje treba da ojačaju njihove leaderske kapacitete i pomognu im da anticipiraju promene u svom okruženju. Studenti su prošli kroz sesije kao što su emocionalna inteligencija, finansijska pismenost, donošenje odluka, a kroz simulacije radili na *networking-u*, poslovnom intervjuu, javnom nastupu. Ove i druge teme obrađivali su eksperti iz poslovne i akademske zajednice, kao i zaposleni u *BOŠ-u*.

Događaj *Youth2Business*

Beogradska otvorena škola je 25. novembra 2017. održala peti po redu *Youth2Business: Sa privredom na ti: Mladi i posao* događaju u okviru trećeg multikongresa u Srbiji – *Serbian Visions*, u hotelu *Radisson Blu Old Mill*. Ovaj događaj je imao za cilj da okupi predstavnike privrede i mlade dajući im mogućnost da se povežu i saznanju više o pojedinačnim iskustvima uspešnih ljudi i uspešnim poslovnim poduhvatima u Srbiji.

Događaj podrazumeva interaktivnu komunikaciju između govornika i učesnika, pri čemu su učesnici bili podeljeni u četiri grupe koje su brojale najviše 11 učesnika, a svaka grupa je imala 20 minuta za razgovor sa 4 govornika na unapred definisane teme. Govornici koji su uzeli učešće na ovom događaju su bili predstavnici kompanija *Confluence Property Management*, *Direct Media*, *Industrial Consulting*, kao i predstavnica *BOŠ-a*. Govornici su imali priliku da sa preko 40 mladih ljudi razgovaraju o izazovima u poslovnom svetu, ali i da čuju više o izazovima sa kojima se mladi sreću na tržištu rada.

Youth2Business događaj *Sa privredom na ti: Mladi i posao*
25. novembar 2017.

Smart usluge (*Smart Sevices*)

Beogradska otvorena škola pruža usluge koje klijentima omogućavaju inovativan i kvalitetan pristup njihovim ciljnim grupama i na taj način ih podržava u ostvarivanju ciljeva i doprinosa široj zajednici ljudi.

Knjiga *Solun grad duhova: Hrišćani, Muslimani i Jevreji 1430 – 1950*

Na inicijativu alumniste, Beogradska otvorena škola je u saradnji sa izdavačkom kućom *Dosije*, omogućila izdavanje knjige *Solun grad duhova: Hrišćani, Muslimani i Jevreji 1430 – 1950* na srpskom jeziku. Nakon slanja poziva kompanijama, koji bi u okviru svojih CSR aktivnosti sponzorirali štampanje regularnog izdanja ove knjige ili poručili određeni sponzorski paket za svoje klijente i saradnike, uspostavljena je saradnja sa grčkom kompanijom *Intelli Solutions*. Ova kompanija je prepoznala značaj izdanja ove knjige na srpskom jeziku i opredelila se za sponzorski paket od 100 primeraka namenjen njihovim partnerima, saradnicima i klijentima.

Projekat *Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13*

Beogradska otvorena škola je i u 2017 nastavila da doprinosi jačanju internih kapaciteta organizacija. Zbog potrebe reorganizaciju strukture i pozicija, *Omladinski centar CK13* je od BOŠ-a zatražio ponudu za ekspertsku podršku, odnosno facilitiranje ovog procesa i predloga rešenja za unapređenje rada organizacije. *BOŠ biz* tim je kroz kreiranje predloga i ponude, kao i praćenje realizacije celokupnog procesa u portfolio Beogradske otvorene škole dodao još usluga: unapređenje organizacione strukture kroz analize organizacionog stanja, postojećih pozicija i zaduženja i osmišljavanje predloga za reorganizaciju strukture i pozicija uz uvažavanje misije i vrednosti organizacije.

Aktivnosti:

- Kreiranje i organizacija otvorenih obuka i predavanja;
- Učešće u programu *AmChamps* kroz kreiranje i organizaciju obuke za učesnike programa;
- Kreiranje i organizacija *in-house* obuke za potrebe kompanije *KPMG*, *Vojvođanske banke* i *Udruženja banaka Srbije – ACI*;
- Učešće na *Konferenciji o ljudskim resursima za javnu upravu*, organizovanoj u saradnji *Kabineta premijerke Srbije* i *Američke privredne komore*, kroz kreiranje programa konferencije, kao i osmišljavanje i realizaciju obuke na temu *Mesto obuka i razvoja u menadžmentu ljudskih resursa*;
- Priprema i podnošenje aplikacije *Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave* za akreditaciju BOŠ-a za realizaciju programa stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave;
- Organizacija i realizacija *Share&Envision* događaja za 10 menadžera iz 8 kompanija;
- Kreiranje, organizacija i realizacija *Share&Envision Advanced* događaja za 10 menadžera iz 6 kompanija, učesnika prethodno organizovanih *Share&Envision* događaja;

- Kreiranje sadržaja za modul *Veštine za budućnost* u okviru programa *Studije budućnosti*;
- Organizacija i realizacija petog *Youth2Business* događaja u okviru multikongresa *Serbian Visions* radi povezivanja mladih i predstavnika kompanija;
- Promocija konkursa za privredne subjekte, učešće u selekciji prijavljenih privrednih subjekata kroz intervjuisanje i sprovođenje analize potreba unutar kompanija, učešće u obuci za odabrane praktikante u okviru projekta *Praksam III*;
- Kreiranje ponude i predloga rešenja za reorganizaciju struktura i pozicija u *Omladinskom centru CK13* i praćenje celokupnog procesa reorganizacije;
- Učešće u izdavanju knjige *Solun grad duhova: Hrišćani, Muslimani i Jevreji 1430 – 1950*, kreiranje i distribucija ponude sa sponzorskim paketima za poslovni sektor.

Rezultati:

- Kroz otvorene obuke i predavanja ojačani su kapaciteti 60 menadžera, predstavnika kompanija na različite teme od značaj za razvoj zaposlenih;
- Učešćem u programu *AmChamps* ojačani su kapaciteti 40 menadžera i njihovih mentija na temu Mentoringa, unapređena je saradnja sa *AmCham*-om i pojačana vidljivost BOŠ-u u poslovnoj zajednici;
- Kroz *in-house* obuke, *Protokol na poslovnim događajima* i *Kako muzika može da unapredi poslovne performanse* za kompaniju *KPMG*, *Vojvođansku banku* i *Udruženje banaka Srbije – ACI* ojačani su kapaciteti 77 menadžera;
- Učešćem na *Konferenciji o ljudskim resursima za javnu upravu*, ojačani su kapaciteti 150 rukovodilaca iz lokalne samouprave i državnih organa, i unapređena je saradnja BOŠ-a sa predstavnicima poslovne zajednice i državnim institucijama;
- Dodeljenom akreditacijom BOŠ je ušao u bazu *Nacionalne akademije* za stručno usavršavanje u javnoj upravi i kvalifikovao se za buduće pozive za usavršavanje zaposlenih u javnoj upravi;
- Učešćem predstavnika kompanija na *Share&Envision* događaju i *Share&Envision Advanced* događaju, osnaženi su kapaciteti 14 kompanija u oblasti liderstva;
- Kroz doprinos programu *Studije budućnosti* i projektu *Praksam III*, kao i realizaciju *Y2B* događaja ostvarena i/ili unapređena saradnja sa 17 kompanija, unapređene veštine preko 80 mladih, čime su ojačani kapaciteti obe strane u procesu prevazilaženja jaza između sveta obrazovanja i tržišta rada;
- Realizacijom projekta *Reorganizacija strukture i pozicija u Omladinskom centru CK13* portfolio BOŠ-a je proširen dodatnim uslugama unapređenja organizacione strukture kroz analize organizacionog stanja, postojećih pozicija i zaduženja u cilju osnaživanja internih kapaciteta organizacija;
- Obogaćena izdanja BOŠ-a i ostvarenom saradnjom unapređena je komunikacija kompanije klijenta sa saradnicima i partnerima.

Kroz realizaciju četiri vrste *BOŠ biz* usluga, odnosno 13 projekata, i aktivnim radom i doprinosom u dva najrespektabilnija poslovna udruženja, Beogradska otvorena škola doprinela je jačanju kapaciteta poslovnog sektora. Unapređena je saradnja sa poslovnom zajednicom, koja je prepoznala BOŠ-ovo dugogodišnje iskustvo u razvoju ljudskih resursa i podršci institucijama i organizacija. Pored direktnog doprinosa ostvarenju III strateškog cilja, BOŠ biz tim aktivno saraduje i na projektima u drugim programskim oblastima, pa se saradnja sa poslovnim sektorom prožima i kroz ostvarenje I i II strateškog cilja. Na taj način BOŠ teži da doprinese unapređenju društva u celini.

BOŠ biz obrazovni događaji, 2017. godina

Mreže i članstva BOŠ-a u 2017. godini

Članstvo u *Posebnoj međuministarskoj radnoj grupi za izradu drugog Akcionog plana za period od 2016. do 2017. godine i realizaciju učešća Republike Srbije u inicijativi Partnerstvo za otvorenu upravu.*

SEKO za sektor Razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj je formalni mehanizam saradnje između civilnog društva i *Kancelarije za evropske integracije* i drugih nadležnih institucija u oblasti programiranja međunarodne razvojne pomoći, pre svega *IPA II*. *SEKO za sektor ljudskih resursa i društvenog razvoja* obuhvata veliku sektorsku oblast i praćenje velikog broja reformi: *Oblast obrazovanja, Oblast zapošljavanje, Oblast društvene inkluzije,*

Oblast zdravstva i Ciljna grupa mladi. Ovu *SEKO* grupu koordiniše Beogradska otvorena škola uz partnersku podršku *Evropskog pokreta u Srbiji, Smart kolektiva* i *Beogradskog fonda za političku izuzetnost*. Beogradska otvorena škola koordinira *SEKO* za razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj (*HRSD SEKO*) od uspostavljanja *SEKO* mehanizma, 2011. godine.

Članstvo u *Posebnoj radnoj grupi za izradu teksta Nacrta akcionog plana za sprovođenje Strategije reforme javne uprave u Republici Srbiji za period od 2018. do 2020. godine.* BOŠ je kroz članstvo u ovoj radnoj grupi zagovarao transparentnost i participativnost u procesu donošenja odluka.

Članstvo u *Savetu za stručno usavršavanje zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave.*

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Članstvo u *Međuministarskoj projektnoj grupi za stručne poslove u koordinaciji i praćenju procesa sprovođenja Strategije reforme javne uprave u Republici Srbiji za period od 2015. do 2017. godine.*

Vesna Đukić, Jelena Manić Radoičić i Bojana Jevtović su članice *Radne grupe za izradu standarda usluga karijernog vođenja i savetovanja Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.*

Članstvo u *WeBER platformi*, koju vode organizacije civilnog društva Zapadnog Balkana sa ciljem da podstaknu i podrže dijalog između javnih institucija i civilnog društva o procesu reforme javne uprave, koji je u toku istovremeno u svim zemljama Zapadnog Balkana.

BOŠ je jedan od osnivača *Koalicije 27*. *Koalicija 27* je platforma za zajedničko učešće organizacija civilnog društva u procesu usvajanja standarda i vrednosti Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine u Republici Srbiji.

Članstvo u *Mreži dobre energije*, dobrovoljnoj platformi za povezivanje lokalnih samouprava i partnera iz vladinog, nevladinog i poslovnog sektora, koji su posvećeni i imaju ambicije primenu i širenje dobre prakse i rešenja u lokalnoj energetici. *Mreža dobre energije* okuplja aktere koji pokazuju veći stepen ambicije u primeni lokalnih klimatskih i energetske politike, u odnosu na nacionalno postavljene okvir. Mrežu trenutno čine 3 grada i opštine (Pirot, Šabac i Vrbas) i 3 organizacije civilnog društva (Beogradska otvorena škola, *RES fondacija* i *Pokret gorana Vojvodine*) koji su se opredelili za rad na razvoju i primeni ambicioznih energetske i klimatske politike na lokalnom nivou.

**Mreža
Dobre
Energije**

Članstvo u *Europe Beyond Coal*, inicijativi organizacija civilnog društva iz Evropske unije, zemalja Zapadnog Balkana i Turske u cilju dostizanja ciljeva Pariskog sporazuma, transformacije energetske sektora starog kontinenta u nisko-ugljenični sistem i napuštanja uglja kao energenta. Inicijativa ima za cilj otklanjanje negativnih efekata uglja na javno zdravlje, društveno, ekonomiju i životnu sredinu. Učešćem u inicijativi *Europe Beyond Coal*, BOŠ doprinosi svom

drugom strateškom cilju, kroz unapređenje javnih politika u oblasti energetike i klimatske promena na osnovu dokaza o negativnim efektima uglja kao energenta i dostupnosti i konkurentnosti tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Beogradska otvorena škola članica je *Krovne organizacije mladih Srbije* od 2011. godine, a ujedno je i jedna od organizacija koja je učestvovala na osnivačkoj skupštini *KOMS-a*. BOŠ ima svog predstavnika u Upravnom odboru *KOMS-a* i aktivno doprinosi radu ove organizacije koja ima za cilj da zastupa interese mladih razvijajući partnerski odnos sa državom, međusektorsku i međunarodnu saradnju i da podstiče aktivno učešće mladih u razvoju društva Srbije.

**ASOCIJACIJA
ONLAJN
MEDIJA**

Beogradska otvorena škola je od 2015. godine članica udruženja *Asocijacija onlajn medija*, a ujedno je i jedan od osnivača ovog udruženja. Asocijacija onlajn medija ima za cilj razvoj i promociju etičkih standarda izveštavanja na internetu, afirmaciju slobodnog,

nezavisnog i profesionalnog rada onlajn medija i promociju etičkih standarda i javnog interesa u sferi javnog informisanja, kao i jačanje uloge onlajn medija u demokratizaciji društva. Takođe, Beogradska otvorena škola ima svog predstavnika u Nadzornom odboru ovog udruženja.

Beogradska otvorena škola kao jedna od osnivača *Registra nacionalnog interneta domena Srbije* od 2007. godine u svom radu aktivno doprinosi razvoju interneta u Srbiji i pruža podršku u razvoju ove fondacije.

Partnerska saradnja *Američke privredne komore u Srbiji (AmCham)* i Beogradske otvorene škole realizuje se kroz niz aktivnosti, od povezivanja obrazovanja i tržišta rada, razvoja ljudskih resursa do unapređenja veština mladih ljudi i dokazanih lidera.

Beogradska otvorena škola je od 2015. godine deo poslovnog udruženja *Srpske asocijacije menadžera (SAM)*. U 2016. godini je dobila nagradu *The Sample of Leadership Excellence* u kategoriji za promociju i liderstvo među mladima, a u 2017. godini generalna direktorka Beogradske otvorene škole, Vesna Đukić, izabrana je za članicu Upravnog odbora *Srpske asocijacije menadžera*.

Vesna Đukić je imenovana i za koordinatoricu Radne grupe *#EdukovanSAM*, koja treba da preispita postojeće obrazovne formate i osmisli nove u cilju unapređenja edukacije i kvalitetnijeg povezivanja menadžera.

Članstvo u *Radnoj grupi za otvorene podatke*, koju je osnovala *Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu*. BOŠ kroz članstvo u ovoj radnoj grupi podržava primenu *Partnerstva za otvorenu upravu i dalje otvaranje podataka*.

BOŠ tim u 2017. godini

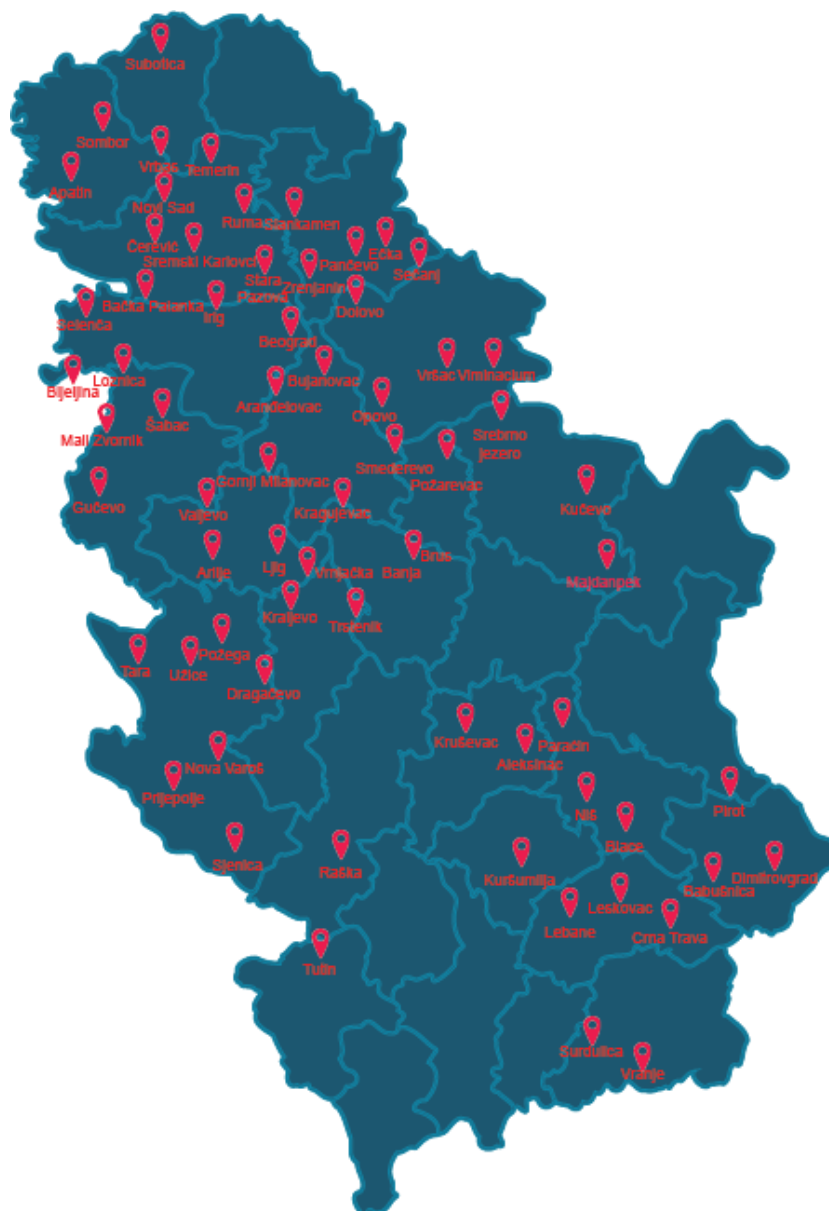
- Vesna Đukić, Generalna direktorka
- Milorad Bjeletić, Izvršni direktor
- Dragica Bakić-Vučinić, Finansijska menadžerka
- Nataša Pajović, Asistentkinja finansijskog menadžera
- Radinka Janjuš, Računovođa
- Davora Tomanović Baralić, Poslovna sekretarka
- Vlado Vranešević, Sistem administrator
- Aleksandar Stankić, Programer
- Ana Jančec, *Web Developer*
- Ana Stevanović, Koordinatorica projekata, *Akademsko savetovanje i Civilno društvo*
- Stefan Ubiparipović, Asistent na projektima, *Civilno društvo*
- Stevan Petrović, Koordinator projekata, *Energija, klima i životna sredina*
- Mirjana Jovanović, Koordinatorica projekata, *Energija, klima i životna sredina*
- Ognjan Pantić, Asistent na projektima, *Energija, klima i životna sredina*
- Vladimir Pavlović, Koordinator za praktične politike
- Vanja Dolapčev, Asistent na projektima, *Evropske integracije*
- Jelisaveta Jovanović, Asistentkinja na projektima, *Evropske integracije*
- Evica Kuč, Menadžerka biznis komunikacija, *BOŠ biz*
- Aleksandra Zdravković, Asistentkinja na projektima, *BOŠ biz*
- Dušan Pavlović, Asistent-pripravnik, *BOŠ biz*
- Milica Škiljević, Koordinatorica projekata, *Omladinska politika*
- Jovana Božičković, Asistentkinja na projektima, *Omladinska politika*
- Jelena Manić Radoičić, Programska menadžerka, *Unapređivanje zapošljivosti*
- Bojana Jevtović, Koordinatorica projekata, *Unapređivanje zapošljivosti*
- Bojan Velez, Koordinator projekata, *Unapređivanje zapošljivosti*
- Tamara Stanojević, Koordinatorica projekata i karijerna savetnica, *Unapređivanje zapošljivosti*
- Aleksandra Đurović, Istraživačica, *Unapređivanje zapošljivosti*
- Natalija Golović, Asistentkinja na projektima, *Unapređivanje zapošljivosti*

- Ivana Bartulović, Koordinatorica projekata, *Religija i studije Holokausta*
- Marinko Vučinić, Programski savetnik, *obrazovni program Studije budućnosti*
- Danijela Grubnić, Koordinatorica obrazovnih programa, *obrazovni programi Studije budućnosti i PolitiKAS*
- Mijat Barjaktarević, Demonstrator, *Studije budućnosti i PolitiKAS*
- Katarina Tomić, Demonstratorica, *Studije budućnosti i PolitiKAS*
- Sanja Nasevski, Koordinatorica projekata, *Dobro upravljanje*
- Ivana Dimitrijević, Asistentkinja na projektima, *Javni sektor*
- Luka Marković, Praktikant
- Stefan Simić, Praktikant
- Nikola Petrović, Praktikant

Gradovi i opštine u kojima su sprovedene aktivnosti BOŠ-a u 2017. godini

Gradovi i opštine u Srbiji

Šabac, Srebrno jezero, Gučevo, Beograd, Apatin, Stara Pazova, Kragujevac, Dragačevo, Subotica, Leskovac, Niš, Ruma, Požarevac, Bačka Palanka, Ljig, Raška, Arilje, Prijepolje, Užice, Nova Varoš, Leskovac, Kučevo, Sremski Karlovci, Požega, Novi Sad, Aranđelovac, Tutin, Sjenica, Brus, Aleksinac, Babušnica, Bujanovac, Crna Trava, Kuršumlija, Lebane, Surdulica, Valjevo, Subotica, Zrenjanin, Tara, Loznica, Majdanpek, Selenča, Dolovo, Irig, Kruševac, Čerević, Slankamen, Gornji Milanovac, Trstenik, Vrnjačka Banja, Vranje, Bijeljina, Ečka, Viminacium, Pirot, Dimitrovgrad, Vršac, Blace, Sečanj, Opovo, Mali Zvornik, Kraljevo, Paraćin, Vrbas, Sombor, Pančevo, Smederevo, Temerin.

Gradovi i opštine u inostranstvu

Istanbul (Turska), Plovdiv, Pernik, Sofija, Slivnica, Montana, Dimovo (Bugarska), Seia (Portugal), Notingem (Velika Britanija), Kortemark, Brisel (Belgija), Beč, Ajzenštad (Austrija), Berlin (Nemačka), Mirkurea Ćiuk, Temišvar, Rešica, Karansebeš, Drobeta-Turnu Severin (Rumunija), Heviz, Budimpešta (Mađarska), Lendava, Ljubljana (Slovenija), Podgorioca (Crna Gora), Zagreb, Labin (Hrvatska), Solun (Grčka), Sarajevo, Banja Luka, Tuzla (Bosna i Hercegovina), Skoplje (Makedonija), Tirana (Albanija).

